

การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ
สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2

มาดีฮะห์ ลีเต๊ะ

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

พ.ศ. 2566

The Development of Reading Comprehension Skill by SQ3R
Technique on al-Hadith Subject for Intermediate
Islamic Studies Stage Students, Year 2

MADIHAH SIDEH

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of
the Requirements for the Master of Education
Program in Teaching Islamic Education
Graduate School
Yala Rajabhat University

2023

ชื่อเรื่องการค้นคว้าอิสระ (ภาษาไทย)

การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2

ชื่อเรื่องการค้นคว้าอิสระ (ภาษาอังกฤษ)

The Development of Reading Comprehension Skill by SQ3R Technique on al-Hadith Subject for Intermediate Islamic Studies Stage Students, Year 2

ชื่อผู้ทำการค้นคว้าอิสระ

มาดีฮะห์ สิด๊ะ๊ะ

หลักสูตร

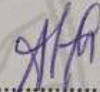
ครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา

การสอนอิสลามศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อับดุลรอแม สุหลง)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อับดุลฮาแก็ม เฮ็งเปีย)

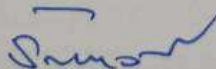

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อับดุลรอแม สุหลง)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มุหำมัดสุหำมี เฮงยามา)

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา อนุมัติให้นับการค้นคว้าอิสระฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งลาวัลย์ จันทรัดนา)

คณบดีคณะครุศาสตร์

วันที่ 27 เดือน 7 ค.ศ. 66

“ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา”

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องการค้นคว้าอิสระ	การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2
ชื่อผู้ทำการค้นคว้าอิสระ	มาติยะห์ สีเด๊ะ
ชื่อปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	การสอนอิสลามศึกษา
ปีการศึกษา	2566
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อับดุลรอแม สุลหลง อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 2 ตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญด้วยเทคนิค SQ3R โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 70 3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ คือ นักเรียนโรงเรียนบันนังสตาวิทยานุสรณ์ จำนวน 25 คน ที่เรียนในภาคการเรียนที่ 2/2565 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 2) แบบประเมินทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้เทคนิค SQ3R เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ 4) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-Test ผลการทดลอง พบว่า

1. ประสิทธิภาพของการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 2 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 80.60/85.47
2. นักเรียนมีทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของผู้เรียนจากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดเฉลี่ยร้อยละ 72.79
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้เทคนิค SQ3R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
4. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากับ ($\mu = 4.59, \sigma = 0.27$)

Abstract

Independent Study Title	The Development of Reading Comprehension Skill by SQ3R Technique on al-Hadith Subject for Intermediate Islamic Studies Stage Students, Year 2	
Researcher	Madiah Sideh	
Degree Sought	Master of Education	
Major	Teaching Islamic Education	
Academic Year	2023	
Independent Study Advisor	Assistant Professor Dr. Abdulramae Sulong	Chairperson

This research aimed 1) to develop and find the consistency of the learning management plans using the SQ3R technique on al-Hadith subject for intermediate Islamic studies stage students, year 2, 2) to develop reading comprehension skill by using the SQ3R technique using the criteria of 70 percent, 3) to compare the learning achievements between before and after learning management, and 4) to study the students' satisfaction towards learning management by using the SQ3R technique. The target group used in this research were 25 students of Bannangsta Wittayanusorn School which were studying in the second semester of 2022. The research tools consisted of 1) learning management plans using SQ3R technique on al-Hadith subject for intermediate Islamic studies stage students, year 2, 2) reading comprehension skill assessment using SQ3R technique of al-Hadith subject, 3) A multiple-choice achievement test consisting four options with 30 questions before and after studying by using the SQ3R technique, and 4) satisfaction questionnaire of the learning management by SQ3R technique on al-Hadith subject. Statistics used in data analysis were percentage, mean score, standard deviation and t-Test.

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระนี้สำเร็จด้วยความอนุเคราะห์ของบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลากหลายแห่งซึ่งไม่อาจนำมากล่าวได้ทั้งหมด ขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อับดุลรอแมสุหลง ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระที่สละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษาและช่วยเหลือให้ข้อคิดแง่มุมต่าง ๆ และได้ให้ความช่วยเหลืออย่างดียิ่ง โดยได้เอาใจใส่ตรวจแก้การทดลองเพื่อให้สมบูรณ์ที่สุดและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ผู้ค้นคว้าอิสระขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ซอลิฮะห์ หะยีสะมะแอ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มุสลิม คาแรง และอาจารย์ ดร.นัสรียะห์ อาบู ที่ได้ตรวจสอบเครื่องมือและให้คำแนะนำข้อเสนอแนะต่าง ๆ จนสามารถนำเครื่องมือมาดำเนินการทดลองในการค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ ตลอดจนสถานบันการศึกษาต่าง ๆ ที่ให้ความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือ ขอขอบคุณนายรอมลี มัสกอตอ ผู้บริหารโรงเรียนบันนังสตาวิทยานุสรณ์ และนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลการวิจัย โดยได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่ง

สำหรับคุณค่าและคุณงามความดีที่ปรากฏอยู่ในงานวิจัยฉบับนี้ขอมอบแต่บิดา มารดา ครูอาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนสนับสนุน สุดท้ายนี้ขอต่อเอกองค์อัลลอฮ์ ﷻ ให้พระองค์ทรงโปรดตอบแทนคุณงามความดีและทางนำแก่บุคคลที่กล่าวนามและไม่ได้กล่าวนามทุกท่าน รวมทั้งครอบครัวทุกท่านทั้งโลกนี้และโลกหน้าอาามีน

มาดีฮะห์ สีเต๊ะ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ซ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาของปัญหาและความสำคัญ.....	1
วัตถุประสงค์ของการค้นคว้าอิสระ.....	4
ความสำคัญของการค้นคว้าอิสระ.....	4
ขอบเขตการค้นคว้าอิสระ.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	7
1. ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R.....	7
2. หลักสูตรอิสลามศึกษา พ.ศ. 2546.....	10
3. อัลหะดีษ.....	14
4. การอ่านจับใจความสำคัญ.....	18
5. การจัดการเรียนรู้การสอนด้วยเทคนิคแบบ SQ3R.....	28
6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	34
7. ความพึงพอใจ.....	45
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	49
กรอบแนวคิดการค้นคว้าอิสระ.....	54
สมมติฐานของการค้นคว้าอิสระ.....	55
บทที่ 3 วิธีดำเนินการค้นคว้าอิสระ	
ประชากรเป้าหมาย.....	56
เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ.....	57
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	62
การวิเคราะห์และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	69
ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	64
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผล	76
อภิปรายผล	77
ข้อเสนอแนะ.....	81
บรรณานุกรม	82
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก สถิติที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ	90
ภาคผนวก ข ค่า IOC ในการค้นคว้าอิสระ	94
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ	102
ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	104
ภาคผนวก จ ค่าความเชื่อมั่น	111
ภาคผนวก ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการค้นคว้าอิสระ	114
ภาคผนวก ช รายชื่อหน่วยงานที่ทำการค้นคว้าอิสระ.....	119
ภาคผนวก ซ รายชื่อหน่วยงานที่ทำการทดลองเครื่องมือ.....	121
ภาคผนวก ฌ รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	123
ประวัติผู้ทำการค้นคว้าอิสระ	125

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	การจัดโครงสร้างรายวิชาอัลหะดีษ ชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2..... 17
2	ข้อดีและข้อเสียของการสร้างรายการประเมิน..... 47
3	การแบ่งสาระการเรียนรู้อัลหะดีษ และกำหนดเวลาที่ใช้แผนการจัดการเรียนรู้..... 58
4	ค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 ตามเกณฑ์มาตรฐาน $E_1/E_2 = 80/80$ 71
5	การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของผู้เรียนจากการใช้แผนการจัดการ เรียนรู้ที่ใช้เทคนิค SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 70..... 72
6	วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียน จากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับ นักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 73
7	ระดับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 74

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 ทฤษฎีการอ่านของ Trabasso.....	25
2 ทฤษฎีการอ่านของ Chase และ Clark.....	26
3 ทฤษฎีการอ่านของ Rumelhart.....	26
4 กรอบแนวคิดในการค้นคว้าอิสระ.....	55

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาด้านอิสลามศึกษาให้กับชาวมุสลิมทุกคน โดยการจัดการเรียนรู้ควบคู่กับการเรียนวิชาสามัญในโรงเรียนรัฐบาล ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงมัธยมศึกษาด้วยการจัดทำหลักสูตรอิสลามศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีความรู้ความสามารถ และยังมีพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความดี มีศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ มีบุคลิกภาพตามแบบอย่างท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และพลโลกที่ดีเพื่อพัฒนาตนเอง ครอบครัว และสังคม ก่อให้เกิดสันติสุขทั้งโลกนี้และโลกหน้า มีเนื้อหา ประกอบด้วย 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ อัลกุรอาน อัลหะดีษ อัลฟิกฮ อัลตารีค อัลอัคลาก ภาษาอาหรับ และภาษามลายูที่เน้นการพัฒนาทั้งด้านความรู้ ความคิด คุณธรรมจริยธรรมให้มีความภาคภูมิใจในความเป็นมุสลิม และมีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการดำเนินชีวิตตามวิถีอิสลาม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 4-5) ซึ่งสาระการเรียนรู้อัลหะดีษก็เป็นหนึ่งในสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรอิสลามศึกษาที่มีมาตรฐานการเรียนรู้ คือ ความรู้ ความเข้าใจหลักคำสอน การท่องจำอัลหะดีษ ยึดมั่นปฏิบัติตามบทบัญญัติจากอัลหะดีษในชีวิตประจำวัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 7)

การศึกษาอิสลามเป็นหน้าที่ของมุสลิมทุกคนที่ต้องยึดถือปฏิบัติจากอัลกุรอานและอัลหะดีษเนื่องจากอัลกุรอานและอัลหะดีษนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตที่มีความสำคัญในศาสนาอิสลาม ดังนั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับมุสลิมที่จะต้องศึกษาอัลหะดีษ เยาวชนมุสลิมทุกคนในประเทศไทยต้องได้รับการศึกษาศาสนาอิสลามอย่างเสมอภาค มีความรู้ ยึดมั่น ศรัทธา และปฏิบัติตามหลักศาสนาอิสลามเพื่อเป็นพลเมืองดี มีคุณธรรมและจริยธรรม (อิบราฮีม ณรงค์รักษาเขต, 2552) สาระการเรียนรู้อัลหะดีษเป็นเนื้อหาที่กล่าวถึง ถ้อยคำ การกระทำ การยอมรับ และคุณลักษณะตลอดจนชีวประวัติของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ซึ่งอัลหะดีษเป็นหลักการหนึ่งที่เป็นคำสอนให้แก่ชนมุสลิมทั้งหลายสามารถนำถ้อยคำ การกระทำ การยอมรับ และคุณลักษณะ ตลอดจนชีวประวัติของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ เป็นแบบอย่าง บทเรียน และประสบการณ์ในการตัดสินใจ แก้ไขปัญหาหรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งการอ่านและท่องจำอัลหะดีษนั้นเป็นคุณลักษณะหนึ่งที่มุสลิมทุกคนควรทำเพราะการอ่านและท่องจำเป็นสิ่งหนึ่งที่เป็น

การเก็บรักษา บันทึกเรื่องราวต่าง ๆ ไว้ในสมองอย่างถูกต้องรวดเร็วและสามารถระลึกได้ ดังนั้น การอ่านและท่องจำอัลหะดีษจึงเป็นสิ่งที่ชาวมุสลิมทุกคนควรตระหนักและให้ความสำคัญอย่างยิ่งในการศึกษาอัลหะดีษ

รายวิชาอัลหะดีษ เป็นวิชาหนึ่งที่น่าเน้นการท่องจำเป็นประจำสำคัญ ต่อมาจะต้องมีความเข้าใจในตัวบทอัลหะดีษและเนื้อหาสำคัญต่าง ๆ ในตัวบทอัลหะดีษ แต่ประกอบกับบทหะดีษและเนื้อหาในบทเรียนของแต่ละบทมีคำศัพท์ที่เป็นภาษาอาหรับมากมายที่ไม่คุ้นเคยจึงเป็นการยากที่นักเรียนจะจดจำเนื้อหาและเข้าใจในเนื้อหาที่เป็นภาษาอาหรับ และที่สำคัญในการจัดกระบวนการเรียนการสอน ครูผู้สอนยังประสบปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ขาดเทคนิคการสอนใหม่ ๆ และการใช้สื่ออุปกรณ์ มักสอนแบบบรรยายไม่มีสื่อการสอนทำให้นักเรียนเบื่อไม่สนใจเรียนวิชาอัลหะดีษ ซึ่งการจัดกิจกรรมในรายวิชาดังกล่าวจะเกิดผลดีนั้นผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจหรือวัยของผู้เรียน และต้องเหมาะสมกับบริบทของเด็กและโรงเรียนด้วยการนำสื่อต่าง ๆ มาใช้ประกอบการสอนถือเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในบทเรียนยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตาม การเรียนรู้อัลหะดีษก็ยังประสบปัญหา นักเรียนโรงเรียนบันนังสตาวิทยานุสรณ์ยังมีผลการเรียนที่ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ จากการประมวลผลจากคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (Islamic National Education Test) ซึ่งเป็นการทดสอบเพื่อวัดความรู้และความคิดของผู้เรียนตามตัวชี้วัดแต่ละสาระในหลักสูตรอิสลามศึกษา พ.ศ. 2546 ประจำปีการศึกษา 2564 ซึ่งผลสัมฤทธิ์สาระการเรียนรู้อัลหะดีษชั้นอิสลามศึกษาตอนกลาง ที่ได้มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 34.25 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2564: 2) ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่ามาตรฐาน จากปัญหาที่เกิดขึ้นนั้น อาจเกิดขึ้นอันเนื่องมาจากหลากหลายเหตุผล ไม่ว่าจะเป็นในส่วนของผู้สอนที่ขาดเทคนิคในการสอน หรือไม่อาจจะเป็นในเรื่องนวัตกรรมสื่อต่าง ๆ ที่ใช้ในการประกอบการสอนไม่น่าสนใจ ทำให้นักเรียนรู้สึกเบื่อหน่ายในการเรียน อีกทั้งครูผู้สอนที่ยังคงใช้เทคนิคดั้งเดิมคือการสอนแบบบรรยาย ทำให้นักเรียนเรียนแบบเลื่อนลอย ไม่สามารถจับใจความสำคัญในสิ่งที่สอนได้ ในขณะที่ครูผู้สอนสอนเสร็จ ได้ถามนักเรียนว่าเข้าใจหรือไม่ นักเรียนตอบว่าเข้าใจ แต่เมื่อให้อธิบายปรากฏว่า นักเรียนไม่สามารถที่จะตอบได้ และตอบคำถามกำกวม ไม่มั่นใจ และไม่รู้เนื้อหาสำคัญของแก่นเรื่องคืออะไร จากปัญหาที่ประสบนั้นทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะเปลี่ยนการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิคการสอนแบบใหม่ ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในขั้นตอนการเรียนรู้จะนำไปสู่การอ่าน การจำ การสรุปความหมายความสำคัญ และเห็นประโยชน์ในการปฏิบัติตนตามหลักคำสอนของอัลหะดีษซึ่งเป็นถ้อยคำ การกระทำ การยอมรับ และคุณลักษณะตลอดจนชีวประวัติของท่านนบี ﷺ นั้นไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการสอนในรูปแบบต่าง ๆ ที่ช่วยในเรื่องของการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ

ได้นั้นมีมากมายหลายเทคนิคด้วยกัน เช่น เทคนิคการสอน KWL CIRC 4W1H เป็นต้น แต่ผู้วิจัยได้เลือกวิธีการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค SQ3R เนื่องจากเป็นวิธีหนึ่งที่น่าสนใจเป็นเทคนิคการสอนที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับสาระการเรียนรู้อัลหะดีษได้ และสามารถนำมาใช้ในการต่อยอดเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญได้

การจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค SQ3R เป็นเทคนิคที่มี 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นสำรวจ (Survey) 2) ขั้นตั้งคำถาม (Question) 3) ขั้นการอ่าน (Read) 4) ขั้นการจดจำ (Recite) และ 5) ขั้นทบทวน (Review) จากการศึกษาพบว่า นาเดีย ทิพย์ไสยาสน์ (2561: 34) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้เทคนิค SQ3R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลเทศบาลอ้อมน้อย 2 พบว่า นักเรียนมีความสามารถอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้ชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้เทคนิค SQ3R โดยมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ซึ่งมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียน และการศึกษาของ กุศมยัณติและเมาลีติ (2019) ได้ทำการศึกษากำหนดเทคนิค SQ3R ไปใช้ในการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจกับนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาโดยการรวบรวมข้อมูลได้จากการสัมภาษณ์และการสังเกต ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้เรียนการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้เทคนิค SQ3R มีระดับคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และการศึกษาของ ปาตีเมาะ เปาะเลาะ (2562: 67) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านและจำโดยเทคนิค SQ3R และเกมสาระการเรียนรู้อัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยเทคนิค SQ3R และเกม สาระการเรียนรู้อัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้ค้นคว้าอิสระได้เห็นถึงความสำคัญในการที่จะพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจที่ง่ายขึ้น สามารถจับใจความสำคัญ ลำดับสาระสำคัญในเนื้อหาที่เรียนได้ ซึ่งหากไม่แก้ไขก็จะมีผลกระทบต่อนักเรียนต่อไปได้ ด้วยเหตุนี้ผู้ค้นคว้าอิสระจึงเลือกใช้เทคนิคการสอนที่เหมาะสมกับวัย ช่วงชั้น และเหมาะสมกับบริบทของนักเรียนมากที่สุด จึงเลือกใช้เทคนิคการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค SQ3R เพื่อส่งเสริมการพัฒนาในด้านทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R ช่วยสร้างนิสัยการอ่านที่ดีและมีประสิทธิภาพ เข้าใจเนื้อหาที่มีความยากให้ง่ายขึ้น ผู้เรียนสามารถจดจำเรื่องที่อ่านได้นานตลอดจนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวันช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เป็นอย่างดี ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามตัวชี้วัดอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการค้นคว้าอิสระ

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 2 ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญด้วยโดยใช้เทคนิค SQ3R โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 70
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษสำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R

ความสำคัญของการค้นคว้าอิสระ

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษสำหรับชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 2 มีความสำคัญ ดังนี้

1. เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจรายวิชาอัลหะดีษ
2. เป็นแนวทางให้ครูผู้สอนรายวิชาอัลหะดีษได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการประกอบการสอนโดยเทคนิค SQ3R นำไปใช้จัดในกิจกรรมการเรียนการสอนต่อไป
3. ได้แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาอัลหะดีษโดยใช้เทคนิค SQ3R ไปใช้ในการสอนให้มีประสิทธิภาพ และสามารถนำไปใช้สอนให้นักเรียนเกิดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญในรายวิชาอัลหะดีษได้ดีมากขึ้น

ขอบเขตการค้นคว้าอิสระ

1. ขอบเขตด้านประชากรเป้าหมาย

ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ คือ นักเรียนโรงเรียนบันนังสตาวิทยานุสรณ์ชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 2 โดยมีนักเรียนทั้งหมด 25 คน จำนวน 1 ห้องเรียน ที่จัดการศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาใช้ในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ คือ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษสำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 2 โรงเรียนบันนังสตาวิทยานุสรณ์

หลักสูตรอิสลามศึกษา พ.ศ. 2546 ซึ่งมีแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 6 แผน ๆ ละ 2 ชั่วโมง โดยมีขอบเขตด้านเนื้อหาของแผน ดังนี้

- 1) ใครคือผู้ล้มละลาย
- 2) ใครคือมิตรแท้
- 3) ลักเล็กขโมยน้อย (1)
- 4) ลักเล็กขโมยน้อย (2)
- 5) การอิจฉาริษา
- 6) การนินทา

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

- 1) ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R
- 2) ตัวแปรตาม ประกอบด้วย
 - ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค SQ3R
 - ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R
 - ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R

นิยามศัพท์เฉพาะ

การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R หมายถึง วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการสื่อสาร ประกอบด้วย ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนเป็นการสอนภาษาที่มีขั้นตอน 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

- 1) ขั้นสำรวจ S (Survey) คือ ขั้นตอนที่ให้ให้นักเรียนอ่านบทความหรือคำถามแบบคร่าว ๆ เป็นการมองหาจุดสำคัญของเรื่องโดยวิธีกวาดสายตารวดเร็ว
- 2) ขั้นตั้งคำถาม (Q = Question) คือ ขั้นตอนที่นักเรียนตั้งคำถามก่อนอ่านบทความ
- 3) ขั้นการอ่านอย่างรอบคอบ (R = Read)
- 4) ขั้นการจดจำ (R = Recite)
- 5) ขั้นทบทวน (R = Review)

ทักษะการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ หมายถึง ความสามารถทางการอ่านเรื่องราว บทเรียนและใบงาน แล้วเข้าใจความหมายของคำศัพท์ จากเรื่องที่อ่าน สามารถตอบคำถามเรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง สรุปใจความสำคัญ ถ่ายทอดด้วยการโต้ตอบกับครูผู้สอนหรือตอบแบบ

ประเมินทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สรุปข้อคิดของเรื่องโดยวัดได้จากคะแนนหลังเรียน โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 70

รายวิชาอัลหะดีษ หมายถึง รายวิชาการเรียนหนึ่ง ที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรอิสลามศึกษากล่าวถึง คำพูด การกระทำ การยอมรับ และคุณลักษณะตลอดชีวิตของท่านศาสดา ซึ่งเนื้อหาสำหรับนักเรียนอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 ได้แก่ ใครคือผู้ล้มละลาย ลักเล็กขโมยน้อย ผู้ลักเล็กขโมยน้อยคือผู้ที่ถูกสาบแช่ง เจื่อนใจในการตัดมือของผู้ลักเล็กขโมยน้อย การอิจญาริยาและการนินทา

ประสิทธิภาพ หมายถึง ความสามารถในการทำให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ได้เป็นอย่างดีโดยพิจารณาจากสัดส่วนระหว่างคะแนนเฉลี่ยร้อยละ ระหว่างเรียนกับหลังเรียนโดยเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 คือ 80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยร้อยละของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างเรียน 80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยร้อยละของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน

นักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 หมายถึง นักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 โรงเรียนบันนังสตาวิทยานุสรณ์ อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขต 2

ความพึงพอใจของผู้เรียน หมายถึง ความรู้สึกที่ดี หรือความพึงพอใจของนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 2 โรงเรียนบันนังสตาวิทยานุสรณ์ ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือวิธีการสอนโดยใช้เทคนิค SQ3R ซึ่งพิจารณาจากคะแนนที่ได้จากการสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนตามแผนจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 2 ผู้ค้นคว้าอิสระได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งสามารถสรุปเป็นหมวดหมู่ ดังนี้

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R
2. หลักสูตรอิสลามศึกษา พ.ศ. 2546
3. อัลหะดีษ
4. การอ่านจับใจความสำคัญ
5. การจัดการเรียนรู้การสอนด้วยเทคนิคแบบ SQ3R
6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
7. ความพึงพอใจ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กรอบแนวคิดการค้นคว้าอิสระ

สมมติฐานการวิจัย

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษสำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการจัดการเรียนรู้ให้ความน่าสนใจมากขึ้น ในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ผู้ค้นคว้าอิสระได้ใช้ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) ผู้ค้นคว้าอิสระจึงนำทฤษฎีนี้เป็นรากฐานในการทำการค้นคว้าอิสระ ครั้งนี้

แนวคิดการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) เกี่ยวข้องกับธรรมชาติของความรู้ของมนุษย์ มีความหมายทั้งในเชิงจิตวิทยาและเชิงสังคมวิทยา (ทิตนา แชมมณี, 2545: 90) เป็นทฤษฎี ดังนี้

ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองเป็นทฤษฎีการเรียนรู้ของ วีก็อตสกี (Vygotsky) เป็นนักจิตวิทยาชาวรัสเซียที่ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพัฒนาการทางเชาว์ปัญญาในสมัยเดียวกับ เพียเจต์ (Piaget) ทฤษฎีพัฒนาการทางเชาว์ปัญญาของเพียเจต์ และวีก็อตสกี เป็นรากฐานที่สำคัญของทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) เพียเจต์อธิบายว่า พัฒนาการทางเชาว์ปัญญาของบุคคลมีการปรับตัวผ่านทางกระบวนการดูดซึม (Assimilation) และกระบวนการปรับโครงสร้างทางปัญญา (Accommodation) พัฒนาการเกิดขึ้นเมื่อบุคคลรับและซึมซาบ ข้อมูลหรือประสบการณ์ใหม่เข้าไปสัมพันธ์กับความรู้หรือโครงสร้างทางปัญญาที่มีอยู่เดิม หากไม่สามารถสัมพันธ์กันได้ จะเกิดภาวะไม่สมดุลขึ้น (Disequilibrium) บุคคลจะพยายามปรับสภาวะให้อยู่ในภาวะสมดุล (Equilibrium) (ทีศนา แคมมณี, 2553: 90-94)

วีก็อตสกีเน้นความสำคัญของความแตกต่างระหว่างบุคคลและการให้ความช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อให้ก้าวหน้าจากระดับพัฒนาการที่เป็นอยู่ไปถึงระดับพัฒนาการที่เด็กมีศักยภาพจะไปถึง วีก็อตสกีได้แนวคิดเกี่ยวกับ “Zone of Proximal Development” หรือ “Zone of Proximal Growth” ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแนวคิดเกี่ยวกับการสอน ซึ่งเคยมีลักษณะเป็นเส้นตรงหรืออยู่ในแนวเดียวกันเปลี่ยนแปลงไปเป็นอยู่ในลักษณะที่เหลื่อมกัน โดยการสอนจะต้องนำหน้าระดับพัฒนาการเสมอ นอกจากนี้ วีก็อตสกีมีความเชื่อว่าการให้ความช่วยเหลือชี้แนะแก่เด็ก ซึ่งอยู่ในลักษณะของ “Assisted Learning” หรือ “Scaffolding” เป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะสามารถช่วยพัฒนาเด็กให้ไปถึงระดับที่อยู่ในศักยภาพของเด็กได้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ควรประยุกต์

- 1) ผู้สอนจะต้องเป็นตัวอย่างและฝึกฝนกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเห็น ผู้เรียนจะต้องฝึกฝนการสร้างความรู้ด้วยตนเอง
- 2) การเรียนรู้ทักษะต่าง ๆ จะต้องมีโอกาสฝึกปฏิบัติถึงขั้นทำได้และแก้ปัญหาได้จริง
- 3) ในการเรียนการสอน ผู้เรียนจะเป็นผู้มีบทบาทในการเรียนรู้อย่างตื่นตัว (Active) ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้จัดกระทำกับข้อมูลหรือประสบการณ์ต่าง ๆ และจะต้องสร้างความหมายให้กับสิ่งนั้นด้วยตนเอง
- 4) ในการจัดการเรียนรู้ผู้สอนจะต้องพยายามสร้างบรรยากาศทางสังคมจริยธรรม (Socio Moral) ให้เกิดขึ้นโดยผู้เรียนจะต้องมีโอกาสเรียนรู้ในบรรยากาศที่เอื้อต่อปฏิสัมพันธ์ทางสังคม
- 5) ในการเรียนการสอน ผู้เรียนควรมีบทบาทในการเรียนรู้อย่างเต็มที่โดยผู้เรียนจะนำตนเองและควบคุมตนเองในการเรียนรู้
- 6) ในการเรียนการสอนแบบสร้างความรู้ ผู้สอนจะมีบทบาทเป็นผู้ให้ความร่วมมืออำนวยความสะดวก และช่วยเหลือผู้เรียนในการเรียนรู้ คือ การเรียนการสอนจะต้องเปลี่ยนจาก “การให้ความรู้” (Instruction) ไปเป็น “การให้ผู้เรียนสร้างความรู้” (Construction) ต้องทำหน้าที่ช่วยสร้างแรงจูงใจภายในให้เกิดแก่ผู้เรียน จัดเตรียมกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียน ดำเนินกิจกรรมให้เป็นไปในทางที่ส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียน ให้คำปรึกษาแนะนำทั้งด้านวิชาการ

และด้านสังคมแก่ผู้เรียนและประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้สอนต้องมีความเป็นประชาธิปไตยและมีเหตุผลในการสัมพันธ์กับผู้เรียนด้วย

7) การประเมินผล ควรมีลักษณะที่ยืดหยุ่นในแต่ละบุคคล โดยใช้วิธีการหลากหลายซึ่งอาจเป็นการประเมินจากเพื่อน แฟ้มผลงาน (Portfolio) รวมทั้งการประเมินตนเองด้วย การวัดผลต้องอาศัยบริบทจริงที่มีความซับซ้อนเช่นเดียวกับการจัดการเรียนรู้ที่ต้องอาศัยบริบท กิจกรรมและงานที่เป็นจริง การวัดผลจะต้องใช้กิจกรรมหรืองานในบริบทจริงด้วย ซึ่งในกรณีที่ต้องจำต้องจำลองของจริงก็สามารถทำได้แต่เกณฑ์ที่ใช้ควรเป็นเกณฑ์ที่ใช้ในโลกของความเป็นจริง (Real World Criteria) ด้วย ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองตามทัศนะอิสลาม ผู้ค้นคว้าอิสระยึดทฤษฎีการเรียนรู้ของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนตระหนักและเรียนรู้ด้วยตนเองว่าสิ่งใดควรปฏิบัติจากสิ่งที่ดีงามและมีคุณค่า เพื่อแสวงหาความโปรดปรานจากพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ และให้ห่างไกลจากสิ่งที่ชั่วร้ายและบทลงโทษของพระองค์ ดังที่พระองค์ได้ตรัสไว้ว่า

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا حَدَائِقَ وَأَعْنَابًا وَكَوَاعِبَ أَتْرَابًا وَكَأَسَاءَ دِهَانًا لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لُعَاؤًا وَلَا
كِدَابًا جَزَاءً مِّن رَّبِّكَ عَطَاءٌ حَسَابًا (سورة النبا: 31-36)

ความว่า: “แท้จริงสำหรับบรรดาผู้ยำเกรงนั้นจะได้รับชัยชนะเรียกสวนหลากหลาย และองุ่น และบรรดาสาววยรุ่นที่อายุคราวเดียวกัน และแก้วที่มีเครื่องดื่มเต็มเปี่ยม และสวนสวรรค์นั้นเขาจะไม่ได้ยินคำพูดไร้สาระและคำกล่าวเท็จ ทั้งนี้เป็นการตอบแทนจากพระเจ้าของเจ้าเป็นการประทานให้อย่างพอเพียง”

(อันนะบะ: 31-36)

และท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ได้กล่าวว่า

عن أبي هريرة رضي الله عنه أن رسول الله ﷺ قال: " إِذَا أَحْسَنَ أَحَدُكُمْ إِسْلَامَهُ فَكُلُّ حَسَنَةٍ يَعْمَلُهَا
تُكْتَبُ لَهُ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا إِلَى سَبْعِ مِئَةِ ضِعْفٍ وَكُلُّ سَيِّئَةٍ يَعْمَلُهَا تُكْتَبُ لَهُ بِمِثْلِهَا
(رواه مسلم رقم 46)

ความว่า “เมื่ออิสลามของคนหนึ่งคนใดจากพวกเจ้าดีงามแล้ว (เข้ารับอิสลามอย่างบริสุทธิ์ใจ) ดังนั้นทุกหนึ่งความดีที่เขาได้กระทำจะถูกบันทึกสิบเท่าของความดีนั้นจนกระทั่งถึง 700 เท่าและทุกหนึ่งความชั่วที่เขาได้กระทำก็จะถูกบันทึกเหมือนกับความชั่วนั้น จนกระทั่งเขาได้พบกับพระองค์อัลลอฮ์ ”

(บันทึกโดย มุสลิม หมายเลข 46)

จากอายัตอัลกุรอานและอัลหะดีษข้างต้น ชี้ให้เห็นว่าให้มนุษย์นั้นแยกแยะสิ่งที่ให้คุณประโยชน์และสิ่งที่ให้โทษ และถ้าทำในสิ่งที่เป็นคุณประโยชน์พระองค์ก็จะตอบแทนด้วยสิ่งที่ดีงามไปด้วยพระองค์อัลลอฮ์ให้ความพิเศษกับมนุษย์ โดยได้ให้สมองแก่มนุษย์ในการคิดวิเคราะห์ และเรียนรู้มีการวางแผนการดำเนินชีวิต และการดำเนินงานต่าง ๆ โดยสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองด้วยการแยกแยะระหว่างสิ่งที่ให้คุณประโยชน์และสิ่งที่ให้โทษ และสามารถเลือกปฏิบัติการทำงานที่ดีและละเว้นการทำงานที่ชั่ว (ยุทนา เกือกูล, 2550: 129)

จากทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองกล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นการจัดการเรียนรู้ที่สร้างองค์ความรู้ขึ้นมาเองโดยการผสมผสานระหว่างความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติและฝึกฝนการเรียนรู้ด้วยตนเอง จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนที่กล่าวมานั้นสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R

2. หลักสูตริอิสลามศึกษา พ.ศ. 2546

หลักการของหลักสูตรอิสลามศึกษา จุดหมายของหลักสูตรอิสลามศึกษา สมรรถนะสำคัญของของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตรอิสลามศึกษา มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้อิสลามศึกษา ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 2-9)

2.1 วิสัยทัศน์

หลักสูตรอิสลามศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 ได้ยึดวิสัยทัศน์ของหลักสูตรอิสลามศึกษา พ.ศ. 2546 มุ่งเสริมสร้างผู้เรียนให้เป็นมุสลิมที่ดี ยึดมั่นศรัทธา มีความยำเกรงต่ออัลลอฮ์ ﷻ มีบุคลิกภาพ

นอกจากนี้หลักสูตรอิสลามศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อศาสนาอิสลาม ให้สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมได้อย่างปกติสุข โดยปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักคำสอนของอิสลาม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 3)

2.2 หลักการ

เพื่อให้การจัดการศึกษาอิสลามศึกษามีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่กำหนดให้จัดการศึกษาเน้นความรู้คู่คุณธรรม จึงกำหนดหลักการของหลักสูตรอิสลามศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 2) ดังนี้

1) เป็นการศึกษาเกี่ยวกับอิสลามศึกษาที่มุ่งให้มุสลิมทุกคนได้รับการศึกษาด้านอิสลามศึกษาอย่างมีคุณภาพ โดยสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

2) เป็นการศึกษาส่งเสริมให้ผู้เรียนถือปฏิบัติหลักการอิสลามในการดำรงชีวิต

3) ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

4) เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างที่ยืดหยุ่นทั้งด้านสาระ เวลา และการจัดการเรียนรู้

5) เป็นหลักสูตรจัดการศึกษาทุกรูปแบบครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์

2.3 จุดหมาย

จุดหมายของหลักสูตรอิสลามศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 ได้ยึดจุดหมายของหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐานที่มุ่งเสริมสร้างและพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีความรู้ ทักษะและเจตคติที่ดีต่อศาสนาอิสลาม โดยปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 5) ดังนี้

1) มีความศรัทธาต่ออัลลอฮ์และรอซูล และปฏิบัติตามหลักคำสอนของอิสลาม ตลอดจนมีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

2) สามารถให้ความคิดเห็นและเหตุผลในการวินิจฉัย พิจารณาปัญหาต่าง ๆ โดยปราศจากความงมงาย มีความคิดสร้างสรรค์ ปรับปรุงแนวทางปฏิบัติเพื่อพัฒนาตนเองให้เหมาะสมต่อการเปลี่ยนแปลงของชุมชน ประเทศชาติ และประชาคมโลก

3) มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในกลุ่มสาระตามหลักสูตรและวิทยาการต่าง ๆ สามารถยกระดับความเป็นอยู่ของสังคมมุสลิมให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น

4) มีความภูมิใจในความเป็นมุสลิมที่ดี มีระเบียบวินัย มีความซื่อสัตย์สุจริต อดทน และมีความเสียสละเพื่อส่วนรวมหลักสูตรอิสลามศึกษา พ.ศ. 2546

5) มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน และรักการค้นคว้า

6) เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง และสามารถปฏิบัติตนตามหลักการอิสลามได้อย่างถูกต้อง

7) รักการออกกำลังกาย ดูแลตนเองให้มีสุขภาพ และบุคลิกภาพที่ดี

8) รักประเทศชาติและท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามให้กับสังคม

9) มีความสามัคคี รู้จักการทำงานเป็นกลุ่ม และสามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างเพื่อนมนุษย์ในการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยความสันติสุข

2.4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 3-4) ดังนี้

1) สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรอิสลามศึกษา หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

- ความสามารถในการอ่าน เขียน ท่องจำ เป็นความสามารถของผู้เรียนในการอ่าน เขียน ท่องจำ หลักคำสอนของอิสลามที่มาจากอัลกุรอานและอัลหะดีษ อันเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนรู้อิสลามเพื่อการพัฒนาตนเอง ด้านการยึดมั่นศรัทธา การปฏิบัติศาสนกิจ การมีคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเหมาะสมและสันติสุข

- ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดอย่างสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณ์ญาณและการคิดอย่างมีระบบ ภายใต้พื้นฐานของหลักการอิสลามเพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศในการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

- ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตและพัฒนาปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมเป็นความสามารถในการนำหลักคำสอนต่าง ๆ จากบทบัญญัติของอิสลามไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหา อุปสรรคและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม สามารถพัฒนาและปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่หลากหลาย รู้จักแสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา มีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

- ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถของผู้เรียนในการถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขานรับระดม การเลือกที่จะรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง การเลือกใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยีเพื่อนำมาเป็นเครื่องมือในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรมตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

- ทักษะในการอยู่ร่วมกัน เป็นความสามารถของผู้เรียนในการปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมตามหลักศาสนาอิสลามต่อการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมที่หลากหลาย การให้เกียรติและเคารพสิทธิของมุสลิมและชนต่างศาสนา การอยู่ร่วมกันแบบหมู่คณะ (ญามาอะฮฺ) และการมีจิตสาธารณะ

2) คุณลักษณะอันพึงประสงค์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์หลักสูตรอิสลามศึกษา พ.ศ. 2546 มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีคุณธรรมจริยธรรม มีจิตสำนึก และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก โดยมีพื้นฐานความศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ ปฏิบัติตนตามแบบอย่างของนบีมุฮัมมัด ﷺ และมีคุณธรรม จริยธรรมตามแนวทางอิสลาม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 4) ดังนี้

- เป็นผู้ที่มีความศรัทธาที่บริสุทธิ์และมั่นคง
- เป็นผู้ที่ปฏิบัติศาสนกิจอย่างสม่ำเสมอและถูกต้อง
- เป็นผู้ที่มีมารยาทที่ดีงาม
- เป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่นศึกษาค้นคว้า ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน
- เป็นผู้ที่ชนะใจตนเอง
- เป็นผู้ที่ใช้เวลาอย่างคุ้มค่า
- เป็นผู้ที่มีระเบียบวินัย
- เป็นผู้ที่มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง
- เป็นผู้ที่บำเพ็ญประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น

นอกจากนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้องตามบริบทและจุดเน้นของแต่ละสถานศึกษา

2.5 ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระบุสิ่งที่นักเรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ รวมทั้งคุณลักษณะของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้นซึ่งสะท้อนถึงมาตรฐานการเรียนรู้ มีความเฉพาะเจาะจงและมีความเป็นธรรม นำไปใช้ในการกำหนดเนื้อหาจัดทำหน่วยการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอน และเป็นเกณฑ์สำคัญสำหรับการวัดประเมินผลเพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียน โดยหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดเป็น 2 ลักษณะ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 5-6) คือ

- 1) ตัวชี้วัดชั้นปี เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนแต่ละชั้นปีในระดับการศึกษาภาคบังคับ (ประถมศึกษาปีที่ 1-มัธยมศึกษาปีที่ 3)
- 2) ตัวชี้วัดช่วงชั้น เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (มัธยมศึกษาปีที่ 4-6) สำหรับหลักสูตรอิสลามศึกษา ได้กำหนดตัวชี้วัดชั้นปีเป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนทั้งในระดับอิสลามศึกษา (อิติตาอียะฮฺ) ระดับอิสลามศึกษาตอนกลาง (มุตะวัสสิฎะฮฺ) และระดับอิสลามศึกษาตอนปลาย (ชานะวียะฮฺ) เพื่อใช้เป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนด้านต่าง ๆ ไว้ในแต่ละสาระ

2.6 มาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้

หลักสูตรได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ที่เป็นข้อกำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ทักษะ กระบวนการ คุณธรรมจริยธรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุล โดยคำนึงถึงหลักการทางสมองและพหุปัญญา ให้ผู้เรียนบรรลุตามมาตรฐานที่กำหนดตามสาระการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 8-9) ดังนี้

- 1) หลักสูตรอิสลามศึกษา กำหนดให้สาระการเรียนรู้ ดังนี้
 - อัลกุรอาน

- อัลหะดีษ
- อัลอะกีดะฮฺ (หลักศรัทธา)
- อัลฟิควฺ (ศาสนบัญญัติ)
- อัตตารีคฺ (ศาสนประวัติ)
- อัลอัคลาควฺ (จริยธรรม)
- ภาษาอาหรับ
- ภาษามลายู/ภาษาอาหรับเสริม

สำหรับการจัดการเรียนรู้หลักสูตรอิสลามศึกษา สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สาระที่ 1-8 ซึ่งเป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐาน สำหรับสาระที่ 8 ภาษามลายู/ภาษาอาหรับเสริม เป็นสาระที่สถานศึกษาสามารถเลือกจัดการเรียนรู้สาระใดสาระหนึ่ง ยกเว้นกรณีพื้นที่ที่ใช้ภาษามลายูในการสื่อสาร กำหนดให้จัดการเรียนรู้ภาษามลายูด้วย

2) หลักสูตรอิสลามศึกษา กำหนดให้มาตรฐานเรียนรู้ดังนี้ซึ่งผู้วิจัยขอกล่าวถึงมาตรฐานของสาระการเรียนรู้อัลหะดีษ

มาตรฐาน อห 1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญ หลักการ หลักการอัลหะดีษ สามารถท่องจำอัลหะดีษ และนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต ซึ่งในสาระการเรียนรู้อัลหะดีษสำหรับชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 มีเนื้อหา ดังนี้

- ความหมาย ความสำคัญ และคำสอนจากอัลหะดีษ เรื่อง ใครคือผู้ล้มละลาย
- ความหมาย ความสำคัญ และคำสอนจากอัลหะดีษ เรื่อง ใครคือมิตรแท้
- ความหมาย ความสำคัญ และคำสอนจากอัลหะดีษ เรื่อง ลักเล็กขโมยน้อย
- ความหมาย ความสำคัญ และคำสอนจากอัลหะดีษ เรื่อง การอิจฉาริชยา
- ความหมาย ความสำคัญ และคำสอนจากอัลหะดีษ เรื่อง การนินทา

3. อัลหะดีษ

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับสาระอัลหะดีษที่เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 ดังนี้

3.1 ความหมายอัลหะดีษ

อับดุลกอเดร พลสะอาด (2555: 1) ให้ความหมายอัลหะดีษหรืออัซซุนนะฮฺว่ามีความหมายเดียวกันทั้งสองคำถูกใช้ในความหมายของคำพูดของท่านปี การกระทำ การยอมรับและการวินิจฉัยของท่าน ดังนั้น คำพูดของท่านปีก็จะต้องได้รับการให้เกียรติเช่นเดียวกับที่เราได้ให้มีความหมายเดียวกันทั้งสองคำถูกใช้ในความหมายของคำพูดของท่านปี การกระทำ การยอมรับและ

การวินิจฉัยของท่าน ดังนั้น คำพูดของท่านนบีกก็จะต้องได้รับการให้เกียรติเช่นเดียวกับที่เราได้ให้เกียรติต่อตัวท่านเอง

อิบรอเฮม หะยีสาอิ (2554: 7) ให้ความหมายของอัลหะดีษว่า คำสอนของศาสดา หรือของนบีมุฮัมมัด จะมีในลักษณะที่แตกต่างกัน บางครั้งนบีกจะสอนตรง ๆ บางครั้งจะสอนโดยการ ทำให้ดูแม้การที่ท่านนิ่งเฉยก็เป็นแบบอย่างหนึ่ง

อันวา สาอู (2553: 11) ได้อธิบายความหมายอัลหะดีษ คือ สิ่งต่าง ๆ ที่สามารถ พาดพิงถึงท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ แต่ในบางครั้งอาจจะใช้กับคนอื่น ๆ เช่นเดียวกัน เช่น อัลหะดีษของ เศาะหาบะฮ์อัลหะดีษของตาบียีน และอัลหะดีษของอัครบาอิตาบียีนแม้ว่าจะใช้กับคนทั่วไป

अबดุลเลาะ การินา (2549: 18) ได้ถึงความหมายของอัลหะดีษ คือ สิ่งที่พาดพิง ไปยังท่านนบีกเกี่ยวกับคำพูด การกระทำ การยอมรับ จะเป็นคำพูด การกระทำ การยอมรับ คุณลักษณะตลอดจนชีวประวัติของท่าน

อัลชาฟิอี (Al-Shafiiy, 2001: 35) ได้ให้ความหมายของอัลหะดีษว่า อัลหะดีษ หรืออัสสุนนะฮ์เป็นแหล่งที่มาของบัญญัติอิสลามที่สองหลังจากคัมภีร์อัลกุรอาน ทั้งนี้อัสสุนนะฮ์จะมายืนยันในสิ่งที่อัลกุรอานได้บัญญัติไว้ อรรถาธิบายความหมายอัลกุรอานให้ชัดเจนยิ่งขึ้นหรือกำหนด บัญญัติในสิ่งที่อัลกุรอานมิได้บัญญัติไว้

อัลกอซิมิ และมุฮัมมัด ยะมาลุดดีน (2004: 85) ได้ให้ความหมายของหะดีษว่า สิ่งที่พาดพิงไปยังท่านนบีก ﷺ ไม่ว่าจะ เป็นคำพูดของท่าน การกระทำของท่าน การยืนยันของท่าน หรือคุณลักษณะของท่าน

มุดออตเตาะฮ์ฮาน (Al-Tahhan Mahmud, 2010: 17) สิ่งที่พาดพิงไปยังท่านนบีก ﷺ จากคำพูดการกระทำการยืนยันและลักษณะของท่านนบีก

จากความหมายของอัลหะดีษที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า สิ่งที่พาดพิงถึงท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ในทุกอิริยาบถในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นคำพูด การกระทำ การยอมรับและคุณลักษณะต่าง ๆ ตลอดจนชีวประวัติของท่านทั้งก่อนและหลังที่ท่านได้รับการแต่งตั้งให้เป็นนบีก

3.2 ประเภทของอัลหะดีษ

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงประเภทของอัลหะดีษ ดังนี้

อันวา สาอู (2553: 11) กล่าวว่า ประเภทอัลหะดีษที่นักวิชาการได้จำแนก ดังนี้

1) จำแนกตามลักษณะของกระแสนายงาน แบ่งเป็นสองประเภท ได้แก่ หะดีษ มุตะวาตอิร และหะดีษอาฮาด

2) จำแนกตามลักษณะของการนำมาใช้เป็นหลักฐานอ้างอิง แบ่งออกเป็นสองประเภท ได้แก่ อัลหะดีษที่นำมาเป็นหลักฐานได้ อัลหะดีษศอฮิฮ์และหะดีษษะฮัน และอัลหะดีษที่ใช้เป็นหลักฐานไม่ได้ คือ หะดีษฎะอ็อฟ (หะดีษอ่อน) และหะดีษเมาฎูอ (หะดีษที่ถูกอุปโลกนขึ้นมา)

3) จำแนกตามลักษณะของผู้สืบพระวเจานานุกรมรวบรวมหะดีษมากกว่า 10 พระวเจานานุกรมที่สำคัญคือ 6 พระวเจานานุกรม คือ

- คอฮืออัลบุดกอรีย รวบรวมโดย อัลบุดกอรีย
- คอฮือมุสลิม รวบรวมโดย มุสลิม บินฮาญาญญ์
- คอฮือออตตันมีซีย รวบรวมโดย ออตติมซีย
- อัสนัน รวบรวมโดย อะบูดาอูด
- อัสนัน รวบรวมโดย อิบน์มาญะฮ
- อัสนัน รวบรวมโดย อันนะซาอีย์

นอกจากนี้ยังมีพระวเจานานุกรมอีก 4 คือ

- อัลมุวัฏฏะฮอ รวบรวมโดย มาลิก บินอะนัส (เจ้าสำนักมาลิกีย)
- อัลมัสนัด รวบรวมโดย อะหมัด บินฮัมบัล (เจ้าสำนักฮัมบะลีย)
- อิบน์คุซัยมะฮู
- อินฮิบบาน

ฮัมกา มะวิง (2554: 21) กล่าวว่า ประเภทของอัลหะดีษแบ่งได้ ดังนี้

- 1) หะดีษที่นำมาเป็นหลักฐานได้ คือ หะดีษคอฮือและหะดีษหะซัน
- 2) หะดีษที่ใช้เป็นหลักฐานไม่ได้ คือ หะดีษฎุอ์อ็อฟ (หะดีษอ่อน) และหะดีษเมาฎูอู (หะดีษที่ถูกอุปโลกนขึ้นมา)

3) จำแนกตามลักษณะของผู้สืบพระวเจานานุกรมรวบรวมหะดีษมากกว่า 10 พระวเจานานุกรมที่สำคัญ คือ 6 พระวเจานานุกรม คือ

- คอฮืออัลบุดกอรีย
- คอฮือมุสลิม
- คอฮือออตติมซีย
- อัสนัน
- อัสนัน
- อัสนัน

จากการศึกษาประเภทอัลหะดีษข้างต้นสามารถสรุปว่า ประเภทของอัลหะดีษสามารถจำแนกได้ 3 ประเภท คือ 1) หะดีษที่นำมาเป็นหลักฐานได้ คือ หะดีษคอฮือและหะดีษหะซัน 2) หะดีษที่ใช้เป็นหลักฐานไม่ได้ คือ หะดีษฎุอ์อ็อฟ (หะดีษอ่อน) และหะดีษเมาฎูอู (หะดีษที่ถูกอุปโลกนขึ้นมา) และ 3) หะดีษจำแนกตามลักษณะของผู้สืบพระวเจานานุกรมรวบรวมหะดีษมากกว่า 10 พระวเจานานุกรม

3.3 สารการเรีนรู้อัลหะดีษ

กระทรวงศึกษาธิการ (2553: 86) อธิบายการจัดการเรีนรู้หลักสูตรอิสลามศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 สรุปสารการเรีนรู้อัลอ์คลาก ดังนี้

มาตรฐาน ห1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญ หลักการ หลักคำสอนท่องจำอัลหะดีษยัดมัน และนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต

ตารางที่ 1 การจัดโครงสร้างรายวิชาอัลหะดีษ ชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2

มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	ชื่อหน่วย สารการเรีนรู้	หน่วยการเรีนรู้ย่อย	สารการเรีนรู้/ภาระงาน ชิ้นงาน
ห1 อก. 5/1	ผู้ล้มละลาย		- อ่านตัวบทอัลหะดีษ
ห1 อก. 5/2			- ท่องจำอัลหะดีษ
ห1 อก. 5/3			- แบบประเมินทักษะการอ่าน จับใจความสำคัญ
ห1 อก. 5/1	ใครคือมิตรแท้		- อ่านตัวบทอัลหะดีษ
ห1 อก. 5/2			- ท่องจำอัลหะดีษ
ห1 อก. 5/3			- แบบประเมินทักษะการอ่าน จับใจความสำคัญ
ห1 อก. 5/1	ลัทธิขโมยน้อย	ผู้ลัทธิขโมยน้อย คือ ผู้ที่ถูกสาบแช่ง	- อ่านตัวบทอัลหะดีษ
ห1 อก. 5/2			- ท่องจำอัลหะดีษ
ห1 อก. 5/3			- แบบประเมินทักษะการอ่าน จับใจความสำคัญ
ห1 อก. 5/1	ลัทธิขโมยน้อย	เงื่อนไขของการตัดมือ	- อ่านตัวบทอัลหะดีษ
ห1 อก. 5/2			- ท่องจำอัลหะดีษ
ห1 อก. 5/3			- แบบประเมินทักษะการอ่าน จับใจความสำคัญ
ห1 อก. 5/1	การนินทา		- อ่านตัวบทอัลหะดีษ
ห1 อก. 5/2			- ท่องจำอัลหะดีษ
ห1 อก. 5/3			- แบบประเมินทักษะการอ่าน จับใจความสำคัญ

มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	ชื่อหน่วย สาระการเรียนรู้	หน่วยการเรียนรู้ย่อย	สาระการเรียนรู้/ภาระงาน ชิ้นงาน
ท1 อก. 5/1	การริชยา		- อ่านตัวบทอัลหะดีษ
ท1 อก. 5/2			- ท่องจำอัลหะดีษ
ท1 อก. 5/3			- แบบประเมินทักษะการอ่าน จับใจความสำคัญ

ที่มา: (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 53-54)

ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรอิสลามศึกษาจะต้องบูรณาการกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 ตั้งแต่วิสัยทัศน์ หลักการ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นต้น

3.4 เนื้อหาสาระการเรียนรู้อัลหะดีษ

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 53-54) ได้กำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้อัลหะดีษในหนังสือเรียนอิสลามศึกษารายวิชาอัลหะดีษ ระดับอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 โดยให้ผู้เรียนศึกษาเรียนรู้ความหมาย ความสำคัญ และคำสอนจากอัลหะดีษที่เกี่ยวข้อง ใครคือผู้ล้มละลาย ใครคือมิตรแท้ ลักเล็กขโมยน้อย การอิจฉาริชยา การนินทา ซึ่งในแต่ละบทเรียนประกอบด้วยตัวบทอัลหะดีษพร้อมความหมายและคำบรรยาย

หลักคำสอนที่ได้รับจากอัลหะดีษ กิจกรรมทำยบหและใบความรู้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ เห็นความสำคัญ และปฏิบัติตนตามหลักคำสอนของอัลหะดีษ ทั้งนี้สถานศึกษาสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้อิสลามศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจ มีคุณธรรม จริยธรรม และนำไปปฏิบัติในการดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมได้อย่างสันติสุข

4. การอ่านจับใจความสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญจัดเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ในยุคสังคมข้อมูลข่าวสาร นอกจากนี้ ยังเป็นทักษะพื้นฐานที่มีความจำเป็นต่อการอ่าน เพราะหากนักเรียนไม่สามารถอ่านจับใจความได้ ก็ไม่สามารถที่จะอ่านในระดับที่สูงและยากขึ้นได้ เพราะการอ่านทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นบทความ นิทาน เรื่องสั้น สารคดี และกวีนิพนธ์ ต้องอาศัยการอ่านจับใจความสำคัญเป็นพื้นฐาน การอ่านจับใจความมีความสำคัญต่อการอ่านมาก เพราะเป็นเครื่องมือสำคัญของนักเรียนที่จะแสวงหาความรู้ ซึ่งต้องใช้การฝึกฝนจากการอ่านอย่างสม่ำเสมอ เพื่อจะทำให้อ่านได้อย่างรวดเร็วและจับใจความได้อย่างถูกต้อง

4.1 ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างมากในการอ่าน เมื่ออ่านแล้วจับใจความสำคัญได้จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวที่ผู้เขียนเสนอไว้ ได้มีผู้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญไว้ ดังนี้

นวกรณ์ อุ่นเรือน (2560: 14) กล่าวว่า การจับใจความของเรื่องที่อ่านได้ คือ อ่านแล้วรู้เรื่องราวที่อ่านตลอดทั้งเรื่อง สรุปสาระสำคัญ และเข้าใจความหมายในเนื้อหาของเรื่องที่อ่านได้ แวมมยุรา เหมือนนิล (2556: 12) กล่าวว่า การอ่านจับใจความ คือ การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มว่าคืออะไร ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ส่วน ดังนี้

- 1) ส่วนที่เป็นใจความสำคัญ
- 2) ส่วนที่ขยายใจความสำคัญหรือส่วนประกอบ เพื่อให้เรื่องชัดเจนยิ่งขึ้น

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (2554: 45) กล่าวว่า การอ่านจับใจความสำคัญ คือ การเอาข้อความหรือประโยคที่เป็นหัวใจของเรื่องนั้นมาให้ได้

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาทยัน อิมสารายู (2552: 42) ให้ความหมายของการอ่านจับใจความว่า การอ่านจับใจความ หมายถึง การจับประเด็นหลักหรือสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านว่าผู้เขียนต้องการส่งสารหรือให้ข้อคิดเห็นอะไรเป็นสำคัญ

พองจันทร์ สุขยิ่ง (2551: 13) ให้ความหมายของการอ่านจับใจความว่า การอ่านจับใจความ คือ การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระสำคัญของข้อความหรือของหนังสือเล่มนั้นว่าส่วนใดเป็นใจความสำคัญที่ผู้เขียนนำเสนอและส่วนใดเป็นส่วนที่ขยายใจความสำคัญให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ส่วนที่เป็นใจความสำคัญอาจอยู่ช่วงต้น ช่วงกลางหรือช่วงท้ายของเรื่องหรือย่อหน้านั้น ๆ ก็ได้ถูกต้อง

สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์ (2550: 14-15) ได้กล่าวถึงการอ่านจับใจความสำคัญไว้ว่า เป็นการสรุปความคิดจากเรื่องที่อ่าน โดยตลอดระยะเวลาที่อ่านนั้น ผู้อ่านจำเป็นต้องคำนึงอยู่เสมอว่าจะได้รับความรู้หรือความคิดอะไรจากเรื่องที่อ่าน ผู้อ่านจะต้องพิจารณาอย่างละเอียดว่าส่วนใดคือใจความหลัก หรือส่วนสำคัญของเรื่อง ส่วนใดคือใจความรอง และส่วนใดคือส่วนประกอบที่จะช่วยเสริมหรือสนับสนุนเรื่องราวหรือข้อความเหล่านั้น

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความสำคัญ คือ การอ่านเพื่อความเข้าใจอ่านแล้วสามารถจับใจความสำคัญเนื้อหาที่อ่านได้ สามารถบอกได้ว่าใจความสำคัญหรือประเด็นเนื้อหาสำคัญของเนื้อหาที่อ่านนั้นคืออะไร เนื้อหาเหล่านั้นต้องการบอกอะไร ส่วนสำคัญอยู่ส่วนใด

4.2 ความสำคัญของการอ่านจับใจความสำคัญ

การอ่านจับใจความมีความสำคัญต่อการอ่าน เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ทั้งในด้านการศึกษาและการใช้ชีวิตประจำวัน ดังนั้น การอ่านจับใจความจึงมีความสำคัญในการพัฒนาทักษะด้านการอ่าน ดังที่นักวิชาการได้กล่าวไว้ เช่น

ธนู ทดแทนคุณ และกุลวดี แพทย์พิทักษ์ (2548: 48) กล่าวว่า การอ่านจับใจความเป็นทักษะเบื้องต้นของการอ่านหนังสือเพื่อที่จะเข้าถึงแก่นของเรื่องและผู้เขียนต้องการสื่อให้ผู้อ่านทราบ

สุปราณี พัดทอง (2546: 65) กล่าวว่า การอ่านจับใจความสำคัญเป็นทักษะเบื้องต้นของการอ่านหนังสือที่ผู้อ่านจำเป็นต้องมีเพื่อให้รับสารที่ผู้เขียนมุ่งสื่อให้ได้รวดเร็วและถูกต้องตรงประเด็น

จากความสำคัญของการอ่านจับใจความสำคัญสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความสำคัญเป็นทักษะเบื้องต้นของการอ่านหนังสือที่ผู้อ่านจำเป็นต้องมี เพื่อให้เข้าถึงแก่นเรื่อง การอ่านที่ถูกรวิธีจะทำให้การอ่านมีประสิทธิภาพ ช่วยให้การอ่านประสบผลสำเร็จในการเรียนและเกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่านหากมีการฝึกฝนอยู่เสมอและมีความจำเป็นในการพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น

4.3 จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญเป็นสิ่งสำคัญต่อการอ่านทุกประเภท การที่ผู้อ่านจะสามารถอ่านจับใจความได้ดีขึ้น ผู้อ่านต้องมีจุดมุ่งหมายในการอ่านจึงจะทำให้เข้าใจเรื่องที่อ่านและทำให้การอ่านเกิดประสิทธิภาพ ศิริพร ลิ้มตระกูล (2541: 99-100) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความไว้ 6 ประเภท ดังนี้

1) ผู้อ่านจับใจความมุ่งอ่านรายละเอียดของเนื้อเรื่องโดยไม่คำนึงถึงอัตราเร็วในการอ่าน เป็นการอ่านอย่างละเอียดเพื่อจะได้ไม่พลาดเนื้อหาที่สำคัญ ซึ่งผู้อ่านมีจุดมุ่งหมายเพื่อนำรายละเอียดของเรื่องไปใช้ประโยชน์ หรืออ่านเพื่อความบันเทิง

2) ผู้อ่านจับใจความมุ่งอ่านเรื่อง เพื่อเสริมความมั่นใจให้กับตนเองเป็นการอ่านที่ผู้อ่านเคยมีความรู้ในเรื่องนั้นมาก่อนแล้วแต่ลืมรายละเอียด จึงต้องอ่านอีกครั้งผู้อ่านไม่จำเป็นต้องอ่านรายละเอียดทุกตอนแต่จะอ่านจับใจความอย่างคร่าว ๆ เพื่อให้ระลึกได้เป็นการทบทวนเนื้อเรื่องเพื่อให้เกิดความมั่นใจ

3) ผู้อ่านจับใจความมุ่งทำความเข้าใจความคุ้นเคยกับคำศัพท์ใหม่ ๆ โดยใช้เนื้อหาของเรื่องสื่อการอ่านจึงมักใช้การสำรวจและตรวจสอบ ซึ่งการอ่านลักษณะนี้ผู้อ่านมักนำไปใช้ประโยชน์ในการอ่านจับใจความเรื่องที่เป็นวิชาการในระดับสูง

4) ผู้อ่านจับใจความมุ่งอ่านเพื่อพัฒนาความคิดให้กว้างไกลเป็นการอ่านที่ผู้อ่านต้องอ่านอย่างละเอียดเพื่อพัฒนาข้อมูลให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนด เช่น การอ่านโดยใช้วิธีคาดคะเนตามแนวทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งลักษณะการคิดเช่นนี้จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถรวบรวมโดยใช้วิธีอ่านจับใจความแล้ววิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินผลต่อไป

5) ผู้อ่านจับใจความมุ่งเน้นอัตราเร็วในการอ่าน เป็นการอ่านที่ผู้อ่านต้องการจับใจความสำคัญของเรื่องในเวลาจำกัดและต้องอ่านให้ได้เนื้อเรื่องมากที่สุด

6) ผู้อ่านจับใจความมุ่งอ่าน เพื่อศึกษาเนื้อหาของเรื่องที่ตนไม่เคยมีพื้นฐานความรู้มาก่อน เป็นการอ่านที่ผู้อ่านมักใช้วิธีอ่านจับใจความในลักษณะสำรวจและตรวจสอบคือในขั้นสำรวจจะใช้วิธีกวาดสายตาดูเนื้อหาอย่างคร่าว ๆ และขั้นตรวจสอบด้วยการอ่านอย่างละเอียดอีกครั้งหนึ่ง

จากความคิดเห็นดังกล่าวสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความสำคัญมี 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ การอ่านจับใจความส่วนรวมกับการอ่านจับใจความสำคัญ ซึ่งการอ่านทั้งสองนี้จะต้องมีความเกี่ยวเนื่องกัน เพราะหากผู้อ่านไม่สามารถจับประเด็นใจความส่วนรวมได้ ก็ไม่สามารถอ่านจับใจความสำคัญได้

การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญเป็นหัวใจในการอ่านหนังสือทุกชนิด เพราะถ้าผู้อ่านไม่สามารถจับใจความสำคัญได้ ก็จะไม่สามารถทำความเข้าใจในเนื้อหาของเรื่องที่อ่านได้

4.4 ประเภทของการอ่านจับใจความสำคัญ

1) จับใจความสำคัญโดยสรุป คือ การจับเฉพาะประเด็นสำคัญของเรื่องให้ทราบว่าเป็นเรื่องอะไร เกี่ยวกับใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร

2) จับใจความสำคัญอย่างละเอียด คือ การทำความเข้าใจรายละเอียดอื่น ๆ ที่อธิบาย ขยายความหรือเพิ่มเติมใจความสำคัญให้เด่นชัดยิ่งขึ้น โดยเป็นการพิจารณาเรื่องของคำสำนวน โวหารน้ำเสียง อารมณ์ เจตนาของผู้เขียนที่แฝงอยู่ในงานเขียนนั้น ตลอดจนตัวอย่างต่าง ๆ

ศิริพร ลิ้มตระกูล (2541: 99-100) กล่าวถึงประเภทของการอ่านจับใจความว่า โดยทั่วไปการอ่านจับใจความแบ่งได้เป็น 6 ประเภท คือ

1) ผู้อ่านจับใจความมุ่งอ่านรายละเอียดของเนื้อเรื่องโดยมิได้คำนึงถึงอัตราเร็วในการอ่าน การอ่านในลักษณะนี้เป็นการอ่านจับใจความอย่างละเอียดเพื่อจะได้ไม่พลาดเนื้อหา

2) ผู้อ่านจับใจความมุ่งอ่านเพื่อเสริมความมั่นใจให้กับตนเอง การประเภทนี้ผู้อ่านมีความรู้ในเรื่องนั้นมาก่อน ซึ่งผู้อ่านไม่จำเป็นต้องอ่านอย่างละเอียดทุกตอน แต่จะจับใจความอย่างคร่าว ๆ เพื่อให้ระลึกได้

3) ผู้อ่านจับใจความมุ่งทำความเข้าใจความคุ้นเคยกับคำศัพท์ใหม่ ๆ เช่น การทำความเข้าใจความหมายวิธีการใช้คำ และลักษณะหน้าที่ของคำ โดยใช้เนื้อหาของเรื่องเป็นสื่อเพื่อให้เข้าใจในสิ่งที่ตนต้องการ การอ่านในลักษณะนี้ผู้อ่านมักนำไปใช้ประโยชน์ในการอ่านจับใจความเรื่องที่เป็นวิชาการในระดับสูง

4) ผู้อ่านจับใจความมุ่งอ่านเพื่อพัฒนาความคิดให้กว้างไกล ผู้อ่านต้องอ่านอย่างละเอียดเพื่อพิจารณาข้อมูลให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดไว้

5) ผู้อ่านจับใจความเน้นอัตราเร็วในการอ่าน ผู้อ่านต้องการจับใจความสำคัญของเรื่องในเวลาจำกัดและต้องอ่านให้ได้เนื้อเรื่องมากที่สุด

6) ผู้อ่านจับใจความมุ่งอ่านเพื่อศึกษาเนื้อหาของเรื่องที่ตนไม่เคยมีพื้นฐานความรู้มาก่อน ผู้อ่านมักใช้วิธีการอ่านจับใจความในลักษณะสำรวจและตรวจสอบซึ่งแบ่งวิธีอ่านเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นสำรวจด้วยวิธีการกวาดสายตาดูเนื้อหอย่างคร่าว ๆ และขั้นตรวจสอบด้วยการอ่านอย่างละเอียดอีกครั้งหนึ่ง

จากความคิดเห็นดังกล่าวสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความสำคัญมี 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ การอ่านจับใจความส่วนรวมกับการอ่านจับใจความสำคัญ ซึ่งการอ่านทั้งสองนี้จะต้องมีความเกี่ยวเนื่องกัน เพราะหากผู้อ่านไม่สามารถจับประเด็นใจความส่วนรวมได้ ก็ไม่สามารถอ่านจับใจความสำคัญได้

4.5 หลักในการอ่านจับใจความสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญ เป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนด้วยการอ่านอย่างสม่ำเสมอจึงจะทำให้ผู้อ่านอ่านได้รวดเร็วและจับใจความสำคัญได้ถูกต้องครบถ้วน สำหรับหลักในการอ่านจับใจความสำคัญได้มีนักวิชาการการศึกษาได้เสนอไว้หลายท่าน ดังนี้

สตีตากรณ ศรีหิรัญ (2559: 66) กล่าวว่า การที่จะสามารถอ่านจับใจความสำคัญได้ ผู้อ่านควรทราบสาระสำคัญของเรื่องเสียก่อน โดยอาศัยการสังเกตคำสำคัญในชื่อเรื่อง และการวิเคราะห์สาระสำคัญโดยรวมจากเรื่องนั้น

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาทยัน อิมสำราญ (2552: 43-47) ได้กล่าวถึงวิธีการอ่านจับใจความว่าควรปฏิบัติตามขั้นตอน ต่อไปนี้

1) อ่านเรื่องที่จะจับใจความทั้งหมด ผู้อ่านต้องอ่านย่อหน้าที่จะจับใจความนั้นให้จบอย่างคร่าว ๆ ถ้าเป็นเรื่องยาวมีหลายย่อหน้า ก็ต้องอ่านทั้งเรื่องเช่นกัน เพื่อให้เข้าใจว่าเรื่องที่อ่านมีเนื้อหาโดยรวมเกี่ยวกับอะไร

2) หาใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน ผู้อ่านต้องอ่านข้อความทั้งหมดอีกครั้ง ถ้าเป็นเรื่องยาว ๆ มีหลายย่อหน้า ต้องอ่านที่ละย่อหน้าอย่างพิถีพิถัน เพื่อจะได้เข้าใจเนื้อเรื่องและสามารถจับใจความของแต่ละย่อหน้าได้

- การหาใจความสำคัญ ผู้อ่านต้องค้นหาให้ได้ใจความสำคัญและสรุปเอาเอง วิธีการหาใจความสำคัญของย่อหน้าดังกล่าวอาจทำได้ ดังนี้ การหาใจความสำคัญที่ผู้เขียนแสดงไว้ชัดเจน ถ้าผู้เขียนกำหนดความคิดสำคัญที่จะเขียนออกมาเป็นประโยคใจความสำคัญไว้ชัดเจน ผู้อ่านจะสามารถจับใจความสำคัญได้ง่ายและรวดเร็ว เพราะจะปรากฏประโยคใจความสำคัญไว้ในตำแหน่งต่าง ๆ ของย่อหน้า คือ วัที่ตอนต้นย่อหน้า ตอนท้ายย่อหน้า ตอนกลางย่อหน้าหรือทั้งตอนต้นและตอนท้ายย่อหน้า และการหาใจความสำคัญที่ผู้เขียนไม่ได้ระบุไว้ชัดเจน กรณีที่ผู้เขียนไม่ได้แสดงความคิดสำคัญเป็นประโยคใจความสำคัญไว้ ผู้อ่านต้องค้นหาและสรุปเองจากรายละเอียดต่าง ๆ ที่ปรากฏในย่อหน้า ขั้นแรกต้องทบทวนเรื่องราวในย่อหน้าอีกครั้งแล้วรวบรวมความคิดให้ได้ว่าย่อหน้า

นั่นกล่าวถึงเรื่องอะไร จากนั้นลองตั้งคำถามสองข้อ ข้อแรกถามว่าย่อน้านั้นกล่าวถึงบุคคลใดหรือสิ่งใด และบุคคลนั้นกำลังทำอะไรหรือสิ่งนั้นเป็นอย่างไร แล้วรวบรวมและเรียบเรียงคำตอบที่ได้ให้เป็นประโยค ก็จะได้ประโยคใจความสำคัญของย่อหน้านั้น

- การหาใจความรอง เมื่อผู้อ่านสามารถหาใจความสำคัญที่ปรากฏอยู่ในย่อหน้าหรือที่ผู้อ่านสรุปเองแล้ว ก็อาจพิจารณาว่ายังมีใจความรองที่เป็นความคิดย่อยที่มีเนื้อหาเสริมใจความสำคัญและสมควรที่จะนำมารวมอยู่ในใจความสำคัญหรือไม่ใจความรองนี้จะปรากฏเป็นประเด็นชัดเจน และประเด็นเหล่านั้นจะขยายความใจความสำคัญนั้นให้เข้าใจสมบูรณ์ขึ้น

3) ประมวลใจความ เมื่อได้ใจความสำคัญและใจความรองแล้วก็นำเฉพาะใจความสำคัญและใจความรองที่เป็นความคิดย่อยมาประมวลเข้าด้วยกัน ส่วนใจความรองที่เป็นรายละเอียดนั้นไม่จำเป็นต้องนำมาใช้เพราะเป็นส่วนขยายความเท่านั้น แม้ส่วนนี้จะไม่นำมาใช้แต่ก็มีส่วนช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้มากขึ้นดังนี้

จิตต์นิภา ศรีไสย์ (2549: 35) กล่าวถึงขั้นตอนหลักในการอ่านจับใจความสำคัญว่า

- 1) ควรอ่านข้อความทั้งหมด 1 ครั้ง
- 2) ถ้าเป็นข้อความที่มีคำถามอยู่ข้างล่างให้อ่านข้อความที่เป็นคำถามอย่างคร่าว ๆ
- 3) เมื่อดูคำถามแล้วให้กลับไปอ่านข้อความนั้นอีกครั้งหนึ่ง
- 4) ผู้อ่านควรแยกแยะประเด็นให้ได้ว่าข้อความใดเป็นใจความสำคัญที่สุดหรือ

ประเด็นหลักข้อความใดเป็นประเด็นรอง

5) จับใจความสำคัญ โดยเรียบเรียงเป็นภาษาของผู้อ่านเองให้สั้น กระชับ และได้ความหมายครบถ้วน หรือถ้ามีคำถามถ้าสารที่อ่านมีหลายย่อหน้า ให้จับใจความสำคัญที่ละย่อหน้า แล้วนำใจความสำคัญของทุกย่อหน้ามาเรียบเรียงถ้อยคำให้ต่อเนื่องเป็นเรื่อง ตัดคำฟุ่มเฟือยออก

สมบัติ ศิริจันดา (2549: 38) กล่าวถึงหลักในการอ่านจับใจความสำคัญไว้ว่า การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ ผู้อ่านต้องสามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ครบถ้วนตามที่ผู้เขียนต้องการ โดยทำความเข้าใจกับเนื้อหาสาระส่วนรวมของงานเขียน แล้วตั้งคำถามว่างานเขียนนั้นเกี่ยวกับเรื่องอะไร เกี่ยวกับใคร ทำอะไร เกิดขึ้นที่ไหน เมื่อไร อย่างไร

ธนู ทดแทนคุณ และกุลวดี แพทย์พิทักษ์ (2548: 48-49) กล่าวถึงหลักในการอ่านจับใจความสำคัญไว้ดังนี้

- 1) จับใจความสำคัญจากชื่อเรื่อง เพราะชื่อเรื่องมักจะสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง
- 2) หาใจความสำคัญแต่ละย่อหน้า ย่อหน้าแต่ละย่อหน้ามักจะมีใจความสำคัญเพียงใจความเดียวหรืออาจไม่มีใจความสำคัญเลยก็ได้ ทั้งนี้ใจความสำคัญมักจะอยู่ที่ต้นย่อหน้าหรือไม่ก็ท้ายย่อหน้า

3) นำใจความสำคัญของเรื่องมาเรียบเรียง เพื่อให้ได้เนื้อความที่สั้น ครบถ้วนและเนื้อหาสมบูรณ์

สุปราณี พัดทอง (2546: 66-67) กล่าวถึงแนวทางการจับใจความสำคัญ ดังนี้

1) อ่านเรื่องที่ต้องการจับใจความสำคัญโดยเริ่มตั้งแต่ชื่อเรื่องให้อ่านตั้งแต่ต้นจนจบเพื่อให้เห็นเนื้อหาส่วนรวม แล้วตอบคำถามให้ได้ว่า เรื่องที่อ่านเป็นเรื่องอะไร ใครทำอะไรที่ได้เมื่อไรอย่างไร ทำไม

2) พิจารณาหาใจความสำคัญจากแต่ละย่อหน้า โดยใช้ความรู้พื้นฐานเรื่องการเขียนย่อหน้า

3) นำใจความสำคัญของเรื่องที่จับมาได้ทั้งหมดมาเรียบเรียงให้ต่อเนื่องสละสลวย โดยรักษาเนื้อความเดิมไว้ก็จะได้ใจความสำคัญของทั้งเรื่อง

4) เมื่อเรียบเรียงเสร็จแล้วควรทบทวนว่าใจความสำคัญที่เรียบเรียงใหม่นั้นมีเนื้อความต่อเนื่องกันดีหรือยัง มีใจความสำคัญครบถ้วนหรือไม่ หากใจความสำคัญส่วนใดขาดหายไปให้เติมและหากข้อความตอนใดผิดเพี้ยนหรือเกินความจำเป็นให้ตัดออกสรุปได้ว่าหลักการอ่านจับใจความสำคัญนั้น ผู้อ่านต้องมีจุดหมายในการอ่าน เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเรื่องในการอ่านได้ถูกต้อง แล้วอ่านผ่าน ๆ โดยตลอด จากนั้นอ่านให้ละเอียดเพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างความคิดต่าง ๆ เก็บใจความของย่อหน้าในการอ่านทุกครั้ง เมื่ออ่านจับใจความสำคัญควรมีการตั้งคำถามในเรื่องที่อ่านว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไรผู้อ่านควรทราบสาระสำคัญของเรื่องเสียก่อน จากนั้นหาใจความสำคัญและใจความรองที่เป็นความคิดย่อยที่มีเนื้อหาเสริมใจความสำคัญเพื่อนำมาประมวลใจความ จากนั้นเรียบเรียงเป็นสำนวนภาษาของตนเองเพื่อให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่านยิ่งขึ้น

4.6 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความสำคัญ

ทฤษฎีการอ่านที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความสำคัญมีหลากหลายทฤษฎี เช่น ทฤษฎีเน้นความสัมพันธ์ของข้อความ ทฤษฎีประสบการณ์เดิม (Schema Theory) แต่ละทฤษฎีมีรายละเอียด ดังนี้

4.6.1 ทฤษฎีเน้นความสัมพันธ์ของข้อความ

ทฤษฎีเน้นความสัมพันธ์ของข้อความ เป็นทฤษฎีเน้นใจความสำคัญของสิ่งทีอ่านเป็นหลักเพราะในแต่ละข้อความจะมีใจความสำคัญ เมื่ออ่านแล้วก็จะนำใจความสำคัญของแต่ละข้อความนั้นมารวมกัน ทำให้เกิดเป็นความเรียง ซึ่งทฤษฎีนี้แยกออกไปตามแนวคิดของนักการศึกษา ได้แก่ ทฤษฎีของ Trabasso ทฤษฎีของ Chase กับ Clark และทฤษฎีของ Rumelhart ดังที่ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545: 56-58) ได้กล่าวถึงทฤษฎีต่าง ๆ ไว้ ดังนี้

1) ทฤษฎีของ Trabasso ได้กล่าวว่าการอ่านเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องและมีความสัมพันธ์กัน 2 ประการ คือ ผู้อ่านรับรู้สาร ต่อจากนั้นจะทำการเปรียบเทียบโดยอาศัยประสบการณ์เดิมทฤษฎีนี้ได้เน้นว่าระดับการอ่านของผู้อ่านจะไม่คงที่ในขณะที่อ่านข้อความผู้อ่านจะ

ควบคุมเพียงโครงสร้างผิวเผินจนกว่าสารที่รับรู้จะได้รับการเปรียบเทียบ เช่น เมื่อเด็กอ่านประโยค “ฉันเห็นลูกบอลสีแดง” เมื่ออ่านเสร็จแล้ว หากยังไม่เคยมีประสบการณ์ก่อนว่าสีแดงเป็นอย่างไรก็จำเป็นต้องอาศัยผู้รู้แนะนำช่วยตัดสินใจ เมื่อเด็กพบสิ่งของที่มีสีแดงก็จะใช้ประสบการณ์ที่เคยมีมาก่อนพิจารณาตัดสินใจได้ ดังนั้นลำดับขั้นของการอ่านตามพื้นฐาน ทฤษฎีนี้จึงแบ่งเป็น 3 ชั้น ดังนี้

- การรับสาร โดยใช้สายตารับรู้
- การใช้ประสบการณ์เดิม ความจริงและภาพทำการเปรียบเทียบกับ

สารที่ได้รับว่าแตกต่างไปจากประสบการณ์เดิมหรือไม่ ถ้าเป็นเรื่องที่ไม่รู้จักผู้อ่านจะอ่านทบทวน 2-3 ครั้งจนกว่าจะตัดสินใจว่าอะไรคือคำตอบที่แท้จริง

- คำตอบที่ได้จากการเปรียบเทียบกับประสบการณ์เดิมหรืออาศัยความรู้จากแหล่งอื่นมาช่วยตัดสินใจนั้น ถือว่าเป็นความรู้ที่ได้จากการอ่าน

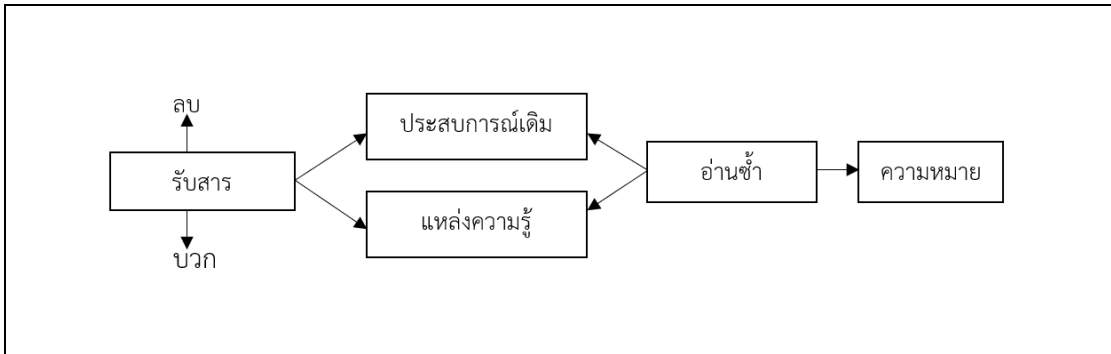
ภาพที่ 1 ทฤษฎีการอ่านของ Trabasso

2) ทฤษฎีของ Chase และ Clark เป็นทฤษฎีที่เน้นความสัมพันธ์ของใจความที่อ่านกับประสบการณ์เดิม โดยมีขั้นตอนของการอ่าน ดังนี้

- ผู้อ่านจะรับสารแล้วทำการเปรียบเทียบกับประสบการณ์ของจริงและภาพถ้าไม่ตรงกับข้อมูลดังกล่าว หรือยังไม่มีความแน่ใจ ก็จะใช้วิธีการอ่านซ้ำข้อความนั้น

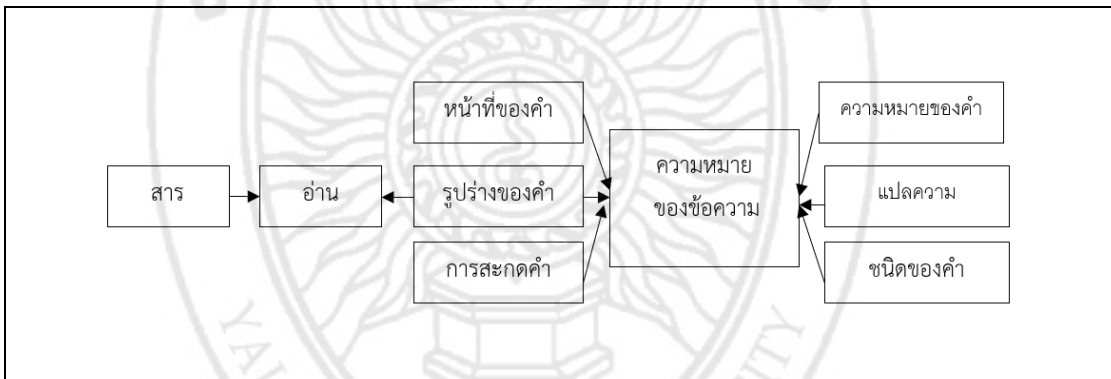
- สารที่ให้ความรู้สึกในทางลบ จะใช้เวลาในการรับรู้ไวและนานหมายความว่าเมื่อรับรู้แล้วจะเก็บไว้นานกว่าสารที่ให้ความรู้สึกทางบวก ซึ่งระยะเวลาในการเก็บจะสั้นกว่าหรืออาจลืมได้เร็วกว่าสารที่ให้ความรู้สึกทางลบมาลีเป็นเด็กดี เธอจึงได้รับคำชมเชยจากครู (บวก) นิดไม่ทำการบ้าน จึงถูกอาจารย์ตี 3 ที (ลบ)

- ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปร่าง ลักษณะและความหมายของคำจะได้รับการบันทึกไว้ในสมอง

ภาพที่ 2 ทฤษฎีการอ่านของ Chase และ Clark

3) ทฤษฎีของ Rumelhart ได้กล่าวถึงการอ่านว่าเป็นกระบวนการที่ทำงานคล้ายกับเครื่องคอมพิวเตอร์ มีความซับซ้อน แต่ละขั้นตอนจะมีความสัมพันธ์กัน ถ้าขาดอย่างใดอย่างหนึ่งก็จะทำให้การอ่านไม่สมบูรณ์ ดังแผนภูมิ

ภาพที่ 3 ทฤษฎีการอ่านของ Rumelhart

ผู้อ่านจะเริ่มต้นด้วยการอ่านสารโดยพิจารณารูปร่างของคำที่รู้จัก เพื่อทำความเข้าใจ AV ความหมาย ต่อจากนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความหมายของคำกับความรู้อิมที่มีอยู่ เพื่อเป็นการพิสูจน์หาข้อเท็จจริง โดยผู้อ่านจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของคำ ความหมายของการสะกดคำและชนิดของคำ องค์ประกอบเหล่านี้จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถแปลความของสารได้ หลักสำคัญของทฤษฎี มีอยู่ 4 ประการ คือ

- การที่ผู้อ่านจะรู้ว่าคำนั้นเป็นคำชนิดใดต้องสังเกตหน้าที่ของคำที่อยู่ใกล้เคียงในประโยคเดียวกันหรือในข้อความใกล้เคียงกันว่าคำนั้นทำหน้าที่อย่างไร

- การที่ผู้อ่านจะรับรู้ความหมายของคำนั้นขึ้นอยู่กับความเข้าใจความหมายของคำใกล้เคียงอาจเป็นคำที่มาก่อนหรือมาหลังคำใหม่จะเป็นแนวทางช่วยชี้แนะหน้าที่ของคำใหม่ให้ผู้อ่านเข้าใจ

- การที่ผู้อ่านจะรับรู้หน้าที่ของคำนั้นขึ้นอยู่กับความเข้าใจของผู้อ่านเกี่ยวกับหน้าที่ของคำคำอื่นที่มาก่อนหรือมาหลังคำใหม่จะเป็นแนวทางช่วยชี้แนะหน้าที่ของคำใหม่ให้ผู้อ่านเข้าใจ

- การที่ผู้อ่านจะแปลความหมายของคำขึ้นอยู่กับการใช้ของคำบางคำจะเห็นว่าทฤษฎีเหล่านี้เน้นความสัมพันธ์ของคำ ประโยค และข้อความ ผู้อ่านจะต้องรู้จักความหมายของคำ ชนิด/รูปร่าง หน้าที่ และสะกดได้ จะช่วยให้เข้าใจความหมายของเรื่องราวทั้งหมด

4.6.2 ทฤษฎีโครงสร้างประสบการณ์เดิม (Schema Theory)

ทฤษฎีประสบการณ์เดิมมีแนวความคิดเชื่อว่า ประสบการณ์เดิมของผู้เรียนมีผลต่อการเรียนรู้ เพราะในการเรียนรู้ผู้เรียนจำเป็นต้องนำความรู้เดิมที่เก็บสะสมไว้เข้ามาช่วยในการตีความเพื่อให้ เข้าใจความรู้ใหม่ได้ดีขึ้น

รูเมลฮาร์ท (1981: 4-12) ให้ความหมายของ Schema ว่า หมายถึงโครงสร้างข้อมูลที่ใช้แทนความหมายของแนวคิดกว้าง ๆ ที่เก็บสะสมไว้ในความทรงจำ โดยข้อมูลที่เก็บสะสมไว้นั้นอาจเป็นแนวคิดเกี่ยวกับสิ่งของ สถานการณ์ทั่ว ๆ ไป เหตุการณ์ ลำดับเหตุการณ์ การกระทำหรือลำดับการกระทำ ซึ่งเป็นกระบวนการที่ต้องมีขั้นตอนย่อย ๆ คือ Sub-Schema ดังนั้นความรู้หรือแนวคิด Schema จะประกอบด้วย แนวความคิดย่อย ๆ และอธิบายแนวความคิดย่อย ๆ เหล่านั้นเพื่อให้เข้าใจระบบของการรวมแนวความคิดย่อย ๆ มาเป็นแนวความคิดรวมหรือความรู้

ในส่วนของการอ่าน การใช้ทฤษฎีประสบการณ์เดิมเข้ามามีบทบาทในส่วนของการตีความสิ่งที่อ่าน การทำความเข้าใจสิ่งที่อ่าน เพราะประสบการณ์เดิมจะช่วยทำให้ผู้อ่านเข้าใจโครงสร้างของข้อความที่มีความซับซ้อน เข้าใจเนื้อเรื่องอย่างมีเหตุผล Rumelhart (1981: 22-23) ได้ อธิบายว่าการที่มนุษย์จะเกิดความเข้าใจในการอ่านได้นั้น ผู้อ่านจะต้องมีความรู้ทางภาษาและมีความรู้ทั่วไปด้วย เพราะในการอ่านผู้อ่านจะต้องใช้ประสบการณ์เดิมทางภาษาและความรู้ทั่วไปมาช่วยในการทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง เพราะข้อเขียนต่าง ๆ เป็นเพียงข้อมูลทางภาษาเท่านั้น ผู้อ่านจะต้องพยายามสร้างความหมายขึ้นมาเอง โดยนำประสบการณ์เดิมที่มีอยู่เข้ามาสัมพันธ์กับข้อเขียน โครงสร้างประสบการณ์เดิมจะไม่มีจบสิ้น แต่จะคงมีไว้เพื่อสะสมข้อมูลใหม่ตามแนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีโครงสร้างเป็นแนวคิดของการเพิ่มพูนโครงสร้างลงไปในกระบวนการที่เรียกว่าการเติมช่องว่าง (Slot Filling) ในโครงสร้างประสบการณ์เดิมจะมีช่องว่างอยู่ และช่องว่างนี้จะถูกเติมเต็มด้วยประสบการณ์ส่วนตัว และสิ่งที่ได้จากการอ่านเมื่อช่องว่างมีความสมบูรณ์ความเข้าใจ ก็เกิดขึ้น นอกจากการเพิ่มพูนโครงสร้างจะก่อให้เกิดความเข้าใจในการอ่านแล้ว บางครั้งต้องมีการปรับเปลี่ยน

โครงสร้างเดิมที่มีอยู่ให้สามารถเข้ากับข้อมูลใหม่ด้วย เพื่อที่จะได้เกิดประโยชน์ในการตีความ และทำให้เกิดโครงสร้างความรู้ใหม่ ๆ ขึ้นจากทฤษฎีโครงสร้างประสบการณ์เดิมนี้จะทำให้ครูผู้สอนมีแนวทางในการสอนอ่านได้เข้าใจยิ่งขึ้น คือ เมื่อครูผู้สอนเตรียมให้นักเรียนอ่านข้อความหรือเนื้อเรื่อง ครูจะต้องเข้ามาจับบทบาทในการกระตุ้นความรู้เดิมของผู้เรียนให้เกิดขึ้น และเหมาะสมกับสิ่งที่อ่านในบางครั้งเรื่องนี้อาจจะเป็นสิ่งที่นักเรียนไม่คุ้นเคย ครูควรสร้างภูมิหลังที่จำเป็นให้นักเรียนก่อนที่จะสั่งให้นักเรียนอ่านหรือควรให้มีการอภิปรายร่วมกัน เป็นการกระตุ้นประสบการณ์เดิมหรือให้แนวคิดเพื่อให้นักเรียนมีข้อมูลเล็กน้อยก่อนที่จะได้อ่านข้อมูลใหม่ ซึ่งจะเป็นการช่วยเหลือให้นักเรียนสร้างโครงสร้างความรู้ใหม่ขึ้นมาได้ (Robert, 1996: 207 อ้างถึงใน กานต์ธิดา แก้วกาม, 2556: 42-43)

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความสำคัญมีหลากหลายทฤษฎี ทั้งทฤษฎีเน้นความสัมพันธ์ของข้อความที่เน้นใจความสำคัญของสิ่งที่อ่านเป็นหลัก การนำเอาใจความสำคัญของแต่ละข้อความมาเรียบเรียงให้เกิดความต่อเนื่อง ส่วนทฤษฎีเน้นโครงสร้างประสบการณ์เดิม (Schema Theory) เชื่อว่าประสบการณ์เดิมของผู้อ่านมีผลต่อการเรียนรู้ ผู้เรียนมีความจำเป็นต้องนำความรู้เดิมมาใช้ในการตีความเพื่อให้เกิดความเข้าใจ

5. การจัดการเรียนรู้โดยเทคนิค SQ3R

เทคนิคการสอนแบบ SQ3R เป็นขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่เป็นระบบ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจแนวคิดเกิดของเรื่องได้อ่างมีประสิทธิภาพ สามารถจับใจความสำคัญ เข้าใจแนวคิดของเรื่องได้อ่างมีประสิทธิภาพ เข้าใจแนวคิดอย่างมีจุดมุ่งหมาย ในแต่ละขั้นตอนจะช่วยพัฒนาทักษะการอ่านของผู้เรียนอย่างเป็นระบบได้เป็นอย่างดี อีกทั้งเป็นการสอนอ่านที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอีกด้วย

5.1 ความหมายเทคนิค SQ3R

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2544: 61) ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแบบ SQ3R หมายถึง ทักษะการศึกษาซึ่งเกี่ยวกับเทคนิคที่ใช้อ่านหนังสือประเภทวิชาการ แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ Survey Question Read Recite และ Review

นลินี บำเรอราช (2545: 173-176) ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแบบ SQ3R หมายถึง การสอนอ่านแนว SQ3R มีกระบวนการ 5 ขั้นตอน ตามคำสำคัญของวิธีการ คือ Survey (สำรวจ) Question (ตั้งคำถาม) Read (อ่าน R1) Recite (พูดตอบตัวเอง R2) Reconstruct or Review (สร้างโครงเรื่องของบทอ่านหรืออ่านทบทวน R3) การสอนแนว SQ3R นี้ ครูอาจใช้ดำเนินกิจกรรมในชั้นเรียนไปตามลำดับขั้นตอนหรืออาจแนะนำนักเรียนให้ใช้วิธีการนี้ในการอ่านของตน

สจูนธ์ สิ้นธพานนท์ และคณะ (2545: 287) ให้ความหมายการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแบบ SQ3R หมายถึง เทคนิคการสอนอ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อสำรวจหาข้อมูลที่สำคัญของเรื่อง

สรุปได้ว่าวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนเพื่อให้นักเรียนเข้าใจเนื้อเรื่อง และสามารถจำข้อความที่อ่านได้เป็นการฝึกอ่านที่เป็นระบบด้วยการกวาดสายตา ฝึกตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน บันทึกข้อมูลและทบทวนจากสิ่งที่ได้จากการอ่าน

5.2 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ3R

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคแบบ SQ3R ดังนี้

วิตตอเรีย โปพ ฮับเบล (Victoria Pope Hubbell, 1985: 108-112) กล่าวว่า SQ3R จะขึ้นอยู่กับทฤษฎีกระบวนการจัดการเรียนรู้และทฤษฎีการเรียนรู้ขึ้นอยู่กับ การสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอมี 4 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

- 1) ผู้เรียนต้องเริ่มต้นจากการอ่านแบบผ่านตา
- 2) ผู้เรียนต้องประมวลความรู้เพื่อเข้าสู่กระบวนการจำ
- 3) ผู้เรียนต้องสร้างโครงสร้างและจัดหมวดหมู่ของข้อมูลซึ่งเป็นเครื่องมือที่สำคัญ
- 4) ข้อมูลจะถูกเก็บไว้เพื่อเรียกใช้ในอนาคต เนื่องจากผู้เรียนนั้นมีการรับข้อมูล

มากเกินไปจะนำเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้ได้

อัตราการนำเข้าความรู้ใหม่จากสิ่งแวดล้อมสู่ระบบการเรียนรู้ของผู้เรียนนั้นขึ้นอยู่กับอย่างจำกัด โรบินสันจึงได้ออกแบบแต่ละส่วนของกระบวนการสอนแบบ SQ3R เพื่อให้สอดคล้องกับกระบวนการนำเข้าข้อมูล และเขาได้ใช้เทคนิคเบื้องต้นในการเพิ่มความเข้าใจและเก็บรักษาความรู้ของผู้เรียนได้ ดังนี้

1) การสำรวจ (Survey) ซึ่งเชื่อว่าเป็นการเตรียมความพร้อมกระบวนการเพื่อสร้างข้อมูล การสำรวจนี้พัฒนามาจากการสาดิการวิจัยของการอ่านแบบ Skimming และการสรุปหัวข้อในการอ่าน การสำรวจนี้เป็นการตั้งเป้าหมายสำหรับทั้งหมด ซึ่งเป็นพื้นฐานของการกำหนดการอ่านของผู้เรียนได้

2) การตั้งคำถาม (Question) ซึ่งต้องการให้ผู้เรียนตั้งคำถามว่ามีสิ่งใดที่เรายังไม่ทราบจากข้อมูลที่ได้นำเสนอไป ขั้นตอนนี้ยังเป็นขั้นตอนที่ริเริ่มให้ผู้เรียนสื่อสารกับผู้สอนอย่างรวดเร็ว และขั้นตอนที่สำคัญนอกเหนือจากนี้ คือ การมีความเข้าใจที่เพียงพอต่อสิ่งที่อ่าน โรบินสันใช้คำถามเนื่องจากเขารู้สึกว่าคำสั่งหรือคำถามนั้น อาจเป็นเรื่องที่เฉพาะเจาะจงสำหรับผู้อ่าน การตั้งคำถามนี้จัดเป็นขั้นสูงของงานที่ได้รับมอบหมาย และคำถามที่เฉพาะเจาะจงนั้นทำให้เกิดความรวดเร็วและ

สามารถกำหนดทิศทางของการอ่านได้ ผลของการรู้คำถามก่อนอ่านนั้นจะทำให้ผู้เรียนกำหนดเป้าหมายได้ว่า จะอ่านอะไร ยิ่งไปกว่านั้นคำถามยังต้องต่อเนื่องกับตรรกะซึ่งทำให้สิ่งที่อ่านจดจำง่าย เพราะคำถามทำให้ผู้เรียนได้ข้อมูลที่เฉพาะเจาะจง ซึ่งโรบินสันเชื่อว่า จะสามารถเป็นตัวช่วยให้ผู้เรียนจดจำข้อมูลได้

3) ขั้นตอนของการอ่าน (Read) ผู้เรียนต้องจัดการและเลือกข้อมูลที่ต้องการเติมลงไป ในช่องว่างของโครงสร้าง เมื่อนำขั้นตอน 3 ขั้น คือ Survey Question และ Read มาประยุกต์ในการอ่านที่ได้รับมอบหมายแล้วพบว่าผู้เรียนสามารถเข้าใจได้รวดเร็วขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษานี้ยังไม่เป็นที่พอใจทั้งหมด 80 เปอร์เซ็นต์ ของสิ่งที่อ่านนั้นจะลืมภายในสองสัปดาห์ โรบินสันจึงเกิดแนวคิดเกี่ยวกับการจดจำนั้นสามารถพัฒนาได้ด้วยการทบทวน และทดสอบหลังจากการมอบหมายให้อ่าน เมื่อส่วนของ Test-Type Review ได้ใช้หลังจากการอ่านแล้วอัตราการลืมนั้นลดลงจาก 80 เปอร์เซ็นต์ เหลือเพียง 20 เปอร์เซ็นต์ เมื่อผ่านไปสองสัปดาห์โรบินสันจึงได้เพิ่มสองขั้นตอนสุดท้ายขึ้น คือ Recite และ Review

4) การท่องจำ (Recitation) ใช้เพื่อเช็คความเข้าใจของแนวคิดที่แน่นอนในส่วนของความจำ ซึ่งในทฤษฎีกระบวนการเรียนรู้การท่องจำนั้นมีเหตุผลสำคัญ 2 ประการ คือ ประการแรก เมื่อผู้เรียนท่องจำหลังจากการอ่านแล้วจะสามารถอ่านได้อย่างกระตือรือร้นมากขึ้นโดยมีการประเมินและการเลือกเครื่องมือเพื่อที่จะทำซ้ำ และประการที่สอง ทฤษฎีกระบวนการสร้างข้อมูลของผู้เรียนจะเกิดขึ้นได้รวดเร็วมีทั้งความจำระยะสั้น ๆ และความจำระยะยาว การวิจัยเรื่องทบทวนความจำของโรบินสันนั้นเสนอว่า การท่องจำเป็นการนำเข้าข้อมูลอย่างซ้ำ ๆ ซึ่งมีการใช้เวลาสำหรับกระบวนการที่ผู้เรียนที่จะเปลี่ยนระยะความจำสั้น ๆ เป็นความจำระยะยาว

5) การทบทวน (Review) โรบินสันเชื่อว่า สามารถลดอาการลืมได้ การทบทวนครั้งแรกควรเริ่มต้นที่หลังจากการอ่านหนึ่งครั้ง การทบทวนอื่น ๆ ควรจะเกิดขึ้นหลังจากการทดสอบซึ่งการอ่าน 5 ขั้นตอนของกระบวนการจัดการเรียนด้วยเทคนิค SQ3R นี้ เป็นทฤษฎีที่สามารถนำไปใช้ได้อย่างราบรื่นและมีประโยชน์ ทำให้อ่านได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ และยังสามารถพัฒนาระดับทักษะการอ่านให้สูงขึ้นในการอ่านตำราเรียนในระดับมหาวิทยาลัย

การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R เป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลาย เพราะกลยุทธ์นี้ได้ออกแบบมาเพื่อตอบรับการจัดการในระดับที่สูงขึ้นเพื่อที่จะกำหนดเป้าหมายในการอ่าน โดยเฉพาะเพื่อใช้วัดความเข้าใจและกำหนดความจำของผู้เรียน ซึ่งปัจจัยเหล่านี้เป็นปัจจัยที่มีความจำเป็นต่อการอ่านในระดับสูง

ฉันทขจร กันชาติ (2550: 33-34) ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนของการจัดการเรียนด้วยเทคนิคแบบ SQ3R ที่สัมพันธ์กับความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ดังนี้

1) การอ่านอย่างคร่าว ๆ (Survey: S) ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องอย่างคร่าว ๆ เพื่อสำรวจหาจุดสำคัญในบทอ่านที่ผู้สอนแจกให้ แล้วให้ผู้เรียนบอกว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไรแล้วจับใจความสำคัญของเรื่องว่าผู้สอนต้องการให้ทราบถึงอะไร ผู้เรียนและผู้สอนอภิปรายร่วมกันแล้วเขียนใจความสำคัญไว้ในกระดาษ (ผู้เรียนสามารถจับความคิดสำคัญของผู้สอนได้)

2) การตั้งคำถาม (Question: Q) ให้นักเรียนตั้งคำถามจากใจความสำคัญที่เขียนไว้เพื่อหาจุดมุ่งหมายของผู้สอน โดยผู้สอนแนะนำในกรณีที่นักเรียนมีปัญหาในการตั้งคำถามผู้สอนสุ่มนักเรียนแล้วถามเกี่ยวกับคำถามที่ผู้เรียนตั้งไว้ แล้วให้นักเรียนคนอื่น ๆ แสดงความคิดเห็นร่วมกันแล้วเขียนคำถามไว้ในกระดาษ (นักเรียนสามารถหาเจตนาหรือวัตถุประสงค์ของผู้เขียนได้)

3) การอ่านอย่างรอบคอบเพื่อหาคำตอบ (Read: R1) ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องอย่างละเอียดตั้งแต่ต้นจนจบของหัวข้อแรก เพื่อหาคำตอบของคำถามที่ได้ตั้งไว้ในขั้นตอนที่สอง เป็นการพิจารณาเรื่องที่อ่านทั้งทางตรงและทางอ้อมเพื่อแยกข้อเท็จจริงออกจากข้อคิดเห็น ผู้สอนและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับคำตอบแล้วเขียนคำตอบไว้ในกระดาษ (นักเรียนสามารถแยกข้อเท็จจริงออกจากข้อคิดเห็น)

4) การจดจำ (Recite: R2) เมื่อเข้าใจคำตอบและเนื้อเรื่องจากการอ่านแล้วผู้สอนเน้นให้นักเรียนพยายามจดจำข้อความที่สำคัญโดยการจดบันทึกย่อหรือขีดเส้นใต้ เพื่อเตือนความจำของตนเองว่าสิ่งที่ได้จากการอ่านครั้งนี้ได้ความคิดอะไรใหม่ ๆ บ้าง เป็นการสรุปเรื่องราวหรือเหตุการณ์นั้น ๆ ผู้สอนให้นักเรียนทดสอบความจำโดยการปิดหน้ากระดาษ แล้วดูบันทึกที่เขียนไว้ว่าจำได้หรือไม่ถ้าตอบไม่ได้ให้ทบทวนคำถาม คำตอบ และทบทวนจากความเข้าใจ (นักเรียนสามารถสรุปความได้)

5) การทบทวน (Review: R3) นักเรียนทบทวนเรื่องราวทั้งหมดจากการอ่านและทำบันทึกย่อจากความจำว่าถูกต้องหรือไม่ ทบทวนถึงจุดสำคัญใหญ่ ๆ และจุดสำคัญรองลงมาอีกครั้งหนึ่งโดยใช้สำนวนภาษาของตัวเองพร้อมกับบอกรายละเอียดของเรื่อง โดยการสุ่มนักเรียนให้ทบทวนเรื่องสามถึงห้าคน เป็นการสรุปเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล และแสดงออกซึ่งความรู้สึกนึกคิดของตนเองกับสิ่งที่อ่าน (นักเรียนสามารถชี้เหตุผลและตัดสินใจได้)

สุदारักษ์ สุวรรณทอง (2553: 6) กล่าวถึงวิธีการและขั้นตอนการสอนด้วยเทคนิค SQ3R ไว้ดังนี้

1) S: Survey หมายถึง การสำรวจเพื่อให้เห็นภาพกว้าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้น เพื่อดูขอบเขตของเนื้อหาของข้อเขียนนั้นอย่างคร่าว ๆ เช่น การอ่านส่วนที่เป็นชื่อเรื่อง คำนำ สารบัญคำชี้แจง ภาพประกอบต่าง ๆ บทสรุป และคำสำคัญ

2) Q: Question หมายถึง การตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน การตั้งคำถามในขณะที่อ่านจะช่วยให้เราตั้งใจและจดจ่ออยู่กับสิ่งที่อ่านได้เป็นอย่างดี หลังจากที่ย่านจบแล้วผู้อ่านสามารถบันทึกสาระที่อ่านได้เนื่องจากเป็นการอ่านที่มีจุดมุ่งหมายชัดเจน

3) R: Read หมายถึง การอ่านเพื่อค้นหาคำตอบให้แก่คำถามที่ตั้งไว้ คำที่พิมพ์ด้วยลักษณะที่แตกต่างไปจากปกติและภาพประกอบต่าง ๆ เป็นสิ่งที่ช่วยในการทำความเข้าใจเนื้อเรื่องทันทีที่พบคำตอบ ควรใช้ปากกาสีต่าง ๆ ระบายที่ข้อความนั้น ๆ เพื่อให้มองเห็นได้ง่าย แล้วเขียนคำสำคัญไว้ในที่ว่างด้านข้างหรือขอบของหนังสือ ยังไม่ต้องบันทึกสิ่งที่ได้จากการอ่านอาจต้องอ่านข้อเขียนนั้นซ้ำอีกหากยังไม่เข้าใจ

4) R: Recite หรือ Recall หมายถึง การจำสิ่งที่อ่านไปแล้วก่อนที่จะอ่านส่วนต่อไปอาจตรวจเช็คความจำด้วยการตอบคำถามเกี่ยวกับข้อความเหล่านั้น หากไม่สามารถตอบได้ให้เปิดดูคำสำคัญที่เขียนไว้ แล้วพยายามตอบคำถามจากนั้นจึงเริ่มต้นอ่านส่วนต่อไป เมื่อสามารถตอบคำถามเหล่านั้นได้อย่างถูกต้องและคล่องแคล่ว ในขั้นตอนนี้ให้บันทึกสาระสำคัญที่ได้จากการอ่านด้วยภาษาของตนเอง บันทึกสิ่งที่เห็นข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น

5) R: Review หมายถึง การทบทวนภายหลังจากที่อ่านเรื่องทั้งหมดจบแล้วด้วยการอ่านออกเสียง เพื่อตรวจดูว่ามีความรู้ ความจำเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านหรือไม่เพียงใด การทบทวนนี้เป็นการปฏิบัติขั้นตอนที่ 1-3 อีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้มั่นใจว่าเราไม่พลาดสาระสำคัญส่วนใดขั้นตอนนี้ควรบันทึกให้เสร็จสิ้นสมบูรณ์ แล้วอ่านทบทวนอีกครั้งหนึ่ง การทบทวนอาจทำได้โดยการอภิปรายกับเพื่อนที่อ่าน

จากการศึกษาขั้นตอนการจัดการเรียนรู้การสอนด้วยเทคนิคแบบ SQ3R ข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ของนักการศึกษาหลายท่าน เพื่อไปพัฒนาทักษะการจำ โดยกำหนดขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบ SQ3R ดังนี้

- 1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน
- 2) ชั้นสอน ประกอบด้วยกระบวนการอ่าน 5 ชั้น ได้แก่
 - S (Survey) การอ่านสำรวจเนื้อหาอย่างคร่าว ๆ ได้แก่ สำรวจชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่งหรือชื่อผู้แต่งอัลบั้ม คำศัพท์จากอัลบั้ม และส่วนสรุปของเนื้อหา
 - Q (Question) การตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน
 - R1 (Read) การอ่านเพื่อหาคำตอบให้แก่คำถามที่ตั้งไว้
 - R2 (Recite) การจดจำอัลบั้มในบทที่เรียน
 - R3 (Review) การทบทวนอัลบั้มให้จดจำนานขึ้นด้วยการเล่นเกม
- 3) ชั้นสรุป

5.3 ประโยชน์ของการสอนด้วยเทคนิคแบบ SQ3R

SQ3R เป็นกระบวนการสอนที่มีขั้นตอนช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาการอ่านได้ในระดับสูง ดังเช่นนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงประโยชน์ของการสอนแบบ SQ3R ไว้ดังนี้

คมคาย หมื่นสาย (2526: 16) กล่าวถึงประโยชน์ของการสอนแบบ SQ3R ไว้ว่าเป็นวิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาการอ่านจากการอ่านออก แปลความหมายได้ ไปสู่การอ่านเป็น กล่าวคือ

- 1) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกอ่านเร็วในขั้นสำรวจ (S: Survey) และในขั้นนี้ผู้เรียนจะได้ฝึกการกวาดสายตา ฝึกการอ่านในใจ และสร้างความเจียบในขั้นเรียน
- 2) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกความคิดในขั้นถาม (Q: Question) เป็นการฝึกฝนการแปลความหมาย การวิเคราะห์เนื้อเรื่อง การแปลความคิดของผู้สอน การฝึกการตีความ
- 3) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในขั้นอ่าน (R: Read) เพราะในขั้นนี้ผู้เรียนต้องอ่านอย่างตั้งใจ และทำความเข้าใจเนื้อหาของแบบฝึกการอ่านอย่างจริงจัง
- 4) ฝึกให้ผู้เรียนเกิดความแม่นยำในการจดจำเนื้อหาอย่างถูกต้องเป็นการฝึกในขั้นท่อง (R: Recite) และทวน (R: Review) เพราะในขั้นนี้ผู้เรียนจะต้องสรุปคำตอบและตรวจสอบเนื้อหาในแบบฝึกที่อ่าน เพื่อความจำอย่างถูกต้องและแม่นยำ

เอมอร เนียมน้อย (2546: 46) กล่าวว่า ประโยชน์ของการสอนแบบ SQ3R สามารถใช้พัฒนาทักษะการจำให้ถึงขั้นการอ่านการจำอย่างมีวิจารณญาณได้เป็นอย่างดี เพราะวิธีสอนแบบ SQ3R มีขั้นตอนฝึกให้ผู้เรียนต้องคิดและเขียนในขณะที่กำลังอ่านอยู่ตลอดเวลา พร้อมทั้งช่วยลำดับความคิดอย่างเป็นระบบและมีเหตุผล ทำให้สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหาได้ถูกต้องชัดเจน

กัญญา ร้อยลา (2553 : 86) กล่าวว่า การสอน 5 ขั้นตอน (SQ3R) สามารถพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการจำอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียน โดยผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงในการคิดที่เป็นไปตามลำดับขั้นตอนของการสอนอย่างมีวิจารณญาณ ผู้เรียนจะต้องใช้ความคิดพิจารณาสิ่งที่อ่านอย่างรอบคอบ ถี่ถ้วน มีเหตุผล เพื่อวิเคราะห์หาคำตอบ สรุปสาระสำคัญทั้งเข้าใจความหมายโดยนัยของถ้อยคำ น้ำเสียง จุดประสงค์ อารมณ์ของผู้สอน สามารถแยกแยะข้อเท็จจริงความคิดเห็นและประเมินคุณค่าของสิ่งที่เรียนได้อย่างถูกต้องเที่ยงธรรม

จิราภรณ์ สกุลเหลืออร่าม (2554: 84) กล่าวว่า ประโยชน์ของการสอนแบบ SQ3R สรุปได้ว่า เทคนิค SQ3R มีขั้นตอนการอ่านที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดในการตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง จึงทำให้ผู้เรียนอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมาย เพื่อค้นหาคำตอบ นอกจากนี้มีการที่ผู้เรียนจะเล่าเรื่องได้นั้น ผู้เรียนจะต้องสรุปสาระสำคัญของเรื่องได้หมดจึงจะสามารถเล่าเรื่องได้

สุดท้ายผู้เรียนยังต้องอ่านบททวนบันทึกย่ออีกครั้ง ซึ่งเป็นการตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ เพื่อจะได้จดจำได้อย่างครบถ้วน

สรุปได้ว่า วิธีสอนแบบ SQ3R เป็นวิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาการอ่าน การจำจากการอ่านออก แปลความหมายได้ไปสู่การจำเป็นด้วยการฝึกฝนผู้เรียนให้เกิดกระบวนการอ่านการจำ 5 ขั้น ได้แก่ การอ่านสำรวจเนื้อหาอย่างคร่าว ๆ การตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องทีอ่าน การอ่านเพื่อหาคำตอบให้แก่คำถามที่ตั้งไว้ การจดจำข้อความสำคัญ การทบทวนประเด็นสำคัญและประเมินค่า

6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำเป็นจะต้องศึกษาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง เช่น ความหมาย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ลักษณะการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การหาประสิทธิภาพผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดังเนื้อหาดังต่อไปนี้

6.1 ความหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นความสามารถของนักเรียนในด้านต่าง ๆ ซึ่งเกิดจากนักเรียนได้รับประสบการณ์จากกระบวนการเรียนการสอนของครู โดยครูต้องศึกษาแนวทางในการวัดและประเมินผล การสร้างเครื่องมือวัดให้มีคุณภาพ มีผู้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ดังนี้

ชนิดา ยอดสาลี และกาทจนา บุทสง (2559: 13) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้หรือทักษะที่ต้องใช้สติปัญญาและสมรรถภาพทางสมองที่ได้รับมาจากการสั่งสอน แสดงออกมาในรูปความสำเร็จสามารถวัดได้โดยการแสดงออกมาทั้ง 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย ด้านทักษะพิสัย และใช้แบบทดสอบความสามารถในการเรียนรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่เรียน

กรมวิชาการ (2534: 21) ได้ให้ความหมายว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ปริมาณและทักษะของความรู้ในสาขาวิชาที่บุคคลได้รับลักษณะการจัดองค์ประกอบและโครงสร้างของความรู้และการใช้ประโยชน์โครงสร้างของความรู้ ในการแก้ปัญหาในการคิดเชิงสร้างสรรค์ ในการประเมินความน่าเชื่อถือของข้ออ้างและในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

อารมณ สนานฎ (2539: 17) ได้ให้ความหมายว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นผลมาจากการกระทำที่ต้องอาศัยความสามารถทั้งทางร่างกายและสติปัญญา ดังนั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงเป็นขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการเรียนโดยอาศัยความสามารถเฉพาะตัวบุคคลผลสัมฤทธิ์การเรียนอาจได้มาจากกระบวนการที่ไม่ต้องอาศัยการทดสอบ เช่น อาจจะได้จากการสังเกตการตรวจ

การบ้านหรืออาจได้มาในรูปของระดับคะแนนที่ได้จากโรงเรียน ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการที่ซับซ้อน และระยะเวลาที่นาน หรืออาจได้มาด้วยการวัดจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วไป

พิมพันธ์ เตชะคุปต์ และพะเยาว์ ยินดีสุข (2548: 125) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ขนาดของความสำเร็จที่ได้จากกระบวนการเรียนการสอน

ปราณี กองจินดา (2549: 42) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถหรือผลสำเร็จที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์เรียนรู้ทางด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย และยังได้จำแนกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ตามลักษณะของวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน

สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลที่เกิดจากกระบวนการเรียนการสอนที่จะทำให้ให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และสามารถวัดได้โดยการแสดงออกมาทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย การวัดผลสัมฤทธิ์จึงเป็นการตรวจสอบความสามารถหรือความสัมฤทธิ์ผลของบุคคลว่าเรียนรู้แล้วมากน้อยเพียงใด

6.2 ลักษณะการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี

ไพศาล หวังพานิช (2523: 137) ได้แบ่งการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามจุดมุ่งหมายและลักษณะวิชาที่สอน ซึ่งสามารถวัดได้ 2 แบบ คือ

1) การวัดด้านปฏิบัติการ เป็นการตรวจสอบระดับความสามารถในการปฏิบัติหรือทักษะของผู้เรียนโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถดังกล่าวในรูปการกระทำจริงให้ออกเป็นผลงาน เช่น วิชาศิลปศึกษา พลศึกษา การช่าง เป็นต้น การวัดแบบนี้จึงต้องใช้ข้อสอบภาคปฏิบัติ (Performance Test)

2) การวัดด้านเนื้อหา เป็นการตรวจสอบความสามารถเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาซึ่งเป็นประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงพฤติกรรม ความสามารถในด้านต่าง ๆ สามารถวัดได้โดยใช้ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์

สิริพร ทิพย์คง (2545: 195) และพิชิต ฤทธิ์จรูญ (2545: 135-161) ได้กล่าวถึงลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ดีประกอบด้วย

1) ความเที่ยงตรง เป็นแบบทดสอบที่สามารถนำไปวัดในสิ่งที่เราต้องการวัดได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน ตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

2) ความเชื่อมั่น แบบทดสอบที่มีความเชื่อมั่นคือ สามารถวัดได้คงที่ไม่ว่าจะวัดกี่ครั้งก็ตาม เช่น ถ้านำแบบทดสอบไปวัดกับนักเรียนคนเดิมคะแนนจากการสอบทั้งสองครั้งควรมีความสัมพันธ์กันดี เมื่อสอบได้คะแนนสูงในครั้งแรกก็ควรได้คะแนนสูงในการสอบครั้งที่สอง

3) ความเป็นปรนัย เป็นแบบทดสอบที่มีคำถามชัดเจน เฉพาะเจาะจง ความถูกต้องตามหลักวิชา และเข้าใจตรงกัน เมื่อนักเรียนอ่านคำถามจะเข้าใจตรงกัน ข้อคำถามต้องชัดเจน อ่านแล้วเข้าใจตรงกัน

4) การถามลึก หมายถึง ไม่ถามเพียงพฤติกรรมขั้นความรู้ความจำ โดยถามตามตำราหรือถามตามที่ครูสอน แต่พยายามถามพฤติกรรมขั้นสูงกว่าขั้นความรู้ความจำ ได้แก่ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินค่า

5) ความยากง่ายพอเหมาะ หมายถึง ข้อสอบที่บอกให้ทราบว่าข้อสอบข้อนั้นมีคนตอบถูกมากหรือตอบถูกน้อย ถ้ามีคนตอบถูกมากข้อสอบข้อนั้นก็ง่ายและถ้ามีคนตอบถูกน้อย ข้อสอบข้อนั้นก็ยาก ข้อสอบที่ยากเกินความสามารถของนักเรียนจะตอบได้นั้นก็ไม่มี ความหมาย เพราะไม่สามารถจำแนกนักเรียนได้ว่าใครเก่งใครอ่อน ในทางตรงกันข้ามถ้าข้อสอบง่ายเกินไปนักเรียนตอบได้หมด ก็ไม่สามารถจำแนกได้เช่นกัน ฉะนั้นข้อสอบที่ดีควรมีความยากง่ายพอเหมาะ ไม่ยากเกินไปไม่ง่ายเกินไป

6) อำนาจจำแนก หมายถึง แบบทดสอบนี้สามารถแยกนักเรียนได้ว่าใครเก่งใครอ่อนโดยสามารถจำแนกนักเรียนออกเป็นประเภท ๆ ได้ทุกระดับอย่างละเอียดตั้งแต่อ่อนสุดจนถึง

7) ความยุติธรรม คำถามของแบบทดสอบต้องไม่มีช่องทางชี้แนะให้นักเรียนที่ฉลาดใช้ไหวพริบในการเดาได้ถูกต้องและไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนที่เกียจคร้านซึ่งดูตำราอย่างคร่าว ๆ ตอบได้ และต้องเป็นแบบทดสอบที่ไม่ลำเอียงต่อกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

มลิวัลย์ ผิวคราม (2560: 6) ได้แบ่งลักษณะสำคัญของผู้เขียนข้อสอบที่ดีให้มีคุณภาพดีต้องอาศัยองค์ประกอบหลายประการ เช่น การวางแผน การกำหนดจุดมุ่งหมาย การกำหนดคุณลักษณะที่จะวัด แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้ข้อสอบที่ดีได้นั้น คือ ตัวผู้เขียนข้อสอบมีลักษณะและคุณสมบัติอย่างไร บุคคลที่จะเขียนข้อสอบได้ดีควรมีลักษณะที่สำคัญ ดังนี้

1) มีความรู้ในเนื้อหา ถ้าขาดความรู้แม้จะเปิดหนังสือประกอบก็ตามย่อมเขียนข้อสอบให้ได้ดีได้ยาก

2) รู้จุดมุ่งหมายของรายวิชาหรือรู้ลักษณะความสามารถที่ต้องการจะวัดนั้นเป็นอย่างดีเพื่อจะได้เขียนข้อสอบให้สามารถวัดได้ตรงตามจุดมุ่งหมายและลักษณะความสามารถนั้น ๆ

3) รู้วิธีการถาม คือ รู้เทคนิคและวิธีการตั้งคำถามเพื่อให้สามารถเลือกเฟ้นชนิดของคำถามที่เหมาะสม พฤติกรรมนั้นควรถามแบบไหน ด้วยคำถามประเภทใดจึงจะเหมาะสม และสามารถถามได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) มีทักษะในการใช้ภาษา เป็นคุณสมบัติที่จะช่วยให้ข้อสอบมีความชัดเจนจนเกิดความปรนัย เพราะคำถามที่ชัดเจน รัดกุม ใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมนั้นจะช่วยสื่อความหมายให้ผู้สอบเข้าใจความต้องการของผู้ถามได้อย่างตรงจุด

5) มีทักษะในการเขียนและวิจารณ์ข้อสอบ ถ้าเคยเขียนข้อสอบมากก็ย่อมเขียนข้อสอบได้คล่อง ยิ่งเคยพบเห็นข้อสอบมาก ก็ยิ่งทำให้มองแง่มุมการถามได้กว้างขวางขึ้น

สรุปได้ว่า ลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ดี ต้องเป็นแบบทดสอบที่มีความเที่ยงตรงความเชื่อมั่น ความเป็นปรนัย ถามลึก มีความยากง่ายพอเหมาะ มีค่าอำนาจจำแนก และมีความยุติธรรม

6.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

6.3.1 ความหมายแบบทดสอบ

พิชิต ฤทธิจรรณู (2545: 96) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ ทักษะ และความสามารถทางวิชาการที่นักเรียนได้เรียนรู้มาแล้วว่าบรรลุผลสำเร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้เพียงใด

สิริพร ทิพย์คง (2545: 193) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ชุดคำถามที่มุ่งวัดพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนว่ามีความรู้ ทักษะ และสมรรถภาพด้านสมองด้านต่าง ๆ ในเรื่องที่เรียนรู้ไปแล้วมากน้อยเพียงใด

สมพร เชื้อพันธ์ (2547: 59) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบหรือชุดของข้อสอบที่ใช้วัดความสำเร็จหรือความสามารถในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนที่เป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนว่าผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้เพียงใด

เยาวดี วิบูลย์ศรี (2540: 18) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เป็นแบบทดสอบที่วัดความรู้เชิงวิชาการ มักใช้วัดผลสัมฤทธิ์ เน้นการวัดความรู้ความสามารถจากการเรียนรู้ในอดีตหรือสภาพในแต่ละปัจจุบันของแต่ละคน

สรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ชุดคำถามหรือชุดของข้อสอบที่สร้างขึ้นเพื่อใช้วัดความสำเร็จหรือความสามารถในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนที่ได้เรียนรู้มาแล้ว ว่าบรรลุผลสำเร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้เพียงใด

6.3.2 ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

มลิวัลย์ ผิวคราม (2560: 5) ได้จำแนกประเภทแบบทดสอบว่า แบบทดสอบที่ใช้ทางการศึกษามีแตกต่างกันหลายประเภท แล้วแต่ยึดหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการจำแนกต่างกัน ดังนี้

1) จำแนกตามกระบวนการในการสร้าง จำแนกได้ 2 ประเภท คือ

- แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง (Teacher Made Test) เป็นแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเฉพาะคราวเพื่อใช้ทดสอบผลสัมฤทธิ์และความสามารถทางวิชาการของเด็ก

- แบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized Test) เป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นด้วยกระบวนการ หรือวิธีการที่ซับซ้อนมากกว่าแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง เมื่อสร้างขึ้นแล้ว

มีการนำไปทดลองสอบ วิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติหลายครั้ง เพื่อปรับปรุงให้มีคุณภาพดี มีความเป็นมาตรฐาน แบบทดสอบมาตรฐานจะมีความเป็นมาตรฐานอยู่ 2 ประการ คือ มาตรฐานในการดำเนินการสอบเพื่อควบคุมตัวแปรที่จะมีผลกระทบต่อคะแนนของผู้สอบ ดังนั้น ข้อสอบมาตรฐานจึงจำเป็นต้องมีคู่มือดำเนินการสอบไว้เป็นแนวปฏิบัติสำหรับผู้ใช้ข้อสอบ และมาตรฐานในการแปลความหมายคะแนน ข้อสอบมาตรฐานมีเกณฑ์สำหรับเปรียบเทียบคะแนนให้เป็นมาตรฐานเดียวกันซึ่งเรียกว่า เกณฑ์ปกติ (Norm) ซึ่งแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นมีข้อดีตรงที่ครูวัดได้ตรงจุดมุ่งหมายเพราะผู้สอนเป็นผู้ออกข้อสอบเอง แต่แบบทดสอบมาตรฐานมีข้อดีตรงที่คุณภาพของแบบทดสอบเป็นที่เชื่อถือได้ ทำให้สามารถนำไปเปรียบเทียบได้กว้างขวางกว่า

2) จำแนกตามจุดมุ่งหมายในการใช้ประโยชน์ จำแนกได้ 3 ประเภท ดังนี้

- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ (Achievement Test) หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ความสามารถ ทักษะเกี่ยวกับวิชาการที่ได้เรียนรู้มาว่ารับรู้ไว้ได้มากน้อยเพียงไร

- แบบทดสอบความถนัด (Aptitude Test) เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความสามารถที่เกิดจากการสะสมประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้มาในอดีต ส่วนมากใช้ในการทำนายสมรรถภาพของบุคคลว่าสามารถเรียนไปได้ไกลเพียงใด แบบทดสอบวัดความถนัดแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ แบบทดสอบความถนัดทางการเรียน (Scholastic Aptitude Test) หมายถึง แบบทดสอบวัดความถนัดทางด้านวิชาการต่าง ๆ เช่น ความถนัดทางด้านภาษา ด้านคณิตศาสตร์เหตุผล เป็นต้น และแบบทดสอบความถนัดเฉพาะอย่างหรือความถนัดพิเศษ (Specific Aptitude Test) หมายถึง แบบทดสอบวัดความถนัดที่เกี่ยวกับอาชีพหรือความสามารถพิเศษที่นอกเหนือจากความสามารถด้านวิชาการ เช่น ความถนัดเชิงกล ความถนัดทางด้านดนตรี ศิลปะ การแกะสลัก กีฬา เป็นต้น

- แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ (Personal Social Test) มีหลายประเภท

- แบบทดสอบวัดเจตคติ (Attitude Test) ใช้วัดเจตคติของบุคคลที่มีต่อบุคคล สิ่งของการกระทำ สังคม ประเทศ ศาสนา และอื่น ๆ

- แบบทดสอบวัดความสนใจ อาชีพ

- แบบทดสอบวัดการปรับตัว ความมั่นใจ

3) จำแนกตามรูปแบบคำถามและวิธีการตอบ จำแนกได้ 3 ประเภท ดังนี้

- แบบทดสอบอัตนัย (Subjective Test) แบบทดสอบประเภทนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะให้ผู้ตอบได้ตอบยาว ๆ แสดงความคิดเห็นเต็มที่ ผู้สอบมีความรู้ในเนื้อหานั้นมากน้อยเพียงไรก็เขียนออกมาให้หมดภายในเวลาที่กำหนดให้

- แบบทดสอบปรนัย (Objective Test) เป็นแบบทดสอบที่มุ่งให้ผู้สอบตอบสั้น ๆ ในแต่ละข้อวัดความสามารถเพียงเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพียงเรื่องเดียว ได้แก่ แบบทดสอบ เช่น

แบบถูกผิด (True-False) แบบเติมคำ (Completion) แบบจับคู่ (Matching) และแบบเลือกตอบ (Multiple Choices)

4) จำแนกตามลักษณะการตอบ จำแนกได้ 3 ประเภท ดังนี้

- แบบทดสอบภาคปฏิบัติ (Performance Test) ได้แก่ ข้อสอบภาคปฏิบัติทั้งหลาย เช่น วิชาพลศึกษา ให้แสดงท่าทางประกอบเพลง วิชาหัตถศึกษาให้ประดิษฐ์ของใช้ด้วยเศษวัสดุ ให้ทำอาหารในวิชาคหกรรมศาสตร์ เป็นต้น

- แบบทดสอบเขียนตอบ (Paper-Pencil Test) เป็นแบบทดสอบที่ใช้การเขียนตอบทุกชนิด ได้แก่ แบบทดสอบปรนัย และอัตนัยที่ใช้กันอยู่ทั่วไปในโรงเรียน รวมทั้งการเขียนรายงานซึ่งต้องใช้กระดาษ ดินสอ หรือปากกาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสอบ

- แบบทดสอบด้วยวาจา (Oral Test) เป็นแบบทดสอบที่ใช้การโต้ตอบด้วยวาจาแทนที่จะเป็นการเขียนตอบหรือปฏิบัติ เช่น การสอบสัมภาษณ์ การสอบท่องจำ เป็นต้น

5) จำแนกตามเวลาที่กำหนดให้ตอบ จำแนกได้ 2 ประเภท ดังนี้

- แบบทดสอบวัดความเร็ว (Speed Test) เป็นแบบทดสอบที่มุ่งวัดทักษะความคล่องแคล่วในการคิด ความแม่นยำในการรู้เป็นสำคัญ แบบทดสอบประเภทนี้มักมีลักษณะค่อนข้างง่ายแต่มีจำนวนข้อมาก และให้เวลาทำน้อย ใครทำเสร็จก่อนและถูกต้องมากที่สุดถือว่ามีประสิทธิภาพสูงสุด

- แบบทดสอบวัดความสามารถสูงสุด (Power Test) มีลักษณะค่อนข้างยากและให้เวลาทำมากเพียงพอในการตอบ เป็นการสอบวัดความสามารถในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยให้เวลา ผู้สอบทำจนสุดความสามารถ หรือจนกระทั่งทุกคนทำเสร็จ เช่น การให้ค้นคว้ารายงาน การทำวิทยานิพนธ์ หรือข้อสอบอัตนัยบางอย่างก่อนโลมจัดอยู่ในประเภทนี้ได้

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2559: 96) ได้แบ่งแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ออกเป็น 2 ประเภท คือ

1) แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเฉพาะกลุ่มที่ครูสอนเป็นแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นใช้กันโดยทั่วไปในสถานศึกษามีลักษณะเป็นแบบทดสอบข้อเขียน (Paper and Pencil Test) ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

- แบบทดสอบอัตนัย (Subjective or Essay Test) เป็นแบบทดสอบที่กำหนดคำถามหรือปัญหาให้แล้ว ให้ผู้ตอบเขียนโดยแสดงความรู้ ความคิด เจตคติได้อย่างเต็มที่ผู้สอบมีความรู้ในเนื้อหานั้นมากน้อยเพียงไรก็เขียนออกมาให้หมดภายในเวลาที่กำหนดให้

- แบบทดสอบปรนัยหรือแบบให้ผู้ตอบสั้น ๆ (Objective Test or Short Answer) เป็นแบบทดสอบที่กำหนดให้ผู้สอบเขียนตอบสั้น ๆ หรือมีคำตอบให้เลือกแบบจำกัดคำตอบ (Restricted Response Type) ผู้ตอบไม่มีโอกาสแสดงความรู้ ความคิดได้อย่างกว้างขวาง

เหมือนแบบทดสอบอัตนัย แบบทดสอบชนิดนี้แบ่งเป็น 4 แบบ คือ แบบทดสอบถูก-ผิด แบบทดสอบเติมคำ แบบทดสอบจับคู่ และแบบทดสอบเลือกตอบ

2) แบบทดสอบมาตรฐาน หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนทั่ว ๆ ไป ซึ่งสร้างโดยผู้เชี่ยวชาญ มีการวิเคราะห์และปรับปรุงอย่างดีจนมีคุณภาพ มีมาตรฐาน กล่าวคือ มีมาตรฐานในการดำเนินการสอบ วิธีการให้คะแนนและการแปลความหมายของคะแนน

กฤษณะ เกษมี (2554: 1) ได้แบ่งประเภทของแบบทดสอบสัมฤทธิ์ผลออกเป็น 2 ประเภท ประกอบด้วย

1) แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเฉพาะกลุ่มที่ครูสอน ซึ่งเป็นผลจากการเรียนรู้ในเนื้อหาสาระและตามจุดประสงค์ของวิชาหรือเนื้อหานั้น ๆ ซึ่งแบ่งเป็น

- แบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์ สร้างขึ้นตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมวัดตรงตามจุดประสงค์ มีคะแนนเกณฑ์ตัดสินว่าผู้สอบมีความรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่

- แบบทดสอบแบบอิงกลุ่ม สร้างขึ้นตามตารางวิเคราะห์หลักสูตรสามารถจำแนกผู้สอบตามความเก่ง/อ่อนได้

2) แบบทดสอบมาตรฐาน หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบคุณภาพต่าง ๆ ของนักเรียนที่ต่างกลุ่มกัน เช่น แบบทดสอบมาตรฐานระดับชาติ

สรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนส่วนใหญ่ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ประกอบด้วย แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น และแบบทดสอบมาตรฐาน ซึ่งแต่ละประเภทมีลักษณะธรรมชาติเป็นรูปแบบของคำถาม ข้อดี ข้อจำกัด และหลักในการสร้างที่แตกต่างกัน การได้เรียนรู้เกี่ยวกับสาระสำคัญของการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์จะช่วยให้ผู้ศึกษาหรือครูสามารถสร้างแบบทดสอบได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

6.4 ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

พรเพ็ญ ฤทธิสัน (2554: 1) ได้แบ่งขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีขั้นตอนการสร้างแบ่งได้ 3 ขั้นตอนใหญ่ ๆ คือ

1) ขั้นตอนวางแผนการสร้างแบบทดสอบ ประกอบด้วย

- กำหนดจุดมุ่งหมายของการทดสอบ สิ่งสำคัญประการแรกที่ผู้สร้างข้อสอบจะต้องรู้คือ อะไรคือจุดมุ่งหมายของการทดสอบ ทำไมจึงต้องมีการสอบ และจะนำผลการสอบไปใช้อย่างไร

- กำหนดเนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการวัด เนื้อหาที่ต้องการวัดได้จากจุดมุ่งหมายของการทดสอบ ผู้สร้างข้อสอบจะต้องวิเคราะห์จำแนกเนื้อหาที่ต้องการวัดให้ครอบคลุม

เนื้อหาทั้งหมด สำหรับพฤติกรรมที่ต้องการวัดนั้นอาจจำแนกตามทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่ง เช่น ทฤษฎีของบลูม (Benjamin S. Bloom) ซึ่งจำแนกพฤติกรรมเป็น 6 ระดับ คือ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

- กำหนดลักษณะหรือรูปแบบของแบบทดสอบ อาจเลือกแบบทดสอบประเภทความเรียงหรือแบบทดสอบอัตนัย (Subjective Test) แบบตอบสั้นและเลือกตอบหรือแบบทดสอบปรนัย (Objective Test) ซึ่งขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของการทดสอบเช่นกัน

- การจัดทำตารางวิเคราะห์เนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการวัด เป็นการวางแผนผังการสร้างข้อสอบ ทำให้ผู้สร้างข้อสอบรู้ว่าในแต่ละเนื้อหาจะต้องสร้างข้อสอบในพฤติกรรมใดบ้าง พฤติกรรมละกี่ข้อ

- กำหนดส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสอบ เช่น คะแนน ระยะเวลาการสอบ

2) ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบ เป็นการเขียนข้อสอบตามเนื้อหาพฤติกรรมและรูปแบบของแบบทดสอบที่กำหนดไว้ โดยจัดทำเป็นแบบทดสอบฉบับร่าง

3) ขั้นตรวจสอบคุณภาพข้อสอบก่อนนำไปใช้ เมื่อสร้างแบบทดสอบแล้วจึงนำแบบทดสอบไปทดลองใช้เพื่อตรวจสอบคุณภาพ ซึ่งคุณภาพของแบบทดสอบอาจพิจารณาทั้งคุณภาพของแบบทดสอบรายข้อ ได้แก่ ความยาก (Difficulty) และอำนาจจำแนก (Discrimination) และคุณภาพของแบบทดสอบทั้งฉบับ ได้แก่ ความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability)

สุพรรณิการ์ จันทรชมภู (2556: 3-10) ได้อธิบายขั้นตอนการสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย

1) ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา

2) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดกับจุดประสงค์การเรียนรู้ในเรื่องที่ต้องการสร้างแบบทดสอบ ดูจากแผนการจัดการเรียนรู้ ประเมินแผน

3) สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 35 ข้อ ต้องการจริง จำนวน 20 ข้อ โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์

4) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ

5) ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมโดยวิธีของโรวินेलลี (Rovinelli) และแฮมเบลตัน (R. K. Hambletan)

6) นำคะแนนที่ผู้เชี่ยวชาญลงความเห็นมาหาค่า IOC ของข้อสอบรายข้อ คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ทำการทดสอบหาความเชื่อมั่น

7) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบกับนักเรียนที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง

8) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้รับการแก้ไขแล้วไปทดลองกับนักเรียนที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง นำผลการทดลองมาหาคุณภาพของข้อสอบ หาค่าความยาก (P) และค่าอำนาจจำแนก (B) แล้วเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากระหว่าง .20 ถึง .80 หาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับอีกครั้ง

9) จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้จริง

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2559: 97-98) ได้อธิบายการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1) วิเคราะห์หลักสูตรและสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาสาระและพฤติกรรมที่ต้องการจะวัด ตารางวิเคราะห์หลักสูตรจะใช้เป็นกรอบในการออกข้อสอบ โดยระบุจำนวนข้อสอบในแต่ละเรื่องและพฤติกรรมที่ต้องการจะวัดไว้

2) กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นพฤติกรรมที่เป็นผลการเรียนรู้ที่ผู้สอนมุ่งหวังจะเกิดขึ้นกับผู้เรียน ซึ่งผู้สอนจะต้องกำหนดไว้ล่วงหน้าสำหรับเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน และการสร้างข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์

3) กำหนดชนิดของข้อสอบและศึกษาวิธีการสร้าง โดยการศึกษาตารางวิเคราะห์หลักสูตรและจุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้ออกข้อสอบต้องพิจารณาและตัดสินใจเลือกใช้ชนิดของข้อสอบที่จะใช้วัดว่าจะจะเป็นแบบใด โดยต้องเลือกให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนแล้วศึกษาวิธีเขียนข้อสอบชนิดนั้นให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักและวิธีการเขียนข้อสอบ

4) เขียนข้อสอบ ผู้ออกข้อสอบลงมือเขียนข้อสอบตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในตารางวิเคราะห์หลักสูตรและให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้โดยอาศัยหลักและวิธีการเขียนข้อสอบ

5) ตรวจสอบข้อสอบ เพื่อให้ข้อสอบที่เขียนไว้แล้วในขั้นที่ 3 มีความถูกต้องตามหลักวิชา มีความสมบูรณ์ครบถ้วนตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในตารางวิเคราะห์หลักสูตร ผู้ออกข้อสอบต้องพิจารณาทบทวนตรวจสอบข้อสอบอีกครั้งก่อนที่จะจัดพิมพ์และนำไปใช้ต่อไป

6) จัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลอง เมื่อตรวจสอบข้อสอบเสร็จแล้วให้พิมพ์ข้อสอบทั้งหมด จัดทำเป็นแบบทดสอบฉบับทดลอง โดยมีคำชี้แจงหรือคำอธิบายวิธีตอบแบบทดสอบ (Direction) และจัดวางรูปแบบการพิมพ์ให้เหมาะสม

7) ทดลองสอบและวิเคราะห์ข้อสอบ เป็นวิธีการตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบก่อนนำไปใช้จริง โดยนำแบบทดสอบไปทดลองสอบกับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันกับกลุ่มที่ต้องการสอบจริง แล้วนำผลการสอบมาวิเคราะห์ปรับปรุงข้อสอบให้มีคุณภาพ

8) จัดทำแบบทดสอบฉบับจริง จากผลการวิเคราะห์ข้อสอบ หากพบว่าข้อสอบข้อใดไม่มีคุณภาพหรือมีคุณภาพไม่พอคืออาจจะต้องตัดทิ้งหรือปรับปรุงแก้ไขข้อสอบให้มีคุณภาพดีขึ้นแล้วจึงจัดทำเป็นแบบทดสอบฉบับจริงที่จะนำไปทดสอบกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

สรุปได้ว่า ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีหลายขั้นตอนที่สำคัญ ประกอบด้วย ขั้นตอนการวางแผนการสร้างแบบทดสอบ ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบ ขั้นตอนตรวจสอบคุณภาพก่อนนำไปใช้ ขั้นตอนทดลองสอบและวิเคราะห์ปรับปรุงข้อสอบให้มีคุณภาพ และขั้นตอนจัดทำแบบทดสอบฉบับจริง

6.5 การหาประสิทธิภาพผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

6.5.1 ความหมายการหาประสิทธิภาพ

บุญชม ศรีสะอาด (2546) ได้กล่าวถึง วิธีการหาประสิทธิภาพของสื่อที่สร้างขึ้น 2 วิธี ดังนี้

1) วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (Rational Approach) กระบวนการนี้เป็นการหาประสิทธิภาพโดยใช้หลักของความรู้ และเหตุผลในการตัดสินคุณค่าของสื่อการเรียนการสอน โดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญ (Panel of Expert) เป็นผู้พิจารณา ตัดสินคุณค่า ซึ่งเป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมในด้านการนำไปใช้ (Usability) ผลการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละคนจะนำมาหาค่าประสิทธิภาพต่อไป

2) วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (Empirical Approach) วิธีการนี้จะนำสื่อไปทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนเป้าหมาย การหาประสิทธิภาพของสื่อ เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ (CAI) บทเรียนโปรแกรม เอกสารประกอบการเรียน แผนการสอน แบบฝึกทักษะ เป็นต้น ส่วนมากใช้วิธีการหาประสิทธิภาพด้วยวิธีนี้ ประสิทธิภาพที่วัดส่วนใหญ่จะพิจารณาจากเปอร์เซ็นต์การทำแบบฝึกหัดหรือกระบวนการเรียน หรือแบบทดสอบย่อยโดยแสดงเป็นค่าตัวเลข 2 ตัว เช่น $E_1/E_2 = 80/80$ $E_1/E_2 = 85/85$ และ $E_1/E_2 = 90/90$ เป็นต้น เกณฑ์ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) มีความหมายแตกต่างกันโดยลักษณะในที่นี่จะยกตัวอย่าง $E_1/E_2 = 80/80$ ดังนี้

- เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 1 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E) คือ นักเรียนทั้งหมดทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบย่อยได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ถือเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือ นักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Posttest) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนการหาค่า E_1 และ E_2

- เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 2 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ จำนวนนักเรียน ร้อยละ 80 ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Posttest) ได้คะแนนร้อยละ 80 ทุกคน ส่วนตัวเลข 80 หลัง (E_2) คือ นักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียนครั้งนั้นได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 เช่น มีนักเรียน 40 คน ร้อยละ 80 ของนักเรียนทั้งหมด คือ 32 แต่ละคนได้คะแนนจากการทดสอบก่อน

เรียน ถึงร้อยละ 80 (E_1) ส่วน 80 ตัวหลัง (E_2) คือ ผลการทดสอบหลังเรียนของนักเรียนทั้งหมด (40 คน) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80

- เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 3 ตัวเลขตัวแรก (E_1) คือจำนวนนักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียน (Posttest) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ที่นักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียน ตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) สามารถอธิบายให้ชัดเจนได้ ดังนี้ สมมติว่า นักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบก่อนเรียน (Pretest) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 10 แสดงว่า แตกต่างจากคะแนนเต็ม (ร้อยละ 100) เท่ากับ 90 ถ้านักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียน (Posttest) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 85 แสดงว่า มีความแตกต่างของการสอบ 2 ครั้งนี้ (ก่อนเรียนและหลังเรียน) เท่ากับ $85-10 = 75$ ดังนั้น ค่าของ $(75/90) \times 100 = 83.33\%$ ถือว่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($E_2 = 80$)

- เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 4 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือนักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) หมายถึง นักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียนแต่ละข้อถูก มีจำนวนร้อยละ 30 (ถ้านักเรียนทำข้อสอบข้อใดถูกมีจำนวนนักเรียนไม่ถึงร้อยละ 80 แสดงว่า สื่อไม่มีประสิทธิภาพและชี้ให้เห็นว่า จุดประสงค์ที่ตรงกับข้อนั้นมีความบกพร่อง)

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2526) กล่าวถึง ขั้นตอนการทดสอบประสิทธิภาพ ดังนี้

1) แบบเดี่ยว (1:1) เป็นการทดลองกับผู้เรียน 1 คน โดยใช้เด็กก่อนปานกลาง และเด็กเก่ง คำนวณหาประสิทธิภาพเสร็จแล้วปรับปรุงให้ดีขึ้น โดยปกติคะแนนที่ได้จากการทดลองแบบเดี่ยวนี้อาจได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์มาก แต่ไม่ต้องวิตกเมื่อปรับปรุงแล้วจะสูงขึ้นมาก ก่อนนำไปทดลองแบบกลุ่มในขั้นนี้ E_1/E_2 ที่ได้จะมีค่าประมาณ 60/60 วิธีดำเนินการในการทดลองแบบเดี่ยวนี้อาจเป็นการทดลองครู 1 คน ต่อเด็ก 1 คน ให้ทดลองกับเด็กอ่อนเสียก่อน ทำการปรับปรุงแล้วนำไปทดลองกับเด็กปานกลาง และนำไปทดลองกับเด็กเก่ง อย่างไรก็ตาม หากเวลาไม่อำนวยและสภาพการณ์ไม่เหมาะสมก็ให้ทดลองกับเด็กอ่อนหรือปานกลาง

2) แบบกลุ่ม (1:10) เป็นการทดลองกับผู้เรียน 6-10 คน (คณะผู้เรียนเก่งกับอ่อน) คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุง ในคราวนี้คะแนนของผู้เรียนจะเพิ่มขึ้นอีกเกือบเท่าเกณฑ์ โดยเฉลี่ยจะห่างจากเกณฑ์ประมาณ 10% นั่นคือ E_1/E_2 ที่ได้จะมีค่าประมาณ 70/70 วิธี ดำเนินการสำหรับการทดลองแบบกลุ่ม เป็นการทดลองที่ครู 1 คน ต่อเด็ก 6-10 คน โดยให้คณะทั้งเด็กเก่ง ปานกลาง และเด็กอ่อน ห้ามทดลองกับเด็กอ่อนล้วนหรือเด็กเก่งล้วน เวลาทดลองจะต้องจับเวลาด้วยว่ากิจกรรมแต่ละกลุ่มใช้เวลาเท่าไร

3) ภาคสนาม (1:100) เป็นการทดลองกับผู้เรียนทั้งชั้น 40-100 คน คำนวณหาประสิทธิภาพแล้ว ทำการปรับปรุงผลลัพธ์ที่ได้ควรใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ หากต่ำกว่า

เกณฑ์ไม่เกิน 2.5% ก็ให้ยอมรับ หากแตกต่างกันมาก ผู้สอนต้องกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียนใหม่โดยยึดสภาพความจริงเป็นเกณฑ์ วิธีดำเนินการในภาคสนาม เป็นการทดลองที่ใช้ครู 1 คน กับนักเรียนทั้งชั้น 30-40 คน (หรือ 100 คน สำหรับเอกสารประกอบการเรียนรายบุคคล) ชั้นที่เลือกมาทดลองจะต้องมีนักเรียนคละกันเก่งและอ่อนไม่ควรเลือกห้องเรียนที่มีเด็กเก่งหรือเด็กอ่อนล้วน

การยอมรับหรือไม่ยอมรับประสิทธิภาพเอกสารประกอบการเรียน สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2544 อ้างถึงใน ไพโรจน์ คะเชนทร์, ม.ป.ท.: 3) สรุปไว้ว่า เมื่อทดลองเอกสารประกอบการเรียนภาคสนามแล้ว ต้องนำมาเทียบค่าระหว่างผลของประสิทธิภาพที่ได้รับกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เพื่อดูว่าสมควรที่จะยอมรับประสิทธิภาพหรือไม่ การยอมรับประสิทธิภาพให้ถือค่าแปรปรวน 2.55% นั้น คือ ประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียนไม่ควรต่ำกว่าเกณฑ์ 59 แต่โดยปกติจะกำหนดไว้ 2.5% ฉะนั้น การยอมรับประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียนจึงมี 3 ระดับ คือ

- 1) สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้
- 2) เท่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้
- 3) ต่ำกว่าเกณฑ์ประมาณ 2.5-5%

สรุปได้ว่า วิธีการหาประสิทธิภาพมีเกณฑ์ในการหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนจะนิยม 3 ลักษณะ คือ วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (Rational Approach) วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (Empirical Approach) และการยอมรับประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียน 3 ระดับ คือ สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เท่ากับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และต่ำกว่าเกณฑ์

7. ความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นหัวข้อสำคัญที่ใช้ในการวัดความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อแผนจัดการเรียนรู้โดยเทคนิค SQ3R อย่างไร จึงจำเป็นที่จะต้องศึกษาถึงทฤษฎีเกี่ยวข้องกับความพึงพอใจซึ่งประกอบด้วย ดังนี้

7.1 ความหมายของความพึงพอใจ

จากการศึกษาค้นคว้างานเอกสารและแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ และมีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายแนวคิดและทฤษฎีของความพึงพอใจไว้ ดังนี้

โวลแมน (1973: 384) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่าความรู้สึก (Feeling) มีความสุขเมื่อได้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมายที่ต้องการหรือตามแรงจูงใจ

วูรัม (1964: 99) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า ทัศนคติและความพึงพอใจต่อสิ่งหนึ่งที่สามารถใช้แทนกันได้เพราะทั้งสองคำนี้ หมายถึง ผลที่ได้จากการที่บุคคลเข้าไปมี

ส่วนร่วมในสิ่งนั้น ซึ่งทัศนคติด้านบวกจะแสดงให้เห็นถึงสภาพความพึงพอใจในสิ่งนั้นและทัศนคติด้านลบจะแสดงให้เห็นถึงสภาพความไม่พึงพอใจ

สามารถ บุญโยประการ (2550: 2) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า เป็นความรู้สึกนึกคิดหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นผลที่ได้มาจากการที่ได้รับการตอบสนองทั้งปัจจัยจูงใจ และปัจจัยการค้ำจุนอย่างเพียงพอ

จารุวรรณ บุตรสุวรรณ (2553: 26) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า เป็นความรู้สึกนึกคิด รู้สึกพอใจ ชอบใจ หรือเจตคติของบุคคลที่มีต่อการทำงานหรือการปฏิบัติกิจกรรมในเชิงบวก

เกวลี ผังดี และพิมพ์รดา ครองยุดิ (2556: 4) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า ทำที่ความรู้สึกหรือทัศนคติในทางที่ดีของบุคคลที่มีต่อสิ่งที่ปฏิบัติ การร่วมปฏิบัติ หรือการได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติโดยผลตอบแทนที่ได้รับรวมทั้งสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นปัจจัยทำให้เกิดความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ

เกวลี ผังดี และพิมพ์รดา ครองยุดิ (2556: 4) ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกนึกคิดหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือปัจจัยที่เกี่ยวข้องความรู้สึกพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการของบุคคลได้รับการตอบสนองหรือบรรลุจุดมุ่งหมายในระดับหนึ่งความรู้สึกนั้นจะลดลงและไม่เกิดขึ้น หากความต้องการหรือจุดมุ่งหมายนั้นไม่ได้รับการตอบสนอง

จากความหมายของความพึงพอใจสามารถสรุปได้ว่า ความรู้สึก นึกคิด ทัศนคติ และความคิดเห็นของบุคคลต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้น ทั้งความพึงพอใจในด้านบวกและความพึงพอใจในด้านลบ เป็นทัศนคติหนึ่งที่มีลักษณะเป็นนามธรรมที่ไม่สามารถมองเห็นรูปร่างได้เป็นความรู้สึกส่วนตัวที่เป็นสุขเมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการของตนในสิ่งที่ขาดหายไป และเป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมในการแสดงออกของบุคคลที่มีผลต่อการเลือกที่จะปฏิบัติในกิจกรรมนั้น ๆ ความพึงพอใจจะทำให้บุคคลเกิดความสบายใจหรือตอบสนองความต้องการจึงทำให้เกิดความสุข รวมทั้งสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นปัจจัยทำให้เกิดความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ

7.2 ประเภทของความพึงพอใจ

การวัดความพึงพอใจนั้นสามารถกระทำได้หลายวิธี คือ แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกต สำหรับแบบสอบถามวัดความพึงพอใจสามารถแบ่งประเภทตามลักษณะของคำถามได้ 2 ประเภท (ภนิดา ชัยปัญญา, 2541: 11) ดังนี้

1) คำถามปลายเปิด (Open-ended Question) เป็นคำถามแบบเปิดโอกาสให้ตอบได้โดยเสรี ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นและใช้คำพูดของตนเอง คำถามเป็นแนวกว้าง ๆ และเว้นไว้ให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น แบบสอบถามลักษณะนี้มีข้อดีคือ ผู้ตอบมีโอกาสแสดงความคิดเห็นและ

ตอบคำถามได้อย่างเสรี สร้างคำถามได้ง่าย แต่มีข้อเสีย คือ วิเคราะห์หาผลสรุปได้ยาก เพราะคำตอบมักจะกระจัดกระจายแตกต่างกันไป

2) คำถามปลายปิด (Closed-ended Question) เป็นคำถามที่มีคำตอบหรือตัวเลือกที่เตรียมไว้ ผู้ตอบสามารถเลือกคำตอบได้ตามต้องการ ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 4 ชนิด ดังนี้

- แบบสำรวจรายการ (เมฆา นวลศรี, 2556: 68) ได้ให้คำจำกัดความของแบบสำรวจรายการว่า เป็นการสร้างรายการของข้อความที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม หรือการปฏิบัติ หรือคุณลักษณะที่ต้องการประเมินว่ามีหรือไม่มี ซึ่งนิยมใช้ในการประเมินความสนใจของผู้เรียน เจตคติ และคุณลักษณะส่วนตัวโดยมีข้อดีและข้อจำกัด ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ข้อดีและข้อเสียของการสร้างรายการการประเมิน

ข้อดี	ข้อเสีย
1. สร้างได้ง่ายและความสะดวกในการนำไปใช้	1. ในการกำหนดรายละเอียดของพฤติกรรมจะต้องมีความชัดเจนอย่างดีเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่สอดคล้องกัน
2. ข้อมูลจากการตรวจสอบสามารถไปใช้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพ	2. ผู้สอนจะต้องเป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิดกับผู้เรียนจะทำให้ข้อมูลที่ได้มีความน่าเชื่อถือ แนวทางการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้
3. เป็นเครื่องมือในการสังเกตพฤติกรรมที่ต้องการการของผู้เรียนได้อย่างละเอียด	3. เหมาะสำหรับการพิจารณาคุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่มีการพิจารณา 2 ระดับ เช่น มี-ไม่มี ผ่าน-ไม่ผ่าน จริง-เท็จ เป็นต้น
	4. ไม่เหมาะสำหรับการตรวจคุณลักษณะด้านจิตวิทยา เช่น บุคลิกภาพ เจตคติ ความสนใจ เพราะเป็นที่สังเกตได้ค่อนข้างยาก

- แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เป็นการสร้างรายการพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะค่านิยม คุณธรรมจริยธรรม เจตคติที่ต้องการโดยมีรายละเอียดที่ชัดเจนยิ่งขึ้นว่ามีมากน้อยอยู่ในระดับใด ซึ่งสามารถทำได้หลายรูปแบบ ได้แก่

- มาตราส่วนประมาณค่าแบบบรรยาย (Descriptive Rating Scale) เป็นการให้ข้อความบอกระดับที่ให้ผู้ตอบพิจารณาเลือกจำนวนระดับ อาจเป็น 3 4 หรือ 5 ก็ได้

มาตราส่วนประมาณค่าแบบตัวเลข (Numerical Rating Scale) พิจารณาเลือกจำนวนระดับ อาจเป็น 3 4 หรือ 5 ก็ได้

- มาตราส่วนประมาณค่าแบบเส้นกราฟ (Graphic Rating Scale) เป็นการใช้ตัวเลขบอกระดับที่ให้ผู้ตอบพิจารณาเลือกจำนวนระดับอาจเป็น 3 4 หรือ 5 ก็ได้

- มาตราส่วนประมาณค่าแบบใช้สัญลักษณ์ (Symbolic Rating Scale) เป็นการใช้สัญลักษณ์บอกระดับที่ให้ผู้ตอบพิจารณาเลือกจำนวนระดับอาจเป็น 3 4 หรือ 5 ก็ได้

- มาตราส่วนประมาณค่าแบบให้จัดอันดับ (Ranking Rating Scale) เป็นการใช้ตัวเลขเรียงลำดับความสำคัญให้จัดเรียงใหม่

- มาตราส่วนประมาณค่าของออสกู๊ด (Osgood Rating Scale) เป็นการกำหนดคุณศัพท์ที่มีความหมายตรงข้าม โดยมีค่าตัวเลขแสดงพฤติกรรมตั้งแต่สูงสุดไปยังต่ำสุด แต่ส่วนใหญ่จะใช้ 7 ระดับ (เมฆา นวลศรี, 2556: 70-73)

3) แบบคำถามให้จัดอันดับความสำคัญ เป็นรูปแบบคำถามที่ให้ผู้ตอบเลือกตอบคำถามที่กำหนดไว้ด้วยการเรียงลำดับคำตอบตามลำดับความสำคัญมากไปหาน้อย หรือชอบมากไปหาชอบน้อย หรืออาจกำหนดให้เรียงเฉพาะที่สำคัญ

4) แบบคำถามเติมในช่องว่าง เป็นแบบสอบถามที่ให้ผู้ตอบเติมคำตอบอื่น ๆ ในช่องว่างตามความจริง

7.3 แนวทางการสร้างแบบวัดความพึงพอใจ

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2549: 92) ได้กล่าวถึงแนวทางการสร้างแบบวัดความพึงพอใจได้ 3 ส่วน ดังนี้

1) หนังสือนำหรือคำชี้แจง เป็นส่วนที่ผู้ตอบจะอ่านก่อนรายละเอียดอื่น ๆ เป็นหนังสือหรือคำชี้แจงจากผู้สอบถามไปถึงผู้ตอบทุกคน เพื่อเป็นการแนะนำตัวและทำความเข้าใจเกี่ยวกับแบบวัดความพึงพอใจให้กับผู้ตอบ รวมทั้งเน้นให้ผู้ตอบเห็นความสำคัญของการตอบ

2) คำชี้แจงการตอบ ส่วนนี้จะชี้แจงเกี่ยวกับการตอบทั้งหมด ซึ่งมักประกอบด้วย คำชี้แจงรวมกับคำชี้แจงย่อยของแต่ละส่วน คำชี้แจงรวมจะบอกให้ผู้ตอบทราบว่า มีกี่ส่วน แต่ละส่วนถามเกี่ยวกับอะไร การตอบให้ทำอย่างไร ตอบลงแบบสอบถามวัดความพึงพอใจหรือตอบลงในกระดาษคำตอบที่แยกไว้ต่างหาก การเขียนคำตอบให้เขียนเครื่องหมายว่าอย่างไร มีการเติมคำหรือข้อความบ้างหรือไม่ โดยชี้แจงไว้ชัดเจน และมีการยกตัวอย่างคำถามและตัวอย่างการตอบแสดงให้ดู

3) เนื้อหาของแบบสอบถามวัดความพึงพอใจเป็นส่วนหลัก ซึ่งได้แก่ข้อมูลทั้งหมดที่ผู้ค้นคว้าอิสระต้องการได้จากผู้ตอบ

เมฆา นวลศรี (2556: 66) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนการสร้างแบบวัดความพึงพอใจ ซึ่งมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

- 1) พิจารณาหัวข้อปัญหาและจุดมุ่งหมาย เพื่อให้ทราบว่าการต้องการข้อมูลชนิดใด พิจารณารูปแบบว่าจะใช้แบบปลายเปิดหรือปลายปิดหรือแบบผสม
- 2) ร่างแบบสอบถามวัดความพึงพอใจโดยเขียนข้อความให้สอดคล้องกับหัวข้อ ปัญหาและจุดมุ่งหมาย
- 3) ตรวจสอบแบบสอบถามวัดความพึงพอใจฉบับร่างเพื่อตรวจสอบแก้ไข ซึ่งสามารถทำได้โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
- 4) นำแบบสอบถามทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเช่นเดียวกันกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา
- 5) ทำการปรับปรุงแบบสอบถาม
- 6) สร้างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

จากแนวทางการสร้างแบบวัดความพึงพอใจที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า ความต้องการของมนุษย์นั้นมีความต้องการไม่เท่ากัน การมุ่งใจตามทฤษฎีนี้ต้องตอบสนองความต้องการของมนุษย์ที่มีความแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับความพึงพอใจที่จะได้รับการตอบสนองความต้องการในแต่ละชั้น ดังนั้นความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่ดีที่ชอบที่พอใจหรือที่ประทับใจของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ได้รับ โดยสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการทั้งด้านร่างกายและจิตใจบุคคลทุกคนมีความต้องการหลายสิ่งหลายอย่าง และมีความต้องการหลายระดับซึ่งหากได้รับ การตอบสนองก็จะก่อให้เกิดความพึงพอใจ การจัดการเรียนรู้ใด ๆ ที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจการเรียนรู้นั้นจะต้องสนองความต้องการของผู้เรียน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

ภัทราดา เอี่ยมบุญญฤทธิ์ (2564: 77) ศึกษาการพัฒนาชุดการสอนแบบ Active Learning โดยใช้เทคนิค SQ3R เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

- 1) เพื่อพัฒนาชุดการสอนแบบ Active Learning โดยใช้เทคนิค SQ3R เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 80/80
- 2) เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการสอนแบบ Active Learning โดยใช้เทคนิค SQ3R เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการสอนการอ่านจับใจความแบบ Active Learning โดยใช้เทคนิค SQ3R กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ที่ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียน จำนวน 29 คน สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย \bar{x} ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และหาดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index: EI) ผลการวิจัย พบว่า ชุดการสอนแบบ Active Learning โดยใช้เทคนิค SQ3R เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.85/82.53 ชุดการสอนแบบ Active Learning โดยใช้เทคนิค SQ3R เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ดัชนีประสิทธิผล (E.I.) เท่ากับ .69 และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนการอ่านจับใจความแบบ Active Learning โดยใช้เทคนิค SQ3R อยู่ในระดับมากที่สุด

จารุณี พรหมอนุมัติ (2021: 31) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียน และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนนานาชาติเทศบาลนครนครศรีธรรมราช จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียน 29 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด จำนวน 6 เล่ม 2) แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.93 และ 4) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียน 10 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.76 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเปรียบเทียบที่แบบไม่เป็นอิสระต่อ ผลการวิจัยพบว่า 1) แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพ 82.69/82.07 ตามเกณฑ์ 80/80 2) ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียน หลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด โดยรวมอยู่ในระดับมาก

วันเพ็ญ วัฒนฐานะ (2557: 97) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R เพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน และศึกษาพฤติกรรมการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดตะปอนน้อย จังหวัดจันทบุรี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดตะปอนน้อย จังหวัดจันทบุรี ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R พร้อมทั้งศึกษาพฤติกรรมการอ่านภาษาอังกฤษระหว่างเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดตะปอนน้อย จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 20 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ใช้แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียว (One Group Pretest-Posttest Design) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R จำนวน 7 แผน แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านภาษาอังกฤษด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R และแบบทดสอบวัดด้านความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ใช้เวลาในการทดลองสอน 24 ชั่วโมง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที่ (t-Test)

นฤพัชร มิ่งคัมภ์ สพลณภัทร์ และศรีแสนยงค์ และอุดม รัตนอัมพรโสภณ (2561: 108) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยประยุกต์ใช้การสอนอ่านแบบ SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์และศึกษาเจตคติที่มีต่อการสอนอ่านแบบ SQ3R หลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์ปอลคอนแวนต์ จำนวน 3 ห้องเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 1 ห้องเรียน โดยได้จากวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม ใช้เวลา 16 คาบ เครื่องมือคือชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการสอนอ่านแบบ SQ3R การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-Test ผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ 95.00/96.15 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีเจตคติที่มีต่อการสอนอ่านแบบ SQ3R ของนักเรียนหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

พรรณิกา ศรีชาญชัย (2563: 33) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่าน ภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) สร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R 2) เพื่อศึกษาพัฒนาการการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R และ 3) ศึกษาพฤติกรรมการอ่านระหว่างเรียน ด้วยชุดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเมืองพญา 8 (พัทธยานุกูล ตำบลหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม โดยการจับสลาก จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 45 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) ชุดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ จำนวน 7 ชุด 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน ภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ก่อนเรียนและหลังเรียน รวม 2 ฉบับ เป็นแบบทดสอบปรนัย ฉบับละจำนวน 30 ข้อ และแบบสังเกตพฤติกรรมการอ่าน เป็นแบบสังเกตที่มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่ ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.27/88.15 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยชุดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) พฤติกรรมการอ่าน ภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยชุดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R พบว่า พฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม

2. งานวิจัยในต่างประเทศ

แบเออร์ (2011: 87) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ประสิทธิภาพของกลวิธีการอ่านแบบ SQ3R ที่มีต่อระดับความเข้าใจของนักเรียนเกรด 5 ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อบูรณาการวิธีการสอนอ่านด้วยกลวิธี SQ3R กับการอ่านเนื้อหาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนเกรด 5 และศึกษาพฤติกรรมการอ่านแบบอ่านนิยายกับวิธีการอ่านแบบ SQ3R จากผลการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 46.9 ใช้วิธีการอ่านแบบอ่านนิยาย โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบจดบันทึก โดยคาดว่าในอนาคต นักเรียนร้อยละ 68.7 จะใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R

เบรดซอร์ (1998: 2) ได้ศึกษาผลการใช้วิธีสอนแบบสร้างเรื่องใหม่ และการสอนแบบ SQ3R เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเรื่องความเข้าใจตำราเรียนของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่เรียนในมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยชุมชน โดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบกึ่งทดลอง ทดสอบก่อนและหลัง โดยมีกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม ผลการศึกษาพบว่า ความสามารถในการอ่านเพื่อเข้าใจของนักศึกษา ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ลิซาเบธ (2007) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ผลของการสอนโดยใช้กลยุทธ์การเรียนการสอนแบบ SQ3R กับการเรียนรู้บนเว็บของนักเรียนเกรด 8 จำนวน 254 คน ในชั้นเรียนประวัติศาสตร์อเมริกัน โรงเรียนมัธยมในเขต Midwesicm ซึ่งกลยุทธ์ SQ3R ถูกนำมาใช้ในการตรวจสอบความเข้าใจในด้านการจดจำเนื้อหาและในงานเขียนเรียงความ โดยนักเรียนจะได้เรียนรู้การใช้กลยุทธ์ จากนั้นจะประยุกต์ใช้ SQ3R กับงานที่ได้รับมอบหมายที่เกี่ยวข้องกับการเป็นพลเมืองอเมริกัน การวัดและประเมินผล ประกอบด้วย 1) การสำรวจการใช้งานเทคโนโลยีของนักเรียน 2) Pretest เรื่อง การเป็นพลเมือง 3) Posttest เรื่อง การพลเมือง และ 4) การเขียนเรียงความประเมินความลึกซึ้งหรือระดับของความเข้าใจโดยใช้ A Bloom' Taxonomy Rnbric ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่ากลยุทธ์ SQ3R ส่งผลให้เกิดความเข้าใจที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นในการเขียนเรียงความระดับสูง และมีความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างความสามารถในการอ่านและความเข้าใจในการเขียนเรียงความของผู้เรียนนั้นแสดงให้เห็นว่าความสามารถในการอ่านยังคงตัวบ่งชี้สำคัญในเรื่องความเข้าใจที่ถ่องแท้และความลึกซึ้งในความเข้าใจสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ออนไลน์

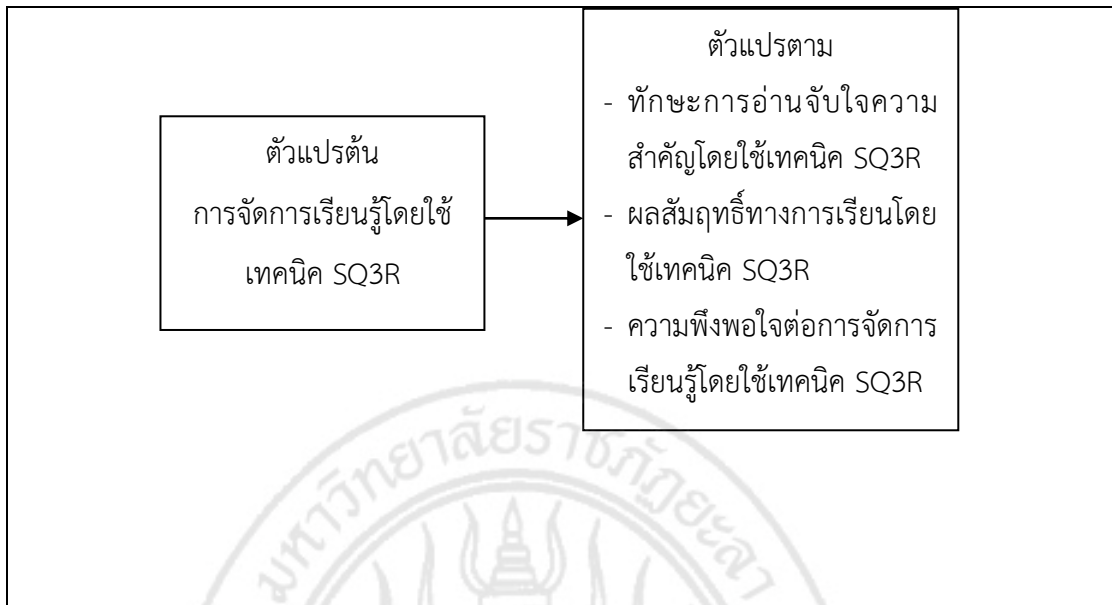
ซิวม่อยฟง และหมิว ฮุน (2021: 11) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ผลของการใช้เทคนิค SQ3R ต่อความสามารถในการเข้าใจการอ่านภาษาจีนของนักเรียนชั้นปีที่ 3 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลของการใช้เทคนิค SQ3R ต่อความสามารถในการเข้าใจการอ่านภาษาจีนของนักเรียนชั้นปีที่ 3 และทบทวนการความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับการใช้เทคนิค SQ3R เป็นการวิจัยกึ่งทดลองโดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นปีที่ 3 จำนวน 68 คน โรงเรียนสอนภาษาจีน (SJJC) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนจากสองชั้นเรียนที่แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยให้กลุ่มทดลองใช้เทคนิค SQ3R และกลุ่มควบคุมโดยใช้วิธีการสอนแบบเดิม เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบทดสอบก่อนและหลังการสอนแบบทดสอบคำถามในการอ่านใช้ t-Test ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการทดลองพบว่า การศึกษานี้แสดงให้เห็นว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการอ่านระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมเป็น (M = 73.18, SP = 14.988) และกลุ่มควบคุม (M = 63.21, SP = 17.952) กับ $t(66) = 2.486, p < 0.05$ ผลลัพธ์นี้แสดงให้เห็นว่าเทคนิค SQ3R มีประสิทธิภาพมากกว่าในการช่วยนักเรียนพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาจีน ความเข้าใจของนักเรียนของการใช้เทคนิค SQ3R ในการอ่านจับใจความนั้นเป็นไปในทางบวก การศึกษานี้คาดว่าจะให้คำแนะนำที่ชัดเจนสำหรับครูและนักเรียนเกี่ยวกับการนำเทคนิค SQ3R ไปใช้ในการทำความเข้าใจต่อไปได้

อมีเลีย บิริงคานะ (Amelia Biringkanee, 2018: 218) ได้ศึกษาการใช้เทคนิค SQ3R เพื่อส่งเสริมการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนเกรด 8 ปี การศึกษา 2016/2017 โดยมีนักเรียนกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง กลุ่มละ 12 คน ผลการวิจัยพบว่า การสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค SQ3R ทำให้ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนในกลุ่มทดลองสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และนักเรียนกลุ่มทดลองมีเจตคติต่อการเรียนโดยใช้เทคนิค SQ3R ในทางบวก โดยผู้วิจัยได้นำเสนอให้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษนำเทคนิค SQ3R ซึ่งเป็นเทคนิคที่มีประสิทธิภาพในการสอนภาษาไปปรับใช้ในการสอนในชั้นเรียนต่อไป

จากการศึกษาผลงานการวิจัยที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น พบว่า มีความสอดคล้องในเรื่องที่ผู้วิจัยสนใจ สอดคล้องกับการแก้ปัญหาที่ประสบพบเจอในกลุ่มประชากรเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 จำนวน 25 คน โรงเรียนบันนังสตาวิทยานุสรณ์ โดยวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญได้ แต่ผู้วิจัยได้ทำการปรับเปลี่ยนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R ในแบบดั้งเดิม ปรับบางขั้นตอนให้เหมาะกับบริบทของนักเรียนเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ดีขึ้น เป็นวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการอ่านจับใจความสำคัญได้ มีความเข้าใจในการอ่าน และจับใจความสำคัญที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำวิธีเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R มาจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 โรงเรียนบันนังสตาวิทยานุสรณ์ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นต่อไป

กรอบแนวคิดการค้นคว้าอิสระ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เกี่ยวกับการค้นคว้าอิสระ เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษสำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 ผู้ค้นคว้าอิสระสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการค้นคว้าอิสระ ดังนี้

ภาพที่ 4 กรอบแนวคิดการค้นคว้าอิสระ

สมมติฐานของการค้นคว้าอิสระ

1. ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนโดยใช้เทคนิค SQ3R อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70
2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้เทคนิค SQ3R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R อยู่ในระดับมากที่สุด

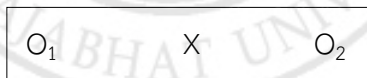
บทที่ 3

วิธีดำเนินการค้นคว้าอิสระ

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 ครั้งนี้ เป็นการค้นคว้าอิสระกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มทดลองแบบกลุ่มเดียว (One Group Pretest-Posttest Design) (ประสาธ เนิ่งเฉลิม, 2556: 122-124) เพื่อให้การค้นคว้าอิสระครั้งนี้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการค้นคว้าอิสระ ผู้ค้นคว้าอิสระจึงได้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับระเบียบวิธีค้นคว้าอิสระ ประกอบด้วย 1) ประชากรเป้าหมาย 2) เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ 3) การเก็บข้อมูลรวบรวมข้อมูล 4) การวิเคราะห์และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และ 5) แผนปฏิบัติการค้นคว้าอิสระ รายละเอียด ดังนี้

ประชากรเป้าหมาย

ประชากรเป้าหมายในการค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลาง ชั้นปีที่ 2 โรงเรียนบันนังสตาวิทยานุสรณ์ 3/2 ตำบลบันนังสตา อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา จำนวน 1 ห้องเรียน ที่จัดการศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 25 คน โดยใช้สูตรการกำหนดกลุ่มทดลอง ดังนี้

เมื่อ O_1 แทน การทดสอบก่อนเรียน (Pretest)

X แทน การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R

O_2 แทน การทดสอบหลังเรียน (Posttest)

เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

1. ลักษณะเครื่องมือ

ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ ประกอบด้วย

- 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 จำนวน 6 แผน ๆ ละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 12 ชั่วโมง
- 2) แบบประเมินทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2
- 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยเทคนิคใช้ SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ
- 4) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีจำนวนทั้งหมด 10 ข้อ

2. วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ผู้ค้นคว้าอิสระได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยมีรายละเอียดแยกประเภทเครื่องมือ ดังนี้

- 2.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 มีวิธีการสร้างและหาคุณภาพตามลำดับขั้นตอน ดังนี้
 - 1) ศึกษาการจัดสาระการเรียนรู้อัลหะดีษ และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังตามหลักสูตรอิสลามศึกษา พ.ศ. 2546
 - 2) ศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้และรายละเอียดต่าง ๆ ของเนื้อหาสาระการเรียนรู้อัลหะดีษ
 - 3) ศึกษาวิธีการเขียนแผนการเรียนรู้ที่ถูกต้อง
 - 4) ร่างแผนการจัดการเรียนรู้ความรู้ความเข้าใจรายวิชาอัลหะดีษ ระดับชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 2 ให้มีองค์ประกอบที่สำคัญ (สุวิทย์ มูลคำ, 2551: 63) ได้แก่
 - สาระสำคัญ
 - มาตรฐานการเรียนรู้
 - ตัวชี้วัด
 - จุดประสงค์การเรียนรู้

- สารระการเรียนรู้
- สมรรถนะที่สำคัญ
- คุณลักษณะอันพึงประสงค์
- กิจกรรมการเรียนรู้การประเมินผล
- สื่อและแหล่งการเรียนรู้
- ชิ้นงานและภาระงาน
- การวัดและประเมินผล
- บันทึกหลังการสอน

5) จัดแบ่งเนื้อหาและกำหนดเวลาที่ใช้แผนการจัดการเรียนรู้เป็น 6 แผน ๆ ละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งหมดเป็น 12 ชั่วโมง รวมทั้งมีการทดสอบก่อนเรียน 1 ชั่วโมง และทดสอบหลังเรียน 1 ชั่วโมง ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 การแบ่งสารการเรียนรู้อัลหะดีษ และกำหนดเวลาที่ใช้แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้โดยเทคนิค SQ3R	เรื่อง	(ชั่วโมง)
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	ใครคือผู้ล้มละลาย	2
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2	ใครคือมิตรแท้	2
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3	ลัทธิขโมยน้อย (1)	2
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4	ลัทธิขโมยน้อย (2)	2
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5	การอิจฉาริษา	2
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6	การนินทา	2
รวม		12

6) นำแผนที่ร่างเสร็จแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาการคั่นคว่ำอัลหะดีษพิจารณาตรวจสอบ และปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาการคั่นคว่ำอัลหะดีษ โดยมีการแก้ไขในเรื่องของการเขียนสาระสำคัญใหม่ในบางแผนจัดการเรียนที่ยังไม่ครอบคลุม และการเขียนเกณฑ์การประเมินในแต่ละแผนใหม่ให้ชัดเจนขึ้น ไม่กำกวมในการให้คะแนน เช่น เดิมผู้คั่นคว่ำอัลหะดีษได้เสนอแบบประเมินการจำอัลหะดีษ โดยกำหนดเกณฑ์ทั้งหมด 5 ระดับ โดยในการให้คะแนนระดับที่ 3 ไว้ว่า ต้องจำได้ถูกต้องโดยผิด 4-7 คำ ให้ปรับเปลี่ยนใหม่ว่า ได้คะแนนในระดับ 3 ก็ต่อเมื่อต้องจำผิด 4-7 คำ

7) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนตรวจสอบด้านความครบถ้วน ความถูกต้อง และสอดคล้องขององค์ประกอบ เพื่อตรวจสอบ

ความเที่ยงตรงเนื้อหา (Content Validity) ภาษาที่ใช้และการประเมินที่ถูกต้องและหาค่าดัชนีความสอดคล้องเครื่องมือ (IOC: Index of Item Objective Congruence) ได้ค่าเฉลี่ย IOC จากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดเท่ากับ 0.95

2.2 แบบประเมินทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 มีวิธีการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1) ศึกษาการจัดรายวิชาอัลหะดีษ และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังตาม หลักสูตรอิสลามศึกษา พ.ศ. 2546

2) ศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้และรายละเอียดต่าง ๆ ของเนื้อหาวิชา เรียนรู้อัลหะดีษ

3) วิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้อัลหะดีษ โดยใช้เทคนิค SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 เพื่อกำหนดจำนวนข้อสอบที่ต้องการแบบ ประเมินทักษะการอ่านจับใจความสำคัญให้ครอบคลุม

4) ดำเนินการสร้างแบบประเมินทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ให้สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้และทักษะที่ต้องการจะแก้ไขของแต่ละแผน กำหนดจำนวนระดับของเกณฑ์โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 70

5) นำแบบประเมินทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษสำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 ให้อาจารย์ที่ปรึกษาการ ค้นคว้าอิสระตรวจสอบพิจารณาความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้กับเนื้อหาหรือข้อสอบแล้ว นำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ โดยมีการปรับแก้ไขเรื่องของการใช้คำที่เหมาะสมที่ใช้ในการตั้ง คำถามมากขึ้น

6) นำแบบประเมินทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษสำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบ ความถูกต้องของเนื้อหา ความสอดคล้องและความครอบคลุมเนื้อหา โดยประเมิน ความสอดคล้อง (IOC: Index of Item Objective Congruence) ซึ่งค่าความสอดคล้องระหว่าง จุดประสงค์การเรียนรู้กับแบบประเมินทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ เท่ากับ 0.98

7) นำแบบประเมินทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษสำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 มาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ ของผู้เชี่ยวชาญ โดยจะมีการปรับปรุงแก้ไขในเรื่องการปรับข้อความใหม่ในบางข้อที่ไม่สอดคล้องกับ การวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญออก เพิ่มข้อใหม่ที่สอดคล้องมากขึ้น แล้วจัดพิมพ์เพื่อนำไป ประเมินผลนักเรียนในการวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญในภาคสนามต่อไป

2.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 มีวิธีการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตรอิสลามศึกษา พ.ศ. 2546 การจัดการเรียนรู้รายวิชาอัลหะดีษ โดยใช้เทคนิค SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 ที่เกี่ยวกับมาตรฐานการเรียนรู้ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและการวัดประเมินผล

2) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างแบบทดสอบ กระบวนการต่าง ๆ ในการวัดและการประเมินผล เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3) วิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้รายวิชาอัลหะดีษโดยใช้เทคนิค SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 เพื่อกำหนดจำนวนข้อสอบที่ต้องการวัดให้ครอบคลุม

4) ร่างแบบทดสอบตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในครอบคลุมเนื้อหา 30 ข้อ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก

5) นำแบบสอบและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้กับเนื้อหาหรือข้อสอบแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ซึ่งได้ ค่าเฉลี่ย IOC จากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด เท่ากับ 0.96 โดยใช้เกณฑ์การตรวจสอบพิจารณาความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหา (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 64) ดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามจุดประสงค์

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามจุดประสงค์

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามจุดประสงค์

6) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านมาประเมินแล้ว จำนวน 30 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนโรงเรียนดำรงวิทยา จำนวน 25 คน ชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 เพื่อหาความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบโดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2536: 179-180)

7) นำคำตอบมาตรวจให้คะแนนแล้วนำผลการตรวจให้คะแนนมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย โดยคัดเลือกข้อสอบที่มีความยากอยู่ระหว่าง .20-.39 และ .40-.59 ผลการวิเคราะห์ความยากง่าย และอำนาจจำแนกของข้อสอบ จำนวน 30 ข้อ มีข้อสอบที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 30 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30

8) นำคำตอบมาตรวจให้คะแนน แล้วนำผลการตรวจคะแนนมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกโดยคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .20-.80 อยู่ในเกณฑ์ดี

9) วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์โดยวิธีไปเก็บข้อมูลกับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 โรงเรียนดำรงวิทยา โดยใช้สูตร KR-20 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.74

10) จัดพิมพ์แบบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2

2.4 แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ มีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า 5 มีวิธีการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1) ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R

2) กำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษาว่าต้องการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2

3) ให้ความหมายของความความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2

4) สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมลักษณะที่ต้องการประเมินโครงสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มากปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 10 ข้อ

5) นำแบบสอบถามความพึงพอใจเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความชัดเจน ข้อความ และภาษา เพื่อตรวจสอบคุณภาพและความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหา (IOC: Index of Item Objective Congruence) ซึ่งได้ค่าเฉลี่ย IOC จากผู้เชี่ยวชาญ ทั้งหมดเท่ากับ 1.0

6) นำแบบสอบถามความพึงพอใจให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถามกับจุดประสงค์แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำ

7) พิมพ์แบบสอบถามความพึงพอใจฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการค้นคว้าอิสระ นำแบบสอบถามความพึงพอใจไปเก็บข้อมูลกับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 โรงเรียนบันนังสตาวิทยานุสรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้เป็นการค้นคว้าอิสระการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษสำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 2 โรงเรียนบันนังสตาวิทยานุสรณ์ ซึ่งผู้ค้นคว้าอิสระได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ระหว่างเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2565-มกราคม พ.ศ. 2566 โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) กับผู้เรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัย 4 ตัวเลือก แล้วนำมาตรวจให้คะแนนและบันทึกผลไว้เป็นคะแนนก่อนเรียน เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล

2. ดำเนินการสอนโดยใช้เทคนิค SQ3R ในการเรียนการสอนรายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้ค้นคว้าอิสระสร้างขึ้นจำนวน 6 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง และให้นักเรียนทำแบบประเมินทักษะการอ่านจับใจความสำคัญในแต่ละแผน แล้วนำมาตรวจให้คะแนน และบันทึกไว้เป็นคะแนนระหว่างเรียนเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล (E_1)

3. เมื่อสิ้นสุดกิจกรรมการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษและการวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญจากแบบทดสอบแล้ว จากนั้นทำการทดสอบหลังเรียน (Posttest) กับผู้เรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดเดิม แล้วนำมาตรวจให้คะแนน และบันทึกไว้เป็นคะแนนหลังเรียน เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล (E_2)

4. ผู้เรียนทำการตอบแบบสอบถามวัดความพึงพอใจที่มีผลต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R

การวิเคราะห์และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ผู้ค้นคว้าอิสระวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดลองตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1) การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R ตามเกณฑ์ $E_1/E_2 = 80/80$

2) ข้อมูลที่ได้จากคะแนนการวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญระหว่างเรียน โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2

3) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 โดยนำคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน มาวิเคราะห์ความแปรปรวน คำนวณค่าเฉลี่ย (μ) และ การทดสอบค่าที (t-Test แบบ Dependent) แล้วนำเสนอข้อมูลโดยใช้ตารางประคำบรรยาย

4) วัดระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 พิจารณาจากการประเมินของผู้เรียนจากข้อคำถาม โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยของคำถามดังกล่าว ซึ่งสามารถบ่งบอกถึงคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R ตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 162) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

2.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1) ค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหาใช้สูตร ดังนี้ (บุญใจ ศรีสถิตนรากุล, 2555: 122)

$$IOC = \frac{\sum R_N}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 162) ดังนี้

- คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
- คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
- คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

2) ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543: 81)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P แทน ระดับความยาก

R แทน จำนวนผู้ตอบถูกทั้งหมด

N แทน จำนวนคนที่ทำข้อสอบทั้งหมด

โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าความยากง่าย (p) ของข้อสอบ (ลิ้น สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543: 185) ดังนี้

0.81-1.00 หมายถึง ข้อสอบง่ายมาก (ควรปรับปรุงหรือตัดทิ้ง)

0.60-0.80 หมายถึง ข้อสอบค่อนข้างง่าย (ดี)

0.40-0.59 หมายถึง ข้อสอบยากพอเหมาะ (ดีมาก)

0.20-0.39 หมายถึง ข้อสอบค่อนข้างยาก (ดี)

0.00-0.19 หมายถึง ข้อสอบยากมาก (ควรปรับปรุงหรือตัดทิ้ง)

3) หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้สูตร KR-20 (วาโร เริงสวัสดิ์ศีกาญ, 2551: 240) ดังนี้

$$r_{tt} = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{s_t^2} \right)$$

เมื่อ K แทน จำนวนข้อแบบสอบทั้งหมด

r_{tt} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

N แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบ

P แทน สัดส่วนของผู้ตอบถูกในแต่ละข้อ

q แทน สัดส่วนของผู้ตอบผิดในแต่ละข้อ

s_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

4) ค่าอำนาจจำแนกแบบทดสอบโดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2543: 87) ดังนี้

$$B = \frac{U}{n_1} - \frac{U}{n_2}$$

เมื่อ B แทน อำนาจจำแนก

U แทน จำนวนผู้รอบรู้หรือสอบผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก

L แทน จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์

n_1 แทน จำนวนผู้รอบรู้หรือสอบผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก

n_2 แทน จำนวนผู้รอบรู้หรือสอบผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก

เกณฑ์การแปลความหมายค่าอำนาจจำแนก (r) ของข้อสอบ ดังนี้

0.60-1.00 หมายถึง อำนาจจำแนกดีมาก

0.40-0.59 หมายถึง อำนาจจำแนกดี

0.20-0.39 หมายถึง อำนาจจำแนกพอใช้

0.10-0.19 หมายถึง อำนาจจำแนกต่ำ (ควรปรับปรุงหรือตัดทิ้ง)

-1.00-0.09 หมายถึง อำนาจจำแนกต่ำมาก (ควรปรับปรุงหรือตัดทิ้ง)

2.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1) ค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตร (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, ม.ป.ป.: 149) ดังนี้

$$\bar{\mu} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ $\bar{\mu}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทน จำนวนนักเรียน

เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย กำหนด ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง อยู่ในระดับดีมาก

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.00 หมายถึง อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง อยู่ในระดับพอใช้

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2) ค่าร้อยละ โดยใช้สูตร (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, ม.ป.ป.: 148) ดังนี้

$$\text{ร้อยละ (\%)} = \frac{x-100}{N}$$

เมื่อ X แทน จำนวนข้อมูล (ความถี่) ที่ต้องการนำมาหาค่าร้อยละ

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

โดยกำหนดเกณฑ์การแปลผลค่าร้อยละ เปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

- ร้อยละ 80-100 หมายถึง ดีมากหรือมากที่สุด
- ร้อยละ 70-79 หมายถึง ดีหรือมาก
- ร้อยละ 40-69 หมายถึง พอใช้หรือปานกลาง
- ร้อยละ 30-39 หมายถึง น้อย
- ร้อยละ 20-29 หมายถึง น้อยที่สุด
- ร้อยละ 0-20 หมายถึง ปรับปรุง

3) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยใช้สูตร ดังนี้ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, ม.ป.ป.: 163)

$$\sigma = \frac{\sqrt{\sum(x-\bar{\mu})^2}}{N}$$

เมื่อ σ แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\bar{\mu}$ แทน ค่าเฉลี่ยของข้อมูลในชุดนั้น

X แทน ข้อมูลแต่จำนวน

N แทน จำนวนข้อมูลจากประชากรทั้งหมด

โดยกำหนดเกณฑ์การแปลผลค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่

กำหนดดังนี้

- ค่า 1.51 ขึ้นไป หมายถึง สอดคล้องกันต่าง
- ค่า 1.01-1.50 หมายถึง สอดคล้องกันปานกลาง
- ค่า 0.00-1.00 หมายถึง สอดคล้องกันสูง

4) ประสิทธิภาพของแผนจัดการเรียนรู้โดยเทคนิค SQ3R ซึ่งตามเกณฑ์ 80/80 (E_1/E_2) (อนุวัติ คุณแก้ว, 2554: 151) ดังนี้

$$E_1 = \frac{\sum x}{\frac{n}{A}} \times 100$$

$$E_2 = \frac{\sum f}{\frac{n}{B}} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค SQ3R และปฏิบัติกิจกรรมระหว่างเรียน

E_2 แทน ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ

$\sum X$ แทน คะแนนรวมจากแบบฝึกหัดในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค SQ3R หลังการปฏิบัติกิจกรรมระหว่างเรียน

$\sum F$ แทน คะแนนรวมจากคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบสอบวัดผล สัมฤทธิ์ทางการเรียน

A แทน คะแนนเต็มจากการทำแบบฝึกหัดในแต่ละแผนการจัดการ เรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R หลังจากปฏิบัติกิจกรรมระหว่าง เรียน

B แทน คะแนนเต็มจากคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบสอบวัดผล สัมฤทธิ์ทางการเรียน

เผชิญ กิจระการ (2544: 49) เกณฑ์การแปลผลหาประสิทธิภาพแผนการ จัดการเรียนรู้โดย เปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

ร้อยละ 80.50-100 หมายถึง มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

ร้อยละ 79.50-80.49 หมายถึง มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

ร้อยละ 0-79.49 หมายถึง มีประสิทธิภาพต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

5) ค่า t-Test (Dependent) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2543: 109) ดังนี้

$$t = \frac{\sum D}{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{(n-1)}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ได้จากการเปรียบเทียบค่าวิกฤตเพื่อทราบความเป็นนัยสำคัญ

D แทน ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนน

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่คะแนน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 โรงเรียนบันนังสตาวิทยานุสรณ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 25 คน วัตถุประสงค์การค้นคว้าอิสระเพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษสำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 2 ตามเกณฑ์ 80/80 เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญด้วยโดยใช้เทคนิค SQ3R โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 70 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษสำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอและการวิเคราะห์ผลการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 ครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

μ แทน ค่าเฉลี่ย

σ แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

t แทน ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน (t-Test)

E_1 แทน ประสิทธิภาพของการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R คิดเป็นคะแนนเฉลี่ยร้อยละของคะแนนจากการทำกิจกรรมระหว่างเรียน

E_2 แทน ประสิทธิภาพผลลัพธ์ของการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R คิดเป็นร้อยละของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ค้นคว้าอิสระได้ดำเนินการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การค้นคว้าอิสระ ซึ่งมี 4 ข้อ ดังนี้

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 2 ตามเกณฑ์ 80/80 โดยการทดลองหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาอัลหะดีษสำหรับชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 ผู้ค้นคว้าอิสระได้นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายของโรงเรียนบันนังสตาวิทยานุสรณ์ จำนวน 25 คน เพื่อทดสอบหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้จากการทำกิจกรรมระหว่างเรียนและหลังเรียน เป็นการวิเคราะห์สัดส่วนคะแนนเฉลี่ยร้อยละระหว่างร้อยละของคะแนนระหว่างเรียนกับร้อยละของคะแนนหลังเรียนแล้วมาเปรียบเทียบตามเกณฑ์ที่กำหนด $E_1/E_2 = 80/80$

2. วิเคราะห์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญด้วยโดยใช้เทคนิค SQ3R โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 70 โดยทดสอบทักษะการอ่านจับใจความสำคัญด้วยโดยใช้เทคนิค SQ3R ของผู้เรียนหลังเรียนด้วยการใช้เกณฑ์ร้อยละ 70

3. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 ด้วยค่า t-Test โดยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ตามเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ไปใช้กับผู้เรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 25 คน และให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบชุดเดียวกันอีกครั้งหลังเสร็จสิ้นการจัด การเรียนรู้เพื่อทดสอบเปรียบเทียบผลจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียน

4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 ด้วยค่า μ และค่า σ ซึ่งผู้วิจัยได้นำแบบประเมินความพึงพอใจไปให้ผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายประเมิน หลังจากผ่านการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาชั้นปีที่ 2 โรงเรียนบันนังสตาวิทยานุสรณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 ครั้งนี้ ผู้ค้นคว้าอิสระได้สรุปและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 ตามเกณฑ์คุณภาพ $E_1/E_2 = 80/80$

ตารางที่ 4 ค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 ตามเกณฑ์มาตรฐาน $E_1/E_2 = 80/80$

แผนการจัดการเรียนรู้	ค่าประสิทธิภาพ			การแปลผล
	E_1	E_2	E_1/E_2	
1	79.90	85.33	80.60/85.47	มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์
2	79.10	84.00	79.10/84.00	มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์
3	81.80	87.20	81.80/87.20	มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์
4	82.20	84.00	82.20/84.00	มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์
5	79.20	86.80	79.20/86.80	มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์
6	81.40	85.47	81.40/85.47	มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์
รวม	80.60	85.47	80.60/85.47	มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์

จากตารางที่ 4 พบว่า คะแนนระหว่างเรียนของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 ในภาพรวมผู้เรียนสามารถทำคะแนนระหว่างเรียนร้อยละ 80.60 และคะแนนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนมีค่าร้อยละ 85.47 ดังนั้นแผนการจัดการเรียนรู้ในครั้งนี้มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.60/85.47 ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด $E_1/E_2 = 80/80$

2. ผลการวิเคราะห์การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษสำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 70

ตารางที่ 5 การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของผู้เรียนจากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 โดยใช้เกณฑ์ ร้อยละ 70

คนที่	คะแนนเต็ม (60)	ร้อยละ
1	56	80.00
2	60	85.71
3	35	50.00
4	60	85.71
5	58	82.85
6	49	70.00
7	60	85.71
8	48	68.57
9	60	85.71
10	47	67.14
11	60	85.71
12	44	62.85
13	58	82.85
14	48	68.57
15	35	50.00
16	44	62.85
17	58	82.85
18	34	48.57
19	60	85.71
20	60	85.71
21	44	62.85
22	46	65.71

คนที่	คะแนนเต็ม (60)	ร้อยละ
23	60	85.71
24	30	42.85
25	60	85.71
รวม	1269	72.79

จากตารางที่ 5 พบว่า การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของผู้เรียนจากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 พบว่า คะแนนทั้งหมด 1269 คะแนน คิดเป็นคะแนนร้อยละ 72.79 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 โดยมีคะแนนสูงสุด คือ 60 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 85.71 และคะแนนต่ำที่สุด คือ 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 42.85

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียนจากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 ระดับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2

ตารางที่ 6 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียนจากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2

ผลสัมฤทธิ์	จำนวนผู้เรียน (N)	คะแนน (30 คะแนน)	$\bar{\mu}$	σ	t-Test
ก่อนเรียน	25	30	6.52	3.86	26.10
หลังเรียน	25	30	26.48	1.94	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 6 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนจากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษสำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 พบว่า ผลการทดสอบหลังเรียนมีคะแนนสูงกว่าก่อนเรียน โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 26.48

และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.94 และคะแนนก่อนเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.52 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.86 ทดสอบค่า t ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. ระดับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2

ตารางที่ 7 ระดับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2

ความพึงพอใจของผู้เรียน	μ	σ	แปลผล
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้			
1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่สับสน	4.84	0.47	มากที่สุด
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R ชั้นตอนไม่ยากเกินไป	4.32	0.90	มาก
3. การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนคิดวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นในทุกขั้นตอน	4.24	0.93	มาก
4. การจัดการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนตั้งคำถาม และตอบคำถามในสิ่งที่อยากรู้	4.72	0.54	มากที่สุด
ประโยชน์ที่ได้รับ			
5. นักเรียนสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R	5.00	0.00	มากที่สุด
6. นักเรียนมีโอกาสแลกเปลี่ยนการเรียนรู้และความคิดเห็นระหว่างเพื่อน	4.72	0.54	มากที่สุด
7. การจัดการเรียนรู้ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีมีการช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม	4.48	0.82	มาก
ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้			
8. นักเรียนได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญและมีเป้าหมายในการอ่านมากขึ้น	4.48	0.71	มาก
9. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนมากขึ้น	4.56	0.77	มากที่สุด
10. นักเรียนสามารถนำกระบวนการอ่านไปใช้ในชีวิต	4.52	0.87	มากที่สุด

ความพึงพอใจของผู้เรียน	μ	σ	แปลผล
ประจำวันและในวิชาอื่นได้			
เฉลี่ยโดยรวม	4.59	0.27	มากที่สุด

จากตารางที่ 7 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษสำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาปีที่ 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ (σ) 0.27 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ นักเรียนสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ (σ) 0.00 และค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุดคือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนคิดวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นในทุกขั้นตอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ (σ) 0.93

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษสำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 เป็นการค้นคว้าอิสระ โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษสำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 ตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญด้วยโดยใช้เทคนิค SQ3R โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 70 3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษสำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 และ 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R กลุ่มประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ คือ นักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 โรงเรียนบันนังสตาวิทยานุสรณ์ อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา จำนวน 1 ห้อง จำนวนนักเรียนทั้งหมด 25 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ใช้รูปแบบทดลองแบบ One Group Pre-Test Post-Test Design เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาการค้นคว้าอิสระ ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 จำนวน 6 แผน ๆ ละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 12 ชั่วโมง 2) แบบประเมินทักษะการอ่านจับใจความสำคัญสำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และ 4) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ

สรุปผล

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 สรุปผลการค้นคว้าอิสระ ดังนี้

1. ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพและความสอดคล้องของการใช้แผนการจัดการเรียนรู้พบว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 จำนวน 6 แผน ในภาพรวมผู้เรียนสามารถทำคะแนนระหว่างเรียน

ร้อยละ 80.60 และทำคะแนนหลังเรียนร้อยละ 85.47 ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด $E1/E2 = 80/80$

2. การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของผู้เรียนจากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาชั้นปีที่ 2 พบว่า มีคะแนนหลังเรียนทั้งหมด 1269 คิดเป็นคะแนนร้อยละ 72.79 ซึ่งการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญด้วยเทคนิค SQ3R มีประสิทธิภาพสูงตามเกณฑ์ร้อยละ 70

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษสำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 โดยภาพรวมพบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยทั้งหมดเท่ากับ 4.59 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.27 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีความเฉลี่ยมากที่สุด คือ นักเรียนสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ (σ) 0.00 และค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุดคือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนคิดวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นในทุกขั้นตอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ (σ) 0.93

อภิปรายผล

1. ประสิทธิภาพของการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 จำนวน 6 พบว่าแผนมีประสิทธิภาพโดยรวมเท่ากับ 80.60/85.47 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ 80/80 เนื่องจากผู้วิจัยได้ศึกษาและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยวิเคราะห์สภาพปัญหาของผู้เรียน วิเคราะห์หลักสูตร ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดทำแผนการเรียนรู้ทำให้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 จำนวน 6 แผน มีประสิทธิภาพซึ่งแต่ละแผนจะประกอบด้วย ชื่อวิชา ระดับชั้น ชื่อหน่วย หัวข้อเรื่องสาระสำคัญ มาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้สาระการเรียนรู้สมรรถนะที่สำคัญ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ กิจกรรมการเรียนรู้การประเมินผล สื่อและแหล่งการเรียนรู้ ชิ้นงานและภาระงาน การวัดผลประเมินผลบันทึกหลังการสอน ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของภัทรดา เอี่ยมบุญญฤทธิ (2564: 77) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาชุดการสอนแบบ Active Learning

โดยใช้เทคนิค SQ3R เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนแบบ Active Learning โดยใช้เทคนิค SQ3R เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.85/82.53 ตามเกณฑ์ 80/80 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุณี พรหมอนุมัติ (2021: 31) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพ 82.69/82.07 ตามเกณฑ์ 80/80 และยังสอดคล้องกับ พรรณิกา ศรีชาญชัย (2563: 33) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.27/88.15 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

ดังนั้น จากข้อมูลดังกล่าวจึงเป็นที่มาของการสนับสนุนข้อค้นพบที่ว่า แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษสำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคดังกล่าว บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนที่กำหนด ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R สามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้มากขึ้น ลดความตึงเครียดในเวลาเรียนได้ดี ผู้เรียนรู้สึกสนุกสนาน กว่าที่เรียนในรูปแบบบรรยาย อีกทั้งยังช่วยให้พัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนนั้นดีขึ้นอีกด้วย

2. ผลการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค SQ3R โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 70 ปรากฏว่ามีการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ ร้อยละ 70 โดยที่ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยภาพรวมมีคะแนนค่าร้อยละ 72.79 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและสามารถพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี และสามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้ดีอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทรดา เอี่ยมบุญญฤทธิ์ (2564: 77) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการสอนแบบ Active learning โดยใช้เทคนิค SQ3R เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาชุดการสอนแบบ Active Learning โดยใช้เทคนิค SQ3R เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 80/80 ผลปรากฏว่าชุดการสอนแบบ Active Learning โดยใช้เทคนิค SQ3R เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถม

ศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.85/82.53 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุณี พรหมอนุมัติ (2021: 31) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ ก่อนเรียนและหลังเรียน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียน หลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิดสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดังนั้น จากข้อมูลข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าการใช้เทคนิค SQ3R สามารถพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนได้ดี โดยภาพรวมมีคะแนนค่าร้อยละ 72.79 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียนจากการใช้ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาชั้นปีที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้เทคนิค SQ3R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาอัลหะดีษของผู้เรียนมีค่าความแตกต่างกันระหว่างก่อนเรียนหลังเรียนอย่างเห็นได้ชัดเจน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษสำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 นั้นเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน และมีความสอดคล้องกับตัวชี้วัดของรายวิชาอัลหะดีษที่กำหนด จากการทำผู้เรียนสามารถทำคะแนนหลังเรียนมากกว่าก่อนเรียน และมีผลต่างของคะแนนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 เป็นเทคนิคที่เหมาะสมในการนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ต่อรายวิชาอัลหะดีษ เพื่อสร้างความความรู้ ความเข้าใจ หลักคำสอน การท่องจำอัลหะดีษ ยึดมั่น ปฏิบัติตามบทบัญญัติจากอัลหะดีษในชีวิตประจำวัน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ นฤพัชร มิลังค์ (2018: 108) ศึกษา เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยประยุกต์ใช้การสอนแบบ SQ3R การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยประยุกต์ใช้การสอนแบบ SQ3R ประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์ปอลคอนแวนต์ จำนวน 3 ห้องเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 ภาคเรียนที่ 2 ปการศึกษา 2558 จำนวน 1 ห้อง โดยได้จากวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม ใช้เวลา 16 คาบ พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชิวม่วยฟง และหิว ฮุน (Chew Moi Fong and Ng Miew Hoon, 2021: 11) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ผลของการใช้

เทคนิค SQ3R ต่อความ สามารถในการเข้าใจการอ่านภาษาจีนของนักเรียนชั้นปีที่ 3 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลของการใช้เทคนิค SQ3R ต่อความสามารถในการเข้าใจการอ่านภาษาจีนของนักเรียนชั้นปีที่ 3 และทบทวนการความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับการใช้เทคนิค SQ3R เป็นการวิจัยกึ่งทดลองโดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นปีที่ 3 จำนวน 68 คน โรงเรียนสอนภาษาจีน (SJKC) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนจากสองชั้นเรียนที่แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยให้กลุ่มทดลองใช้เทคนิค SQ3R และกลุ่มควบคุมโดยใช้วิธีการสอนแบบเดิม เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบทดสอบก่อนและหลังการสอน แบบทดสอบคำถามในการอ่าน ใช้ t-Test ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการทดลองพบว่าการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการอ่านระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมเป็น (M = 73.18, SP = 14.988) และกลุ่มควบคุม (M = 63.21, SP = 17.952) กับ $t(66) = 2.486$, $p < 0.05$ ผลลัพธ์นี้แสดงให้เห็นว่า เทคนิค SQ3R มีประสิทธิภาพมากกว่าในการช่วยนักเรียนพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาจีน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของการจัดการเรียนรู้โดยเทคนิค SQ3R นั้นเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน และมีความสอดคล้องกับตัวชี้วัดของรายวิชาอัลหะดีษที่กำหนด ส่งผลให้ผลของการเรียนก่อนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดเจนนักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงรู้สึกสนุกสนานในการเรียนมากขึ้น มีการทำงานเป็นกลุ่มมากขึ้น ได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันมากขึ้น จึงเป็นที่มาทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของการจัดการเรียนรู้โดยเทคนิค SQ3R สูงขึ้น

4. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R โดยผู้วิจัยได้ทำการประเมินความพึงพอใจออกเป็น 10 ข้อ ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยรวม พบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยทั้งหมดเท่ากับ 4.59 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.27 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความเฉลี่ยมากที่สุด คือ นักเรียนสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ (σ) 0.00 และค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุด คือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนคิดวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นในทุกขั้นตอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ (σ) 0.93 จากการตอบแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนจะเห็นได้ว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจมากที่สุดต่อการจัดการเรียนการสอนโดยเทคนิค SQ3R จึงแสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนมีความชอบพอใจและมีความสุขที่ได้เรียน จากการจัดการเรียนรู้อย่างกล่าว เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน เหมาะสมกับระดับวัยและช่วงชั้นของผู้เรียนทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและจดจำเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น มีความสามารถในการแก้ปัญหานำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ทำให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนาในการดำเนินชีวิตและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทธาดา เอี่ยมบุญญฤทธิ์ (2564: 77) ศึกษาการพัฒนาชุดการสอนแบบ Active Learning โดยใช้เทคนิค SQ3R เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่าน

จับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการสอน การอ่านจับใจความแบบ Active Learning โดยใช้เทคนิค SQ3R กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนการอ่านจับใจความ แบบ Active Learning โดยใช้เทคนิค SQ3R อยู่ในระดับมากที่สุด อีกทั้งงานวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้อง กับงานวิจัยของ สุนิตา ระแม (2558: 67) เรื่อง การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ3R นักเรียนมีความพึงพอใจต่อวิธีการสอนแบบ SQ3R อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.46 แสดงว่า นักเรียน มีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ3R ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนด้วยวิธีสอนอ่านแบบ SQ3R ทำให้นักเรียนเรียนรู้อย่างสนุกมีการแข่งขันกับตนเองและ กับผู้อื่นเพื่อจะให้ได้เรียนรู้ ได้คะแนนผ่านเกณฑ์ที่กำหนด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สวัสดิ์ จันทรไตรรัตน์ (2560: 204) ได้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง การศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมุ่ง ประสพการณ์ภาษาร่วมกับเทคนิค SQ3R ผลสอบถามจากนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการ เรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมุ่งประสพการณ์ภาษาร่วมกับเทคนิค SQ3R ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการทดลองไปใช้

- 1) นักเรียนสามารถอ่านจับใจความสำคัญได้ แต่เวลาไม่เพียงพอในการท่องจำตัวบท อัลหะดีษ จึงควรเพิ่มเวลาในการท่องจำ หรืออาจจะมีการแจ้งให้นักเรียนท่องจำตัวบทอัลหะดีษ ล่วงหน้าก่อนเข้าสู่แผนจัดการเรียนรู้ใหม่ของทุก ๆ บทเรียน
- 2) จากการที่นักเรียนทำแบบประเมินทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ พบเห็นนักเรียน บ้างคนไม่ค่อยสนใจเท่าที่ควร จึงเห็นควรให้ลองปรับเปลี่ยนเป็นการประเมินการอ่านจับใจความ สำคัญรายกลุ่ม เพื่อกระตุ้นการทำงานร่วมกันจนเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มากขึ้นกว่าเดิม

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

นำเทคนิค SQ3R ไปใช้ในหัวข้อเรื่องอื่น ๆ ในรายวิชาอัลหะดีษที่มีเนื้อหาจำนวนมากที่ จำเป็นที่จะต้องเข้าใจอย่างเป็นระบบต่อไป เช่น แผนการจัดการเรียนรู้เทคนิค SQ3R กับเรื่อง ความ ยำเกรง (التقوى) ความฉลาด (الكيس) ความซื่อสัตย์ (الإيتار) การดูอา้อจากผู้ถูกข่มเหง (دعوة المظلوم)

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2534). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรมการ
ศาสนา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **หลักสูตรอิสลามศึกษา พ.ศ. 2546**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กฤษณะ เกษมี. (2554). **แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์**. [เว็บบล็อก]. เข้าถึงได้จาก <https://sites.google.com/site/kickrrmpathnaphureiyn54/baeb-thdsxb-khwam-thnad/khwam-th-nad-chephaa-xyang>. [19 ธันวาคม 2560].
- กัญญา ร้อยลา. (2553). **การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณด้วยรูปแบบการอ่าน 5 ขั้นตอน (SQ3R) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- กาญจนา จันทะดวง. (2542). **พฤติกรรมการสอนวิชาภาษาอังกฤษ**. สกลนคร: สถาบันราชภัฏสกลนคร.
- กานต์ธิดา แก้วกาม. (2556). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R กับวิธีสอนแบบปกติ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เกวลี ผังดี และพิมพ์รดา ครองยุติ. (2556). **ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรของภาควิชาสถิติคณะวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น**. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- คมคาย หมื่นสาย. (2526). **เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านของนักศึกษาครุระดับปริญญาตรีปีที่ 1 ของวิทยาลัยครูเพชรบูรณ์ที่สอนด้วยวิธีอ่านแบบธรรมดา กับวิธีอ่านแบบ SQ3R**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จารุณี พรหมอนุมัติ. (2021). **การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**. *e-Journal of Education Studies, Burapha University*. 3(4): 31.
- จารุวรรณ บุตรสุวรรณ. (2553). **การพัฒนาความรู้ทักษะวิชาชีพทางบัญชีของนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 3**. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- จิตต์นิภา ศรีไสย์. (2549). **ภาษาไทยเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต**. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิราภรณ์ สกุลเหลืองอร่าม. (2554). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนไผ่ดำวิทยาคม รัชมิ่งคลาภิเษก ระหว่างกลุ่มที่สอนด้วยเทคนิค SQ3R กับกลุ่มที่สอนด้วยเทคนิค KWLH-plus. **วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาหยัน อิมสำราญ. (2552). การใช้ภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชนิดา ยอดสาลี และกาทจนา บุทสง. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 2. **วารสารวิชาการ Veridian E-Journal Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ**. 9(1): 1208-1223.
- ณัฏชกร กันชาติ. (2550). ผลของการสอนอ่านแบบ SQ3R ที่มีต่อความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. **วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร**.
- ทิสนา แชมมณี. (2543). **ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ: บริษัทด้านสุทธาการพิมพ์.
- _____. (2553). **ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2554). **ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชญ ทดแทนคุณ และกุลวดี แพทย์พิทักษ์. (2548). **ภาษาไทย 1**. กรุงเทพฯ: โอ.เอส. พรินติ้ง เฮ้าส์.
- ชานินทร์ ศิลป์จารุ. (2553). **การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS**. กรุงเทพฯ: วี. อินเตอร์ พรินท์.
- นฤพัชร มิลังค์. (ธันวาคม 2561). ผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยประยุกต์ใช้การสอนอ่านแบบ SQ3R **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร**. 20(4): 108.
- นลินี บำเรอราช. (2545). **การสอนอ่าน**. ชลบุรี: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

- นวกรณ์ อุ่นเรือน. (2560). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- นาตยา ทิพย์ไสยาสน์. (2561). การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้เทคนิค SQ3R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- บุญใจ ศรีสถิตนรากุล. (2555). การพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ: คุณสมบัติการวัดเชิงจิตวิทยา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธ์. (2549). สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.
- ประสาธน์ เนื่องเฉลิม. (2556). วิจัยการเรียนรู้การสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปราณี กองจินดา. (2549). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และทักษะการคิดเลขในใจของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามรูปแบบชิปปาโดยใช้แบบฝึกหัดที่เน้นทักษะการคิดเลขในใจกับนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้คู่มือครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- เผชิญ กิจระการ. (2544). แบบฝึกหัดทักษะ ฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทยการวิเคราะห์ประสิทธิภาพสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (E₁/E₂). วารสารวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 8(1): 30-36.
- พรเพ็ญ ฤทธิสัน. (2554). การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. [เว็บไซต์]. เข้าถึงได้จาก <http://www.pornpenrit.blogspot.com>. [19 ธันวาคม 2560].
- พรรณิกา ศรีชาญชัย. (กุมภาพันธ์ 2563). การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วารสารวิชาการวิทยาลัยแสงธรรม. 12(2): 33.
- พิชิต ฤทธิจรรยา. (2545). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้: ปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- _____. (2559). หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: แฮาส์ ออฟเดอรัมมิสท์.
- ไพศาล หวังพาณิชย์. (2523). การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ฟองจันทร์ สุขยั้ง. (2551). **หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษา**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์ จำกัด.
- ฟาตีมะห์ เปาะเลาะ. (2562). **การพัฒนาทักษะการอ่านและจำโดยเทคนิค SQ3R และเกมสาระการเรียนรู้อัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- ภนิตา ชัยปัญญา. (2541). **ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อกิจการไร่นาสวนผสมภายใต้โครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตรของจังหวัดเชียงราย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ภัทรดา เอี่ยมบุญญฤทธิ. (2564). **การพัฒนาชุดการสอนแบบ Active Learning โดยใช้เทคนิค SQ3R เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา**. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. 32(1): 77.
- มลิวัลย์ ฝิดคราม. (2560). **การวัดผลและประเมินผลการศึกษา**. [เว็บไซต์]. เข้าถึงได้จาก www.ipecp.ac.th/ipecp/cgi-binn. [9 ธันวาคม 2560].
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2544). **เอกสารการสอนชุดวิชาการอ่านภาษาอังกฤษ 2222 หน่วยที่ 1-7**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- เมษา นวลศรี. (2556). **การประเมินผลการเรียนรู้**. ปทุมธานี: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ยุทธนา เกื้อกุล. (2550). **วิทยาการสอนของท่านนบีมุฮัมมัด**. ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- เยาวดี วิบูลย์ศรี. (2540). **การวัดผลและสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2541). **เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.
- _____. (2543). **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.
- วันเพ็ญ วัฒนานะ. (ม.ม.ป). **การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R เพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน และศึกษาพฤติกรรมการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดตะปอนน้อย จังหวัดจันทบุรี**. วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคม. 10(2): 97.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์กาญ. (2551). **วิธีวิทยาการวิจัย**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.

- แววมยุรา เหมือนนิล. (2556). **การอ่านจับใจความ**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ศิริพร ลิ้มตระกูล. (2541). **การอ่านภาษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2564). **ระบบประกาศและรายงานผลการทดสอบมาตรฐานอิสลามศึกษา (I-NET)**. [เว็บไซต์] เข้าถึงได้จาก www.niets.or.th. [2561, พฤศจิกายน 11].
- สตีตาภรณ์ ศรีหิรัญ. (2559). **เทคนิคการอ่านเชิงวิชาการ**. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์ 3.
- สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์. (2550). **กลเม็ดอ่านให้เก่ง**. กรุงเทพฯ: สถาพรบุ๊คส์.
- สมบัติ ศิริจันดา. (2549). **ภาษาไทย 1**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิวิทยาเขตสุพรรณบุรี.
- สมพร เชื้อพันธ์. (2547). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองกับการจัดการเรียนการสอนตามปกติ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สมาคมนักเรียนเก่าอาหรับประเทศไทย. (2542). **พระมหาคัมภีร์อัลกุรอาน พร้อมคำแปลเป็นภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: ศูนย์กษัตริย์ ฟ้าฮัด เพื่อการพิมพ์.
- สวัสดี จันทร์ไตรรัตน์. (ม.ม.ป). **การศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมุ่งประสบการณ์ภาษาร่วมกับเทคนิค SQ3R**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สามารถ บุญโยประการ. (2550). **ความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานที่ สถานีอนามัยในจังหวัดจันทบุรี**. การค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). **หลักสูตรอิสลามศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551**. กรุงเทพฯ: ชุมชน สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2554). **หนังสือเรียนสาระความรู้พื้นฐานรายวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สิริพร ทิพย์คง. (2545). **หลักสูตรและการสอนคณิตศาสตร์**. กรุงเทพฯ: พัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ. (2545). **การจัดการกระบวนการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.

- สุदारักษ์ สุวรรณทอง. (2553). **ผลการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณชั้นมัธยมศึกษาปีที่3 โดยใช้การสอนอ่านแบบ SQ3Rs**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2545). **หลักและวิธีการสอนอ่าน**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: บริษัทโรงพิมพ์ไทยพัฒนานิช จำกัด.
- สุนิตา ระแม. (2555). **การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ3R เพื่อพัฒนาการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 41**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สุปราณี พัดทอง. (2546). **การใช้ภาษาไทย 1**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์.
- สุพรรณิการ์ จันทร์ชมภู. (2556). **ขั้นตอนการสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน**. ร้อยเอ็ด: วิทยาลัยการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2551). **ครบเครื่องเรื่องการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- อันวา สาอู. (2553). **ตัดริจัญต์วบทหะดีษในหนังสือขุชะฮ์ อัญกุลลาบ เล่มที่ 1 ของชัยคุดาอุดอับดุลฮุ อัลพะฎอนีย์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- อับดุลกอเดร พลสะอาด. (2555). **ฐานะของอัล-หะดีษในบทบัญญัติอิสลาม 1**. [เว็บไซต์]. เข้าถึงได้จาก: www.piwdee.net. [11 มีนาคม 2560].
- อับดุลเลาะ การินา. (2549). **ประวัตินักรายงานหะดีษ**. ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- อารมณ สนานภู. (2539). **ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงานวิจัย**. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- อับรอเฮม หะยีสาอู. (2554). **ใจเดียว จิตเดียว: จิตวิทยาในอิสลาม**. ยะลา: มหาวิทยาลัยอิสลามยะลา.
- อับราเฮ็ม ณรงค์รักษาเขต. (2552). **ประวัติการศึกษาอิสลาม**. ปัตตานี: ภาควิชาอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา.
- เอมอร เนียมน้อย. (2546). **การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยวิธีอ่านแบบ SQ3R ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2545 สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ฮัมกา มะวัง. (2554). **ประเภทของหะดีษ**. ยะลา: มหาวิทยาลัยอิสลามยะลา.
- Al Shafiiy, Muhammad Ibn Idris. (2001). **Al-Um**. Al Masurah: Dar al-Wafa.
- Al-Qasimy, Mohamad Jamaluddin. (2004). **Qawaid al-Tahdith min Funun Mustalah al-Hadith**. al-tabatu ula.birut lubnan: Muassasah al-Risalah nasrun.

- Al-tahhan, Mahmud Muhammad. (2010). **Taisir Mustolah Al-hadith**. Al-Tabah Al-Hadiyah Ashar: Maktabah al-Ma'arif li al-Nashr wa al-Tauzi.
- Baier, Kylie. (2011). **The Effects of SQ3R on Fifth Grade Students' Comprehension Level**. [Web Blog]. Available [http://vslb109-148.ohiolink.edu/send-pdf.cgi/Baier % 20 Kylie.pdf](http://vslb109-148.ohiolink.edu/send-pdf.cgi/Baier%20Kylie.pdf) [2019, October 24].
- Biringkanae, A. (2018). The Use of SQ3R Technique in Improving Students' Reading Comprehension. **ELS Journal on Interdisciplinary Studies in Humanities**. 1(2): 218-225.
- Bradshaw, G.J. (1998). **Text Reconstruction or SQ3R An Investigation into the Effectiveness of Two Teaching Methods for Developing Textbook Comprehension in College Student**. [Web Blog]. Available: <http://www.proquest.umi.com>. [2019, October 24].
- Chew Moi Fong, Ng Miew Hoon. (July 2021). Kesan teknik SQ3R terhadap kefahaman membaca Bahasa Cina tahun tiga. **EDUCATUM-Journal of Social Science (EJOSS)**. 7(2): 11.
- Hubbell, Victoria Pope. (1985). **A Comparison of the SQ3R and the SQ2R Method of Study with Reader of Collage Textbooks**. Cloumbia: University of Missouri.
- Kusumayanthi, S. and Maulidi, S.M. (2019). The Implementation of SQ3R Technique in Teaching Reading Comprehension. **The Journal of English Language Teaching, Literature, and Applied Linguistics**. 1(2): 74-80.
- Lizabeth A. Guzniczak. (2007). **A Quasi-experimental Study of Adolescent Using the SQ3R Strategy Instruction with Web-based Learning Materials**. Oakland: Oakland University.
- Muslim, Abu al-Husein Muslim Bin Hujjaj. (1996). **Sahih Muslim**. (مسلم صحيح). Al-Riyad: Dar 'Alam al-Kutub.
- Rumelhart, David E. (1981). **Schemata: The building blocks of cognition**. In *Comprehension and Teaching Research Review*, 4-12. New York: International Association.
- Vroom, W.H. (1964). **Working and Motivation**. New York: John Wiley and Sons, Inc.
- Wolman, Thomus E. (1973). **Education and Organizational Leadership in Elementary School Englewood Cliffs**. New Jersey: Prentice-Hall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
สถิติที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

สถิติที่ใช้การค้นคว้าอิสระ

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- 1) ค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา ใช้สูตร ดังนี้ (บุญใจ ศรีสถิตนรากุล, 2555: 122)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

- 2) ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543: 81)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P แทน ระดับความยาก
 R แทน จำนวนผู้ตอบถูกทั้งหมด
 N แทน จำนวนคนที่ทำข้อสอบทั้งหมด

- 3) ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้สูตร KR-20 (วาโร เพ็งสวัสดิ์กาญ, 2551: 240) ดังนี้

$$r_{tt} = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{s_t^2} \right)$$

เมื่อ K แทน จำนวนข้อแบบสอบทั้งหมด
 r_{tt} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
 N แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบ
 P แทน สัดส่วนของผู้ตอบถูกในแต่ละข้อ
 q แทน สัดส่วนของผู้ตอบผิดในแต่ละข้อ
 s_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

4) ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบโดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543: 87)

$$B = \frac{U}{n_1} - \frac{U}{n_2}$$

- เมื่อ B แทน อำนาจจำแนก
 U แทน จำนวนผู้รอบรู้หรือสอบผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก
 L แทน จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์
 n₁ แทน จำนวนผู้รอบรู้หรือสอบผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก
 n₂ แทน จำนวนผู้รอบรู้หรือสอบผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก

5) ประสิทธิภาพของแผนจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R ซึ่งตามเกณฑ์ (E₁/E₂) 80/80 ดังนี้ (อนุวัติ คุณแก้ว, 2554: 151)

$$E_1 = \frac{\sum x}{\frac{n}{A}} \times 100$$

$$E_2 = \frac{\sum f}{\frac{n}{B}} \times 100$$

- เมื่อ E₁ แทน ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R และปฏิบัติกิจกรรมระหว่างเรียน
 E₂ แทน ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทักษะการอ่าน จับใจความสำคัญ
 $\sum X$ แทน คะแนนรวมจากแบบฝึกหัดในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R หลังการปฏิบัติกิจกรรมระหว่างเรียน
 $\sum F$ แทน คะแนนรวมจากคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 A แทน คะแนนเต็มจากการทำแบบฝึกหัดในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R หลังจากปฏิบัติกิจกรรมระหว่างเรียน
 B แทน คะแนนเต็มจากคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

6) ค่าเฉลี่ยโดยใช้สูตร ดังนี้ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, ม.ป.ป.: 149)

$$\bar{\mu} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ $\bar{\mu}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทน จำนวนนักเรียน

7) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร ดังนี้ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, ม.ป.ป.: 163)

$$\sigma = \frac{\sqrt{\sum (x - \bar{\mu})^2}}{N}$$

เมื่อ σ แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\bar{\mu}$ แทน ค่าเฉลี่ยของข้อมูลในชุดนั้น

x แทน ข้อมูลแต่จำนวน

N แทน จำนวนข้อมูลจากประชากรทั้งหมด

8) ค่า t-Test (Dependent) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543: 109)

$$t = \frac{\sum D}{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{(n-1)}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ได้จากการเปรียบเทียบค่าวิกฤตเพื่อทราบความเป็นนัยสำคัญ

D แทน ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนน

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่คะแนน

9) ค่าร้อยละ โดยใช้สูตร ดังนี้ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, ม.ป.ป.: 148)

$$\text{ร้อยละ (\%)} = \frac{x - 100}{N}$$

เมื่อ x แทน จำนวนข้อมูล (ความถี่) ที่ต้องการนำมาหาค่าร้อยละ

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

ภาคผนวก ข
ค่า IOC ในการค้นคว้าอิสระ

ค่า IOC ในการค้นคว้าอิสระ

1. ค่าความถูกต้องและความสอดคล้องขององค์ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R ที่มีต่อทักษะในการอ่านจับใจความสำคัญ รายวิชาอัลหะดีษสำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษา ตอนกลางชั้นปีที่ 2

รายงานประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวม		
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ΣR	IOC	แปลผล
1. สารสำคัญ						
- ความเหมาะสม และความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้และเนื้อหา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2. จุดประสงค์การเรียนรู้						
- สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรอิสลามศึกษา พ.ศ. 2546	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
- ครอบคลุมลักษณะการเรียนรู้ด้านความรู้ทักษะและเจตคติ	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
- มีความชัดเจนของภาษาที่ใช้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
- สามารถนำมาปฏิบัติได้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3. สารและประเด็นการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้						
- สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
- ครอบคลุมเนื้อหาสาระที่สำคัญ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
- เหมาะสมกับเวลาเรียน	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
- เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
- เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
- มีประโยชน์ต่อผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4. กิจกรรมการเรียนรู้						
- สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
- ครอบคลุมเนื้อหาสาระที่สำคัญ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
- เหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
- เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

รายงานประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวม		
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ΣR	IOC	แปลผล
- ความเหมาะสมของเวลาในแต่ละกิจกรรม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
- ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ทักษะเจตคติไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
5. สื่อการเรียนการสอน						
- สอดคล้องกับเนื้อหาและ กิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
- เหมาะสมกับวัยเรียนและวุฒิ ภาวะของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
- กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
- จัดลำดับขั้นตอนการทำงานได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
- สามารถใช้ได้ง่าย สะดวก	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
- มีความชัดเจนในการอธิบาย และการใช้ภาษา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
- มีความเหมาะสมกับเอกสารและคำอธิบาย	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6. การวัดและการประเมินผล						
- สอดคล้องกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
- เหมาะสมกับวัยเรียนและวุฒิภาวะของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
- เสนอแนะวิธีการวัดผลไว้ชัดเจน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
- เสนอเกณฑ์การให้คะแนนไว้ชัดเจน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
เฉลี่ย				0.95		

2. ค่าความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับแบบประเมินทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2

ข้อที่	คะแนนการประเมินผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวม		แปลผล	
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ΣR	IOC		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1						1.00	ใช้ได้
1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
2	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
3	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
4	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2						1.00	ใช้ได้
1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
2	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
3	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
4	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3						0.91	ใช้ได้
1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
2	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
3	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
4	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4						1.00	ใช้ได้
1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
2	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
3	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
4	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
5	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5						1.00	ใช้ได้
1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
2	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
3	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
4	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
5	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	

ข้อที่	คะแนนการประเมินผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวม		แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ΣR	IOC	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6					1.00	ใช้ได้
1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ค่าความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับแบบประเมินทักษะการอ่าน
จับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ เท่ากับ 0.98

3. ค่าความเหมาะสมของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้เทคนิค SQ3R
รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2

ข้อสอบที่	คะแนนการประเมินผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวม		แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ΣR	IOC	
1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	0	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
11	+1	0	+1	3	0.67	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อสอบที่	คะแนนการประเมินผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวม		
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ΣR	IOC	แปลผล
16	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
23	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	เฉลี่ย				0.96	ใช้ได้

ค่าความเหมาะสมของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ 2 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.96

4. ค่าความเหมาะสมของแบบสอบถามวัดความพึงพอใจหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม กับข้อความที่มาจากผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	คะแนนประเมิน			ΣR	ผลรวม	
	ผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
- การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่สับสน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
- การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R ขั้นตอนไม่ยากเกินไป	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
- การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนคิดวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นในทุกขั้นตอน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
- การจัดการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนตั้งคำถามและตอบคำถามในสิ่งที่อยากรู้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2. ประโยชน์ที่ได้รับ						
- นักเรียนสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
- นักเรียนมีโอกาสแลกเปลี่ยนการเรียนรู้และความคิดเห็นระหว่างเพื่อน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
- การจัดการเรียนรู้ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดี มีการช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3. ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้						
- นักเรียนได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญและมีเป้าหมายในการอ่านมากขึ้น	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

รายการประเมิน	คะแนนประเมิน			ΣR	ผลรวม	
	ผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
- นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนมากขึ้น	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
- นักเรียนสามารถนำกระบวนการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันและในวิชาอื่นได้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ค่าเฉลี่ย					1.00	

ค่าความเหมาะสมของแบบสอบถามวัดความพึงพอใจหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับข้อความที่มาจากผู้เชี่ยวชาญมีค่าเท่ากับ 1.00

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ
 - 1) เรื่อง ใครคือผู้ล้มละลาย
 - 2) เรื่อง ใครคือมิตรแท้
 - 3) เรื่อง ลักเล็กขโมยน้อย (ผู้ลักเล็กขโมยน้อยคือผู้ที่ถูกสาปแช่ง)
 - 4) เรื่อง ลักเล็กขโมยน้อย (เงื่อนไขในการตัดมือของผู้ลักเล็กขโมยน้อย)
 - 5) เรื่อง การอิจนาริษยา
 - 6) เรื่อง การนินทา
2. แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียน

QR Code

แสดงรายละเอียดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ภาคผนวก ง
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน หลังเรียนและคะแนนความแตกต่างของนักเรียนที่ใช้การจัดการเรียนโดยใช้เทคนิค SQ3R

คนที่	คะแนนระหว่างเรียน						รวม	คะแนน หลังเรียน
	แผนที่ 1 (40)	แผนที่ 2 (40)	แผนที่ 3 (40)	แผนที่ 4 (40)	แผนที่ 5 (40)	แผนที่ 6 (40)		
1	38	31	37	30	30	38	204	25
2	33	35	37	36	37	34	212	29
3	18	20	16	21	17	19	111	15
4	38	32	36	39	35	34	214	27
5	34	36	37	39	35	38	219	30
6	27	22	21	29	31	24	154	24
7	36	39	37	38	39	35	224	30
8	28	30	32	32	29	30	181	25
9	36	35	39	38	35	37	220	30
10	33	35	34	33	35	30	200	24
11	35	37	35	38	32	39	216	28
12	35	32	35	34	33	36	211	23
13	36	34	36	35	38	36	215	27
14	35	33	30	29	27	32	186	26
15	19	16	20	21	18	22	116	20
16	34	31	37	30	36	33	201	22
17	35	36	38	39	36	39	223	30
18	21	19	17	20	21	14	112	17
19	36	38	39	32	34	35	214	29
20	32	35	35	38	36	37	213	28
21	20	29	28	24	20	23	144	22
22	32	32	33	33	32	38	200	26

คนที่	คะแนนระหว่างเรียน						รวม	คะแนน หลังเรียน
	แผนที่ 1 (40)	แผนที่ 2 (40)	แผนที่ 3 (40)	แผนที่ 4 (40)	แผนที่ 5 (40)	แผนที่ 6 (40)		
23	36	39	39	37	39	35	225	29
24	32	33	32	38	31	39	205	25
25	40	32	38	39	36	37	222	30
รวม	799	791	818	822	792	814	4836	641
μ	31.96	31.64	32.72	32.88	31.68	32.56	193.44	25.64
E_1							80.60	
E_2							85.47	

ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R มีค่าประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด $E_1/E_2 = 80.60/85.47$

2. คะแนนทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของผู้เรียนจากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 70

คนที่	คะแนนระหว่างเรียน						รวม	ร้อยละ
	แผนที่ 1 (10)	แผนที่ 2 (10)	แผนที่ 3 (10)	แผนที่ 4 (10)	แผนที่ 5 (10)	แผนที่ 6 (10)		
1	10	10	10	10	8	8	56	80.00
2	10	10	10	10	10	10	60	85.71
3	7.50	5	5	7.50	4	6	35	50.00
4	10	10	10	10	10	10	60	85.71
5	10	10	10	10	8	10	58	82.85
6	10	7.50	10	7.50	8	6	49	70.00
7	10	10	10	10	10	10	60	85.71
8	5	7.50	7.50	10	8	10	48	68.57
9	10	10	10	10	10	10	60	85.71
10	5	5	7.50	7.50	6	6	47	67.14

คนที่	คะแนนระหว่างเรียน						รวม	ร้อยละ
	แผนที่ 1 (10)	แผนที่ 2 (10)	แผนที่ 3 (10)	แผนที่ 4 (10)	แผนที่ 5 (10)	แผนที่ 6 (10)		
11	10	10	10	10	10	10	60	85.71
12	7.50	7.50	10	5	6	8	44	62.85
13	10	10	10	10	10	8	58	82.85
14	10	7.50	5	7.50	10	8	48	68.57
15	5	7.50	7.50	5	4	6	35	50.00
16	7.50	7.50	7.50	7.50	8	6	44	62.85
17	10	10	10	10	10	8	58	82.85
18	5	5	5	5	6	8	34	48.57
19	10	10	10	10	10	10	60	85.71
20	10	10	10	10	10	10	60	85.71
21	10	5	10	5	6	8	44	62.85
22	10	10	5	5	10	6	46	65.71
23	10	10	10	10	10	10	60	85.71
24	5	7.50	5	7.50	6	4	30	42.85
25	10	10	10	10	10	10	60	85.71
รวม	218	213	215	210	208	206	1269	1819.9
ค่าเฉลี่ย	8.70	8.50	8.60	8.40	8.32	8.24	50.96	72.79

3. คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาชั้นปีที่ 2

คนที่	คะแนนประเมิน		D	D ²
	ก่อนเรียน (30)	หลังเรียน (30)		
1	5	28	23	
2	3	23	20	
3	5	26	21	
4	6	24	18	

คนที่	คะแนนประเมิน		D	D ²
	ก่อนเรียน (30)	หลังเรียน (30)		
5	2	26	24	
6	13	25	12	
7	9	23	14	
8	10	28	18	
9	15	29	14	
10	12	28	16	
11	8	26	18	
12	5	24	19	
13	11	28	17	
14	4	25	21	
15	12	30	18	
16	7	28	21	
17	8	26	18	
18	2	25	23	
19	4	27	23	
20	2	26	24	
21	3	27	24	
22	5	26	21	
23	3	28	25	
24	7	26	19	
25	2	30	28	
รวม				
μ			499	
σ				
S.D.	3.86	1.94	3.82	
Mean	6.52	26.48	19.96	
t		26.10		
Sig		0.00		

จากตารางพบว่า การทดสอบก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 6.52 คะแนน และการทดสอบหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 26.48 เมื่อเปรียบเทียบคะแนนระหว่างก่อนและหลังเรียน พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. แสดงแบบทดสอบความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาปีที่ 2

ข้อที่ คนที่	ด้านการจัดกิจกรรม การเรียนรู้					ประโยชน์ ที่ได้รับ		ด้านประโยชน์ที่ได้รับ จากการเรียนรู้		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	5	5	4	4	3	5	4	5	5	3
2	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5
3	5	3	3	5	5	3	4	3	5	5
4	5	4	5	4	5	4	3	5	3	3
5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5
6	5	5	5	5	3	5	5	5	5	5
7	5	5	5	4	5	4	5	4	4	5
8	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
9	5	3	5	5	4	5	5	5	5	5
10	5	3	5	5	4	4	5	4	5	2
11	5	4	5	5	5	5	5	3	5	5
12	5	5	5	4	5	5	5	4	5	4
13	5	4	5	5	4	4	5	4	5	4
14	5	3	5	5	5	5	5	5	5	5
15	5	5	5	5	3	4	3	5	5	5
16	5	5	5	4	4	5	5	5	4	5
17	5	5	4	5	3	5	5	4	3	5
18	5	5	5	5	3	5	4	5	5	5
19	5	5	5	3	2	5	3	3	4	5
21	5	5	5	5	5	5	3	4	5	5

ข้อที่ คนที่	ด้านการจัดกิจกรรม การเรียนรู้				ประโยชน์ ที่ได้รับ			ด้านประโยชน์ที่ได้รับ จากการเรียนรู้		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
22	5	5	5	5	5	5	5	5	3	3
23	5	3	5	5	5	5	5	5	5	4
24	5	5	5	5	4	5	3	5	3	5
25	5	3	5	5	5	5	5	5	5	5
μ	4.84	4.32	4.24	4.72	5.00	4.72	4.48	4.48	4.56	4.52
σ	0.47	0.90	0.93	0.54	0.00	0.54	0.82	0.71	0.77	0.87
ค่าเฉลี่ย						4.59				
ส่วนเบี่ยงเบน						0.27				
C.V.						5.88				

ภาคผนวก จ
ค่าความเชื่อมั่น

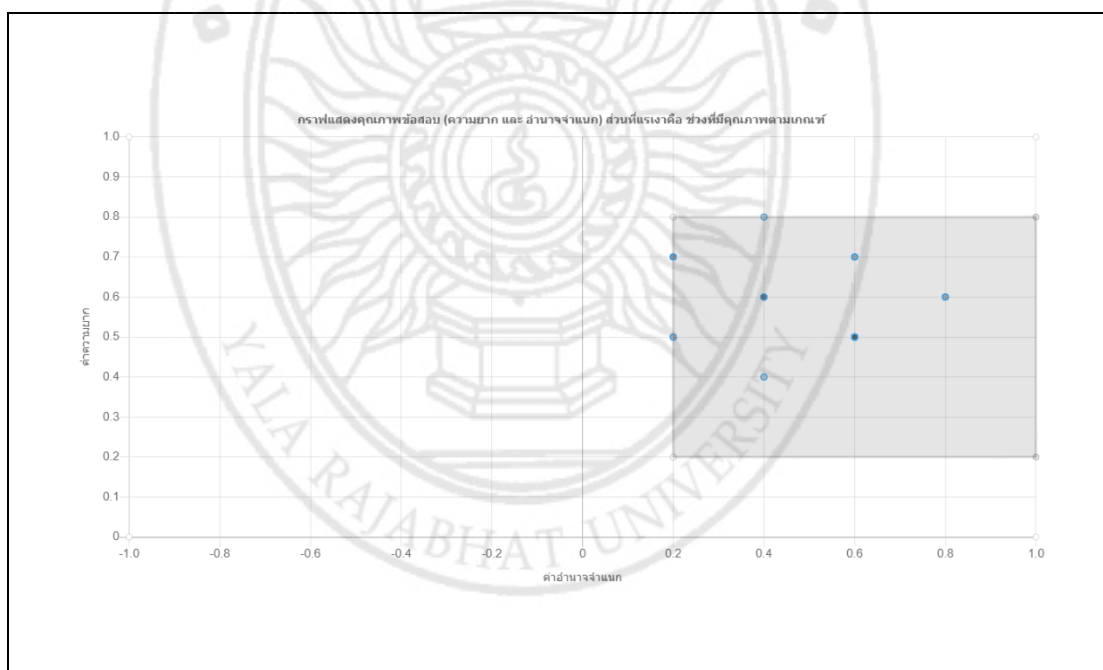
ค่าความเชื่อมั่น

ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามตอนกลาง ชั้นปีที่ 2

ข้อที่	ค่าความยากง่าย		ค่าอำนาจจำแนก		สรุปผล
	ค่าที่ได้ (p)	ความหมาย	ค่าที่ได้ (r)	ความหมาย	
1	0.5	ยากปานกลาง	0.6	อำนาจจำแนกสูง	ใช้ได้
2	0.6	ค่อนข้างง่าย	0.4	อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ใช้ได้
3	0.8	ค่อนข้างง่าย	0.4	อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ใช้ได้
4	0.6	ค่อนข้างง่าย	0.4	อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ใช้ได้
5	0.6	ค่อนข้างง่าย	0.4	อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ใช้ได้
6	0.5	ยากปานกลาง	0.2	อำนาจจำแนกปานกลาง	ใช้ได้
7	0.4	ยากปานกลาง	0.4	อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ใช้ได้
8	0.5	ยากปานกลาง	0.6	อำนาจจำแนกสูง	ใช้ได้
9	0.4	ยากปานกลาง	0.4	อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ใช้ได้
10	0.7	ค่อนข้างง่าย	0.6	อำนาจจำแนกสูง	ใช้ได้
11	0.7	ค่อนข้างง่าย	0.6	อำนาจจำแนกสูง	ใช้ได้
12	0.6	ค่อนข้างง่าย	0.8	อำนาจจำแนกสูง	ใช้ได้
13	0.5	ยากปานกลาง	0.6	อำนาจจำแนกสูง	ใช้ได้
14	0.5	ยากปานกลาง	0.6	อำนาจจำแนกสูง	ใช้ได้
15	0.7	ค่อนข้างง่าย	0.2	อำนาจจำแนกปานกลาง	ใช้ได้
16	0.7	ค่อนข้างง่าย	0.2	อำนาจจำแนกปานกลาง	ใช้ได้
17	0.5	ยากปานกลาง	0.6	อำนาจจำแนกสูง	ใช้ได้
18	0.6	ค่อนข้างง่าย	0.4	อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ใช้ได้
19	0.6	ค่อนข้างง่าย	0.8	อำนาจจำแนกสูง	ใช้ได้
20	0.5	ยากปานกลาง	0.6	อำนาจจำแนกสูง	ใช้ได้
21	0.5	ยากปานกลาง	0.6	อำนาจจำแนกสูง	ใช้ได้
22	0.5	ยากปานกลาง	0.6	อำนาจจำแนกสูง	ใช้ได้

ข้อที่	ค่าความยากง่าย		ค่าอำนาจจำแนก		สรุปผล
	ค่าที่ได้ (p)	ความหมาย	ค่าที่ได้ (r)	ความหมาย	
23	0.7	ค่อนข้างง่าย	0.2	อำนาจจำแนกปานกลาง	ใช้ได้
24	0.5	ยากปานกลาง	0.6	อำนาจจำแนกสูง	ใช้ได้
25	0.5	ยากปานกลาง	0.2	อำนาจจำแนกปานกลาง	ใช้ได้
26	0.6	ค่อนข้างง่าย	0.4	อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ใช้ได้
27	0.6	ค่อนข้างง่าย	0.4	อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ใช้ได้
28	0.6	ค่อนข้างง่าย	0.8	อำนาจจำแนกสูง	ใช้ได้
29	0.7	ค่อนข้างง่าย	0.6	อำนาจจำแนกสูง	ใช้ได้
30	0.7	ค่อนข้างง่าย	0.2	อำนาจจำแนกปานกลาง	ใช้ได้

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาอัลหะดีษ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.74

ภาคผนวก ฉ

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการค้นคว้าอิสระ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา โทร. ๔๐๐๐๐

ที่ อว ๐๖๓๘.๐๔๐๑/ ๓๘ วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.นัชรียะห์ อาบู

ด้วยนางสาวมาติยะห์ สีเต๊ะ รหัสนักศึกษา ๗๓๖๔๙๖๐๑๗ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ได้ดำเนินการจัดทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยเทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ ๒

ในการนี้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน เป็นผู้มีความรู้ความสามารถทางด้านการวิจัยได้เป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งลาวัลย์ จันทร์ตนา)
คณบดีคณะครุศาสตร์

YALA RAJABHAT UNIVERSITY

ที่ อว ๐๖๓๘/๓๗๕๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา ๙๕๐๐๐

๓ เมษายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบันนังสตาวิทยานุสรณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. แผนการจัดการเรียนรู้ฯ	จำนวน ๑ ชุด
	๒. แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินทักษะการอ่านจับใจความฯ	จำนวน ๑ ชุด
	๔. แบบประเมินความพึงพอใจ	จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวมาติยะห์ ลีเด๊ะ รหัสนักศึกษา ๗๓๖๔๙๖๐๑๗ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ได้ดำเนินการจัดทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยเทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ ๒

ในการนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จึงขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยกับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ ๒ ในโรงเรียนของท่าน ดังเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งลาวินย์ จันทรัดนา)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
รักษาราชการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐ ๗๓๒๙ ๙๖๒๖

โทรสาร ๐ ๗๓๒๙ ๙๖๒๗

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : info.saraban@yru.ac.th

ผู้วิจัย

นางสาวมาติยะห์ ลีเด๊ะ

โทรศัพท์ ๐๖๕ ๙๖๓ ๐๑๒๐

Email : dr_madiah@hotmail.co.th

ที่ อว ๐๖๓๘/๓๗๕๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา ๙๕๐๐๐

๓ เมษายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาฏอนี

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. แผนการจัดการเรียนรู้ฯ	จำนวน ๑ ชุด
	๒. แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินทักษะการอ่านจับใจความฯ	จำนวน ๑ ชุด
	๔. แบบประเมินความพึงพอใจ	จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวมาติยะห์ สีเต๊ะ รหัสนักศึกษา ๗๓๖๔๙๖๐๑๗ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ได้ดำเนินการจัดทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยเทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ ๒

ในการนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า บุคลากรในหน่วยงานของท่าน เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ทางด้านการวิจัยได้เป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ซอลีฮะห์ หะยีสะมะแอ เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งลาวัลย์ จันทันนา)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

รักษาราชการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐ ๗๓๒๙ ๙๖๒๖

โทรสาร ๐ ๗๓๒๙ ๙๖๒๗

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : info.saraban@yru.ac.th

ผู้วิจัย

นางสาวมาติยะห์ สีเต๊ะ

โทรศัพท์ ๐๖๕ ๙๖๓ ๐๑๒๐

Email : dr_madiah@hotmail.co.th

ที่ อว ๐๖๓๘/๓๓๕๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา ๙๕๐๐๐

๓ เมษายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. แผนการจัดการเรียนรู้ฯ	จำนวน ๑ ชุด
	๒. แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินทักษะการอ่านจับใจความฯ	จำนวน ๑ ชุด
	๔. แบบประเมินความพึงพอใจ	จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวมาติยะห์ สีเด๊ะ รหัสนักศึกษา ๗๓๖๔๙๖๐๑๗ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ได้ดำเนินการจัดทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยเทคนิค SQ3R รายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางชั้นปีที่ ๒

ในการนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า บุคลากรในหน่วยงานของท่าน เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ทางด้านการวิจัยได้เป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มุสลิม คาเรง เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งลาวิณย์ จันทรีตนา)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
รักษาราชการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐ ๗๓๒๕ ๙๖๒๖

โทรสาร ๐ ๗๓๒๕ ๙๖๒๗

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : info.saraban@yru.ac.th

ผู้วิจัย

นางสาวมาติยะห์ สีเด๊ะ

โทรศัพท์ ๐๖๕ ๙๖๓ ๐๑๒๐

Email : dr_madiah@hotmail.co.th

ภาคผนวก ช
รายชื่อหน่วยงานที่ทำการค้นคว้าอิสระ

หน่วยงานที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

โรงเรียนบ้นนังสตาวิทยานุสรณ์

ตั้งอยู่ที่เลขที่ 3/2 ซอยแหวะยี่ หมู่ที่ 2 ตำบลบ้นนังสตา อำเภอบ้นนังสตา จังหวัดยะลา 95130

ภาคผนวก ซ
รายชื่อหน่วยงานที่ทำการทดลองเครื่องมือ

รายชื่อหน่วยงานที่ทำการทดลองเครื่องมือ

โรงเรียนดำรงวิทยา

ตั้งอยู่ที่เลขที่ 305 หมู่ที่ 3 ถนนสุขยางค์ ตำบลบันนังสตา อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา 95130

ภาคผนวก ฅ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ชื่อ-สกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชอลีฮะห์ หะยีสะมะแอ
 วุฒิการศึกษา M.Ed. (Islamic Education) International Islamic University (IIUM)
 ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตร สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา
 คณะศึกษาศาสตร์
 สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
2. ชื่อ-สกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มุสลิม คาแรง
 วุฒิการศึกษา ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา
 มหาวิทยาลัยแห่งชาติมาเลเซีย
 ตำแหน่ง ประธานหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา
 สถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา
 สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์
3. ชื่อ-สกุล อาจารย์ ดร.นัสรียะห์ อาบู
 วุฒิการศึกษา ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัย
 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
 ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผล
 คณะครุศาสตร์
 สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ประวัติผู้ทำการค้นคว้าอิสระ

ชื่อ-นามสกุล	นางสาวมาติฮะห์ สีเต๊ะ
วันเดือนปีเกิด	1 มกราคม 2536
ที่อยู่ปัจจุบัน	64 หมู่ 3 ตำบลบันนังสตา อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา 95130
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2553 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนมูลนิธิอาซิซสถาน อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2554 สำเร็จการศึกษาระดับชั้นชานาวิยะฮ์ (ชั้น 10) โรงเรียนมูลนิธิอาซิซสถานอำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2561 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี SHARIA Original of Daien Mutah University (จอร์แดน)
ประสบการณ์ทำงาน	พ.ศ. 2562 Receptionist Masters Suites พ.ศ. 2563 โรงเรียนอาลาวิยะห์วิทยา (แผนกมัธยม)
ที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบันนังสตาวิทยานุสรณ์